Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

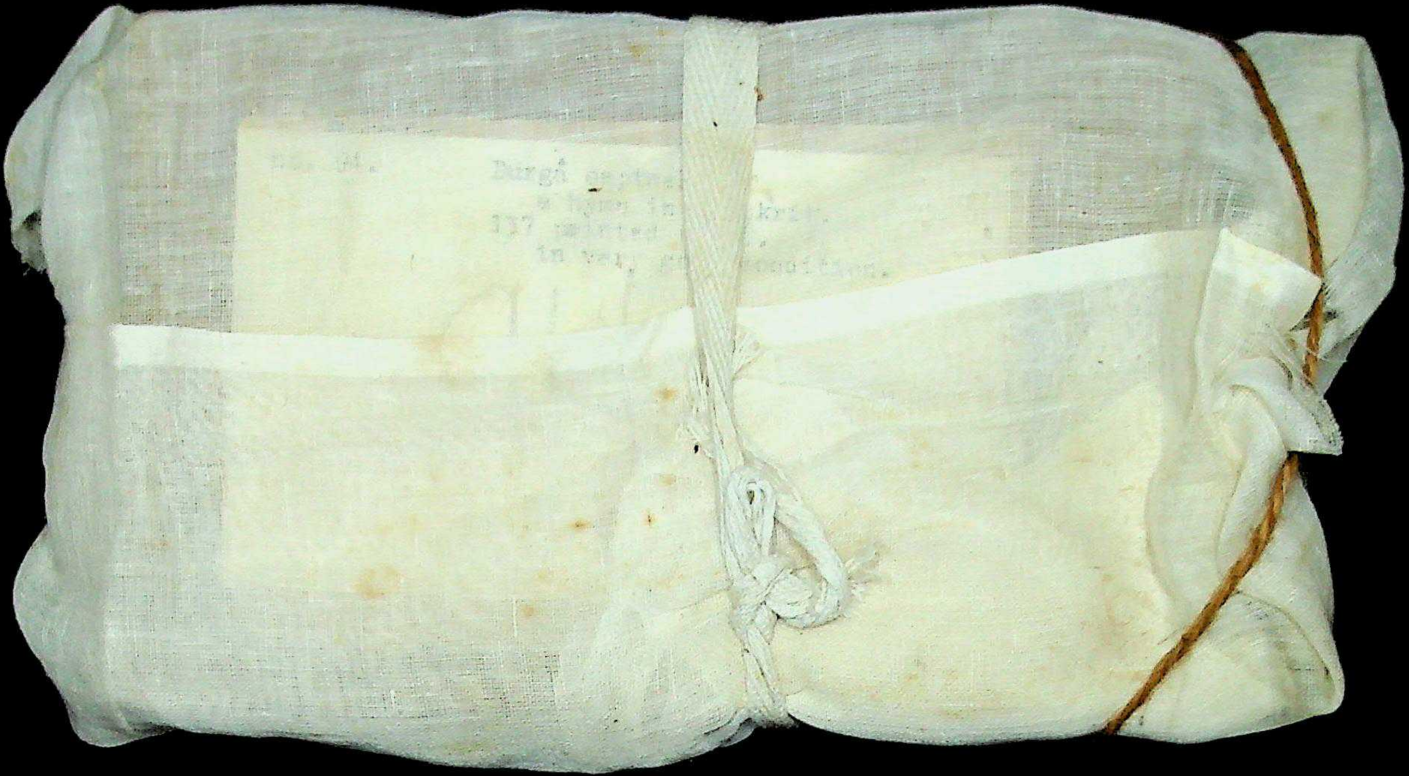

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

no. 94. Durgâ saptashatî
a hymn in Sanskrit.
137 printed pages.
in very good condition.

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

no. 94. Durgâ saptashatî
a hymn in Sanskrit.
137 printed pages.
in very good condition.

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

अनुक्रमणिका ।

विषयाः	पत्राणि.	विषयाः	पत्राणि.
कात्यायनीतन्त्रोक्तप्रयोगः	१	सप्तशतीध्यानादि	३१
शतचण्डीविधिः	४	सप्तशतीमन्त्राः	३२
देवीकवचम्	१२	उत्तरन्यासाः	११७
अर्गलास्तोत्रम्	१९	देवीसूक्तम्	११७
कीलकस्तोत्रम्	२३	प्राधानिकरहस्यम्	१२२
नवार्णविधिः	२४	वैकृतिकरहस्यम्	१२६
रात्रिसूक्तम्	२७	मूर्तिरहस्यम्	१३२
सप्तशतीन्यासाः	२९		

इत्यनुक्रमणिका सम्पूर्णा ।

૧ અધ્યા.
પ્રથમ
ચરિત્ર.
૨ થી ૪ સુધી
અધ્યા.
મધ્યમ
ચરિત્ર
૫ થી ૧૩
અ. સુધી
ઉત્તમ
ચરિત્ર.

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

अथ

दुर्गासप्तशती

प्रारंभः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

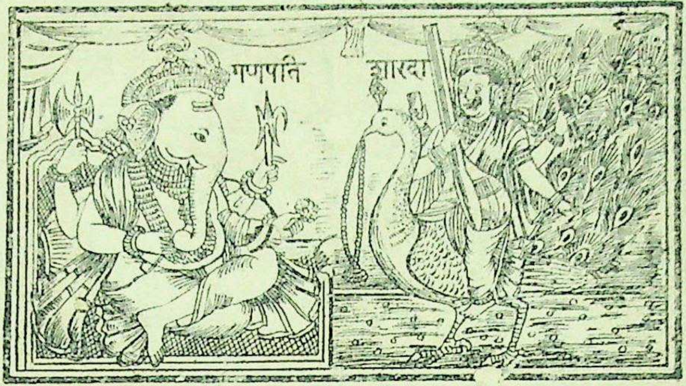

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

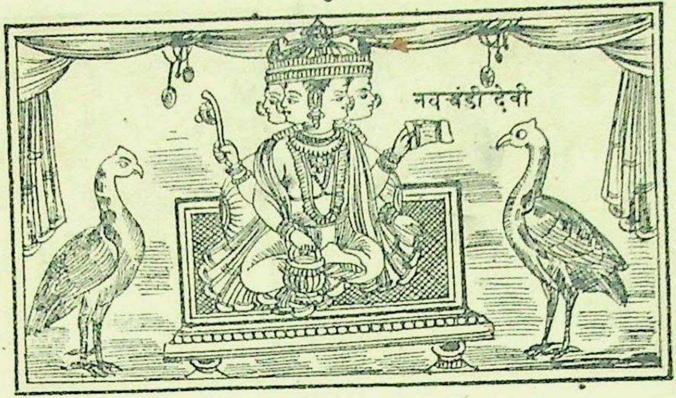

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

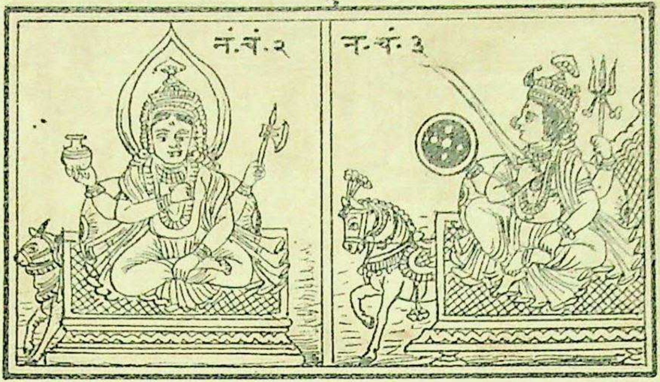

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

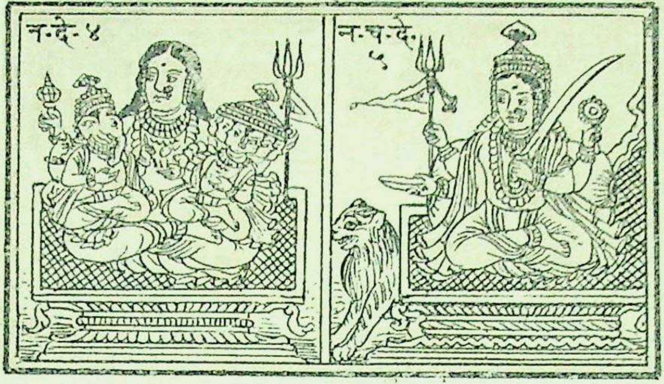

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

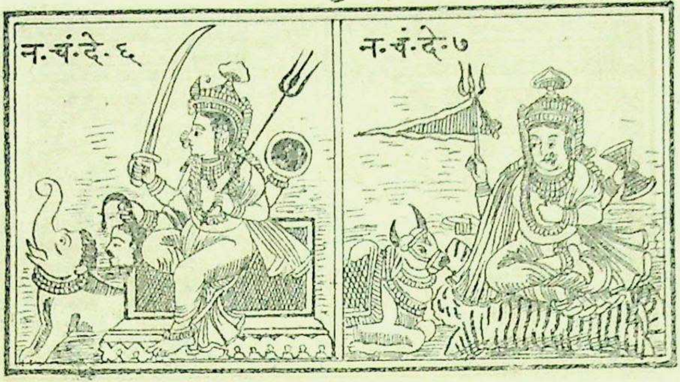

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

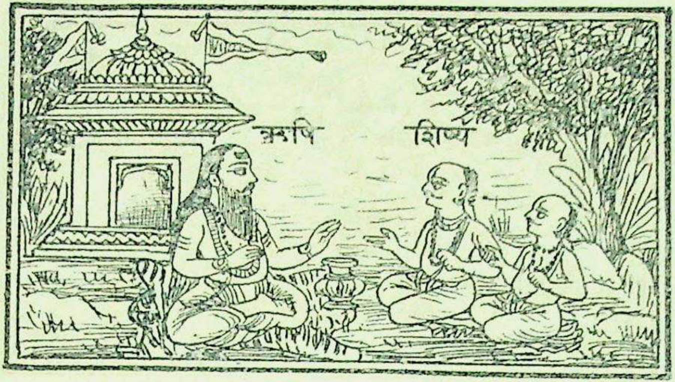

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ प्रयोगान्तराणि
कात्यायनीतन्त्रोक्तानि ॥ प्रतिश्लोकमाद्यन्त-
योः प्रणवं जपेन्मन्त्रसिद्धिः ॥ १ ॥ अग्रे सर्वत्र
श्लोकपदं मन्त्रोपलक्षणम् ॥ सप्रणवमनुलोम-
व्याहृतित्रयमादौ अन्ते तु विलोमं तदित्येवं
प्रतिश्लोकं कृत्वा शतावृत्तपाठेऽतिशीघ्रं सि-
द्धिः ॥ २ ॥ प्रतिश्लोकमादौ जातवेदस इत्यृचं
पठेत् सर्वकामसिद्धिः ॥ ३ ॥ अपमृत्युवारणा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

य त्र्यंबकमन्त्रं पठेत् ॥ आदावन्ते च शतमि-
त्यर्थः ॥ प्रतिश्लोकं तन्मन्त्रजप इत्यन्यत्र ॥४॥
प्रतिश्लोकं शूलेन पाहि नो देवीति पाठादपमृत्यु-
नाशः ॥ अस्य केवलस्यापि श्लोकस्य लक्षम-
युतं सहस्रं शतं वा जपे अपमृत्युवारण-
म् ॥ ५ ॥ प्रतिश्लोकं शरणागतदीनार्तेति श्लो-
क पठेत्सर्वकार्यसिद्धिः ॥ ६ ॥ प्रतिश्लोकं
करोतु सा नः शुभेत्यर्द्धं पठेत्सर्वकार्यसिद्धिः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ ७ ॥ स्वाभीष्टवरप्राप्तये एवं देव्या वर लब्ध्वे-
ति श्लोकं पठेत् ॥ ८ ॥ सर्वापत्तिवारणाय प्र-
तिश्लोकं दुर्गे स्मृतेति पठेत् ॥ अस्य केवल-
स्यापि श्लोकस्य कार्यानुसारेण लक्षमयुतं स-
हस्रं शतं वा जपः ॥ ९ ॥ सर्वाबाधेत्यस्य लक्ष-
जपे प्रतिश्लोकं पाठे वा श्लोकोक्तं फलम् ॥ १० ॥
इत्थं यदा यदाबाधेति श्लोकजपे महामारीशा-
न्तिः ॥ ११ ॥ ततो वव्रे नृपो राज्यमिति मन्त्र-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

प्र० स्य जपे पुनः स्वराज्यलाभः ॥ १२ ॥ हिनस्ति
दैत्यतेजांसि इत्यनेन सदीपबलिदाने घण्टाव- वि०
२ न्धने च बालग्रहशान्तिः ॥ १३ ॥ आद्यावृत्ति-
मनुलोमेन पठित्वा ततो विपरीतक्रमेण द्विती-
यामनुलोमेन तृतीयामित्येवमावृत्तित्रयेण शीघ्रं
कार्यसिद्धिः ॥ १४ ॥ सर्वापत्तिवारणाय दुर्गे
स्मृतेत्यर्द्धं ततो यदन्ति यच्च दूरके इत्यूचं त- २
दन्ते दारिद्र्यदुःखेत्यर्द्धम् ॥ एवं कार्यानुसारे-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

ण लक्षमयुतं सहस्रं शतं वा जपः ॥ १५ ॥
कांसोस्मीत्यृचं प्रतिश्लोकं पठेल्लक्ष्मीप्राप्तिः
॥ १६ ॥ प्रतिश्लोकम् अनृणा अस्मिन्नित्यृचं
पठेदृणपरिहारः ॥ १७ ॥ मारणार्थमेवमुक्त्वा
समुत्पत्त्येति श्लोकं प्रतिश्लोकं पठेत् मारणोक्ता-
वृत्तिभिः फलसिद्धिः ॥ १८ ॥ ज्ञानिनामपि
चेतांसि इति श्लोकजपमात्रेण सद्यो मोहनमि-
त्यनुभवसिद्धम् ॥ प्रतिश्लोकं तच्छ्लोकपाठे

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

प्र०

त्ववश्यम् ॥ १९ ॥ रोगानशेषानिति श्लोकस्य
प्रतिश्लोकं पाठे सकलरोगनाशः ॥ तन्मात्रजपे-
३ ऽपि सः ॥ २० ॥ इत्युक्त्वा सा तदा देवी गम्भी-
रेति श्लोकस्य प्रतिश्लोकं पाठे पृथग्जपे वा वि-
द्याप्राप्तिवर्गैवैकृतनाशश्च ॥ २१ ॥ भगवत्या
कृतं सर्वमित्यादिद्वादशोत्तरशताक्षरो मन्त्रः
सर्वकामदः सर्वापत्तिवारणश्च ॥ २२ ॥ देवि ३
प्रसन्नार्तिहरे इति श्लोकस्य यथाकार्यं लक्षायुत-

वि०

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सहस्रशतान्यतमसंख्यजपे प्रतिश्लोकं पाठे वा सर्वापन्निवृत्तिः सर्वकामाप्तिश्च ॥ एषु प्रयोगेषु प्रतिश्लोकं दीपाग्रे केवलमेव नमस्करणेऽति-शीघ्रं सिद्धिः ॥ प्रतिश्लोकं कामबीजसंपुटित-स्य एकचत्वारिंशद्दिनं त्रिरावृत्तौ सर्वकामसि-द्धिः ॥ २३ ॥ एकविंशतिदिनपर्यन्तमुक्तरीत्या प्रत्यहं द्वादशावृत्तौ वशीकरणम् ॥ २४ ॥ मा-याबीजसंपुटितस्य फट्पल्लवसहितस्य सप्तादि-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नपर्यन्तं त्रयोदशावृत्तावुच्चाटनसिद्धिः ॥ २५ ॥
तादृश्यामेव दिनचतुष्टयमेकादशावृत्तौ सर्वोप-
द्रवनाशः ॥ २६ ॥ एकोनपञ्चाशद्दिनपर्यन्तं
प्रतिश्लोकं श्रीबीजसंपुटितस्य पंचदशावृत्तौ
लक्ष्मीप्राप्तिः ॥ २७ ॥ प्रतिश्लोकं वाग्बीजसं-
पुटितस्य शतावृत्त्या विद्याप्राप्तिः ॥ २८ ॥ अ-
थ शतचण्डीविधिः ॥ शंकरस्य भवान्या वा
प्रासादनिकटे शुभम् ॥ मण्डपं द्वारवेद्याढ्यं कु-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

यीत्सध्वजतोरणम् ॥ १ ॥ तत्र कुण्डं प्रकुर्वीत
प्रतीच्यां मध्यतोपि वा ॥ स्नात्वा नित्यक्रियां
कृत्वा वृणुयाद्दश वाडवान् ॥ २ ॥ जितेंद्रि
यान्सदाचारान् कुलीनान्सत्यवादिनः ॥ वाडवा
ब्राह्मणाः ॥ व्युत्पन्नांश्चण्डिकापाठरतान् लज्जा
दयावतः ॥ ३ ॥ मधुपर्कविधानेन स्वर्णवस्त्रा
दिदानतः ॥ जपार्थमासनं मालां दद्यात्तेभ्यो
ऽपि भोजनम् ॥ ४ ॥ ते हविष्यान्नमश्नंतो म

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 न्त्रार्थगतमानसाः ॥ भूमौ शयानाः प्रत्येकं न्त्र
 पेयुश्चण्डिकास्तवम् ॥ ८ ॥ मार्कण्डेयपुराणो
क्तं दशकृत्वः सचेतसः ॥ नवार्णं चंडिकामंत्रं
जपेयुश्चायुतं पृथक् ॥ ६ ॥ पृथक्संपुटीकरणजपा
दिति शेषः ॥ प्रत्येकं ब्राह्मणैरयुतजपः कार्यः —
अष्टमीनवमीचतुर्दशीपौर्णमासीषु यथाशक्ता
वृत्तिसमाप्तिर्भवति तथारम्भः कर्त्तव्य इति सा
म्प्रदायिकाः ॥ यजमानः पूजयेच्च कन्यानां दश

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

कं शुभम् ॥ द्विवर्षाद्या दशाब्दान्ताः कुमारी
परिपूजयेत् ॥ १ ॥ तासां क्रमेण नामानि कु
मारी ॥ १ ॥ त्रिमूर्त्तिः ॥ २ ॥ कल्याणी ३
रोहिणी ॥ ४ ॥ कालिका ॥ ५ ॥ शांभवी ६
दुर्गा ॥ ७ ॥ चण्डिका ॥ ८ ॥ सुभद्रा ९
इति ॥ नाममन्त्रैस्तासां पूजा ॥ तत्र हीनाधि
काङ्गी कुष्ठव्रणयुता अन्धा काणा कुरूपा के
करा कुबरी लोमयुग्देहा दासीजा तां त्यजेत् इत्येव

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

माद्या वर्ज्याः ॥ विप्रां सर्वेष्टसंसिद्ध्यै यशसे क्ष-
त्रियोद्भवाम् ॥ वैश्यजां धनलाभाय पुत्राप्त्यै
शूद्रजां यजेत् ॥ गन्धपुष्पधूपदीपभक्ष्यभोज्यै-
र्यथाशक्ति वस्त्राभरणैश्च पूजयेत् ॥ द्विवर्षा तु
कुमार्य्युक्ता त्रिमूर्त्तिर्हायनत्रिका ॥ चतुरब्दा तु
कल्याणी पञ्चवर्षा तु रोहिणी ॥ षडब्दा
कालिका प्रोक्ता चण्डिका सप्तहायना ॥ अष्ट-
वर्षा शांभवी स्याद्दुर्गा तु नवहायना ॥ सुभद्रा

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दशवर्षोक्ता नाममन्त्रैः प्रपूजयेत् ॥ तासामावा-
हने मन्त्रः प्रोच्यते शंकरोदितः ॥ मन्त्राक्षरम-
यीं लक्ष्मीं मातृणां रूपधारिणीम् ॥ नवदुर्गा-
त्मिका साक्षात्कन्यामावाहयाम्यहम् ॥ कुमार-
कादिकन्यानां पूजामन्त्रान्ब्रुवेऽधुना ॥ जगत्पू-
ज्ये जगद्वन्द्ये सर्वशक्तिस्वरूपिणि॥ पूजां गृहाण
कौमारि जगन्मातर्नमोऽस्तु ते ॥ त्रिपुरां त्रिपु-
राधारां त्रिवर्षां ज्ञानरूपिणीम् ॥ त्रैलोक्यव-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

न्दितां देवीं त्रिमूर्त्तिं पूजयाम्यहम् ॥ कलात्मि-
कां कलातीतां कारुण्यहृदयां शिवाम्॥कल्या-
णजननीं देवीं कल्याणीं पूजयाम्यहम् ॥ अणि-
मादिगुणाधारामकाराद्यक्षरात्मिकाम् ॥ अन-
न्तशक्तिकां लक्ष्मीं रोहिणीं पूजयाम्यहम् ॥
कामचारीं शुभां कान्तां कालचक्रस्वरूपिणीम्॥
कामदां करुणोदारां कालिकां पूजयाम्यहम् ॥
चण्डवीरां चण्डमायां चण्डमुण्डप्रभञ्जनीम् ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पूजयामि सदा देवीं चण्डिकां चण्डविक्रमाम्॥
सदानन्दकरीं शान्तां सर्वदेवनमस्कृताम् ॥
सर्वभूतात्मिकां लक्ष्मीं शाम्भवीं पूजयाम्यहम् ॥
दुर्गमे दुस्तरे कार्ये भवदुःखविनाशिनीम् ॥
पूजयामि सदा भक्त्या दुर्गां दुर्गार्त्तिनाशिनी-
म् ॥ सुन्दरीं स्वर्णवर्णाभां सुखसौभाग्यदायि-
नीम्॥ सुभद्रजननीं देवीं सुभद्रां पूजयाम्यहम्॥
एतैर्मन्त्रैः पुराणोक्तैस्तां तां कन्यां समर्चयेत् ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

इति पूजनं कुमारिकाणाम् ॥ वेद्यां विरचिते
रम्ये सर्वतोभद्रमण्डले ॥ घटं संस्थाप्य विधि-
ना तत्रावाह्यार्चयेच्छिवाम् ॥ तदग्रे कन्यका-
श्चाऽपि पूजयेद्ब्राह्मणानपि ॥ उपचारैस्तु विविधै-
र्नवार्णावरणान्यपि ॥ ॐकारः प्रथमं पीठं पूर्ण-
पीठमतः परम् ॥ तृतीयं कामपीठं च पूजये-
त्सम्प्रदायतः ॥ पूर्वादिदिक्षु पीठस्य गणेशा-
दिचतुष्टयम् ॥ गणेशक्षेत्रपालौ च पादुके वटु-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

कास्त्रयः ॥ आग्नेय्यादिचतुर्दिक्षु पूज्यं देवीच-
तुष्टयम् ॥ जया च विजया चैव जयन्ती चाप-
राजिता ॥ पूर्वोक्तयन्त्रे पूर्वकोणे सरस्वतीसहि-
तो ब्रह्मा श्रीसहितो विष्णुर्नैर्ऋत्यामुमया शिवो
वायव्यां षट्कोणे चक्रमध्यमध्यबीजे श्रीमहा-
लक्ष्मीः ॥ ह्रीं महाकाली ऐं महासरस्वती द-
क्षिणवामयोः ॥ उदार्किसहो दक्षिणे महिषः ॥
षट्कोणेषु नन्दजारक्तदन्तिकाशाकंभरीदुर्गा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

भीमाश्चामर्य्यः ॥ सबिन्दुनामाद्यवर्णताराद्या-
श्चासां नाममन्त्राः पूजादौ ॥ तारः प्रणवः अष्ट-
त्रयेषु ब्रह्माणीमाहेश्वरीकौमारीवैष्णवीवाराही-
नारसिंहीऐन्द्रीचामुंडा उक्तरीत्या नाममन्त्रैः
पूज्याः॥ ततो विष्णुमायादिचतुर्विंशतिदेवताः
प्रागादिक्रमेण केसरेषु पूज्याः॥ प्रतिपत्रं च क-
सरत्रयम् ॥ ताश्च ॥ विष्णुमाया १ चेतना २
बुद्धि ३ निद्रा ४ क्षुधा ५ छाया ६ शक्ति ७

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तृष्णा ८ क्षान्ति ९ जाति १० लज्जा ११ शा-
न्ति १२ श्रद्धा १३ कान्ति १४ लक्ष्मी १५ धृ-
ति १६ वृत्ति १७ स्मृति १८ दया १९ तुष्टि
२० पुष्टि २१ मातृ २२ भ्रान्ति २३ चिति २४
रूपा एतावत्यः ॥ सप्तशतीस्तवे पञ्चमाध्याये
आसां चतुर्विंशतीनां न पाठ इति न भ्रमित-
व्यम् ॥ कात्यायनीतन्त्रविरोधात् ॥ नालमूले-
तु संपूज्य माधवादिचतुष्टयम् ॥ आधारः कूर्म-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

शेषौ च चतुर्थी पृथिवी नृप ॥ गृहकोणेषु गणे-
शः क्षत्रपाला बटुको योगिन्यः ॥ प्रागादिदिक्षु
इन्द्राद्याश्चेति ॥ एवं चतुर्दिनं कुर्यात् ॥ तत्र प्र-
थमेऽह्नि एकावृत्तिर्द्वितीये द्वे तृतीये तिस्रश्चतुर्थे
चतस्र इति ॥ पञ्चमे होमः ॥ होमद्रव्याणि ॥
पायसान्नैस्त्रिमध्वक्तैर्द्राक्षारम्भाफलादिभिः ॥
मातुलिङ्गैरिक्षुखण्डैर्नालिकेरयुतैस्तिलैः ॥ जा-
तीफलैराम्रफलैरन्यैर्मधुरवस्तुभिरिति ॥ सप्त-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

शत्या दशावृत्त्या प्रतिमन्त्रं हुतं चरेत् ॥ अयुतं
च नवार्णेन स्थापितेऽग्नौ विधानतः ॥ कृत्वाव-
रणदेवानां होमं तन्नाममन्त्रतः ॥ कृत्वा पूर्णाहु-
तिं सम्यग्देवमग्निं विसृज्य च ॥ अभिषिञ्चेच्च
यष्टारं विप्राघः कलशोदकैः ॥ निष्कं सुवर्णम-
थवा प्रत्येकं दक्षिणां दिशेत् ॥ भोजयेच्च शतं
विप्रान् भक्ष्यभोज्यैः पृथग्विधैः ॥ तेभ्योपि द-
क्षिणां दत्त्वा गृह्णीयादाशिषस्तथा ॥ एवं कृते

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

जगद्वश्यं सर्वं नश्यन्त्युपद्रवाः ॥ इति शतच-
ण्डीविधिः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अद्येत्यादि०
श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीदेवताप्री-
त्यर्थं चण्डीसप्तशतीपाठाख्यं कर्म करिष्ये ॥
तदङ्गत्वेनादौ कवचार्गलाकीलकपठनमाद्यन्त-
योरष्टोत्तरशतसंख्यनवार्णजपपूर्वकं क्रमेण
रात्रिसूक्तदेवीसूक्तपठनमन्ते रहस्यत्रयपठनं
च करिष्ये ॥ इति संकल्प्य प्रथमम् ॥ नमो-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः ॥ नमः प्र-
कृत्य भद्रायै नियताः प्रणताः स्म ताम् ॥
इति मन्त्रेण पञ्चोपचारैः पुस्तकपूजां कुर्यात् ॥
श्रीरस्तु ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐनमश्चण्डि-
कायै ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ ॐयद्गुह्यं परमं
लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम् ॥ यन्न कस्यचिदा-
ख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ १ ॥ ब्रह्मोवाच ॥
अस्ति गुह्यतमं विप्र सर्वभूतोपकारकम् ॥ दे-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

व्यास्तु कवचं पुण्यं तच्छृणुष्व महामुने ॥२॥
प्रथमं शैलपुत्री च द्वितीयं ब्रह्मचारिणी ॥ तृती
यं चन्द्रघण्टेति कूष्माण्डेति चतुर्थकम् ॥ ३ ॥
पञ्चमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्यायनीति च ॥
सप्तम कालरात्रीति महागौरीति चाष्टमम्॥४॥
नवमं सिद्धिदात्री च नव दुर्गाः प्रकीर्तिताः ॥
उक्तान्येतानि नामानि ब्रह्मणैव महात्मना॥५॥
अग्निना दह्यमानस्तु शत्रुमध्ये गतो रणे ॥ वि-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

षमे दुर्गमे चैव भयार्ताः शरणं गताः ॥ ६ ॥
न तेषां जायते किंचिदशुभं रणसंकटे ॥ नाप-
दं तस्य पश्यामि शोकदुःखभयं न हि ॥ ७ ॥
यैस्तु भक्त्या स्मृता नूनं तेषां वृद्धिः प्रजायते॥
ये त्वां स्मरन्ति देवेशि रक्षसे तान्न संशयः॥८॥
प्रेतसंस्थातु चामुण्डा वाराही महिषासना॥ऐन्द्री
गजसमारूढा वैष्णवी गरुडासना ॥ ९ ॥ माहे-
श्वरी वृषारूढा कौमारी शिखिवाहना ॥ लक्ष्मीः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पद्मासना देवी पद्महस्ता हरिप्रिया ॥ १० ॥
श्वेतरूपधरा देवी ईश्वरी वृषवाहना ॥ ब्राह्मी
हंससमारूढा सर्वाभरणभूषिता ॥ ११ ॥ इत्ये-
ता मातरः सर्वाः सर्वयोगसमन्विताः ॥ नाना-
भरणशोभाढ्या नानारत्नोपशोभिताः॥ १२ ॥
दृश्यन्ते रथमारूढा देव्यः क्रोधसमाकुलाः ॥
शङ्खं चक्रं गदां शक्तिं हलं च मुसलायुधम् ॥
खेटकं तोमरं चैव परशुं पाशमेव च ॥ १३ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

कुन्तायुधं त्रिशूलं च शार्ङ्गमायुधमुत्तमम् ॥ दै-
त्यानां देहनाशाय भक्तानामभयाय च ॥ १४ ॥
धारयन्त्यायुधानीत्थं देवानां च हिताय वै ॥
नमस्तेस्तु महारौद्रे महाघोरपराक्रमे ॥ १५ ॥
महाबले महोत्साहे महाभयविनाशिनि ॥ त्राहि
मां देवि दुष्प्रेक्ष्ये शत्रूणां भयवर्धिनी ॥ १६ ॥
प्राच्यां रक्षतु मामैन्द्री आग्नेय्यां भयवर्द्धिनी ॥
दक्षिणेऽवतु वाराही नैर्ऋत्यां खड्गधारिणी

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ १७ ॥ प्रतीच्यां वारुणी रक्षेद्वायव्यां मृगवा-
हिनी ॥ उदीच्यां पातु कौमारी ऐशान्यां शूल-
धारिणी ॥ १८ ॥ ऊर्ध्वं ब्रह्माणी मे रक्षेदधस्ता-
द्वैष्णवी तथा ॥ एवं दश दिशो रक्षेच्चामुण्डा श-
ववाहना ॥ १९ ॥ जया मे चाग्रतः पातु विजया
पातु पृष्ठतः ॥ अजिता वामपार्श्वे तु दक्षिणे
चापराजिता ॥ २० ॥ शिखामुद्योतिनी रक्षेदुमा
मूर्ध्नि व्यवस्थिता ॥ मालाधरी ललाटे च भ्रुवौ

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

रक्षेद्यशस्विनी ॥ २१ ॥ त्रिनेत्रा च भ्रुवोर्मध्ये
यमघण्टा च नासिके ॥ शङ्खिनी चक्षुषोर्मध्ये
श्रोत्रयोर्द्वारवासिनी ॥ २२ ॥ कपोलौ कालिका
रक्षेत्कर्णमूले तु शाङ्करी ॥ नासिकायां सुगन्धा
च उत्तरोष्ठे च चर्च्चिका ॥ २३ ॥ अधरे चामृ-
तकला जिह्वायां च सरस्वती ॥ दन्तान् रक्षतु
कौमारी कण्ठदेशे तु चण्डिका ॥ २४ ॥ घ-
ण्टिकां चित्रघण्टा च महामाया च तालुके ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दे० कामाक्षी चिबुकं रक्षेद्वाचं मे सर्वमङ्गला ॥२५॥ क०
ग्रीवायां भद्रकाली च पृष्ठवंशे धनुर्धरी ॥ नी-
१९ लग्रीवा बहिः कण्ठे नलिकां नलकूबरी ॥ २६॥
स्कन्धयोः खड्गिनी रक्षेद्बाहू मे वज्रधारिणी ॥
हस्तयोर्दण्डिनी रक्षेदम्बिका चाङ्गुलीषु च
॥ २७ ॥ नखाञ्छूलेश्वरी रक्षेत् कुक्षौ रक्षेत्कुले-
श्वरी ॥ स्तनौ रक्षेन्महादेवी मनःशोकविनाशि- १९
नी ॥ २८ ॥ हृदये ललिता देवी उदरे शूलधा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

रिणी ॥ नाभौ च कामिनी रक्षेद्गुह्यं गुह्येश्वरी
तथा ॥ २९ ॥ पूतना कामिका मेढ्रं गुदे महि-
षवाहिनी ॥ कट्यां भगवती रक्षेज्जानुनी वि
न्ध्यवासिनी ॥ ३० ॥ जङ्घे महाबला र-
क्षेत्सर्वकामप्रदायिनी ॥ गुल्फयोर्नार-
सिंही च पादपृष्ठे तु तैजसी ॥ ३१ ॥
पादाङ्गुलीषु श्री रक्षेत्पादाधस्थलवासिनी ॥
नखान्दंष्ट्राकराली च केशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

॥ ३२ ॥ रोमकूपेषु कौमारी त्वचं वागीश्वरी
 तथा ॥ रक्तमज्जावसामांसान्यस्थिमेदांसि पार्व-
ती ॥ ३३ ॥ अन्त्राणि कालरात्रिश्च पित्तं च
मुकुटेश्वरी ॥ पद्मावती पद्मकोशे कफे चूडाम-
णिस्तथा ॥ ३४ ॥ ज्वालामुखी नसाजालमभे-
द्या सर्वसन्धिषु ॥ शुक्रं ब्रह्माणी मे रक्षेच्छायां
छत्रेश्वरी तथा ॥ ३५ ॥ अहंकारं मनो बुद्धिं
रक्षेन्मे धर्मधारिणी ॥ प्राणापानौ तथा व्यान-

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon
CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मुदानं च समानकम् ॥ ३६ ॥ वज्रहस्ता च मे
रक्षेत्प्राणकल्पं च शोभना ॥ रसे रूपे च गन्धे
च शब्दे स्पर्शे च योगिनी ॥ ३७ ॥ सत्वं रज-
स्तमश्चैव रक्षेन्नारायणी सदा ॥ आयू रक्षतु वा-
राही धर्मं रक्षतु वैष्णवी ॥ ३८ ॥ यशः कीर्तिं
च लक्ष्मीं च धनं विद्यां च चक्रिणी ॥ गोत्रमि-
न्द्राणी मे रक्षेत्पशून्मे रक्ष चण्डिके ॥ ३९ ॥
पुत्रान्रक्षेन्महालक्ष्मीर्भार्यां रक्षतु भैरवी ॥ प-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दे० न्थान सुपथा रक्षेन्मार्गं क्षेमकरी तथा ॥ ४० ॥ क०
१७ राजद्वारे महालक्ष्मीर्विजया सर्वतः स्थिता ॥
रक्षाहीनं तु यत्स्थानं वर्जितं कवचेन तु ॥४१॥
तत्सर्वं रक्ष मे देवी जयन्ती पापनाशिनी ॥ पद-
मेकं न गच्छेत्तु यदीच्छेच्छुभमात्मनः ॥ ४२ ॥
कवचेनावृतो नित्यं यत्र यत्रैव गच्छति ॥ तत्र
तत्रार्थलाभश्च विजयः सार्वकामिकः ॥ ४३ ॥ १७
यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितम् ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

परमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यते भूतले पुमान् ॥ ४४ ॥
निर्भयो जायते मर्त्यः संग्रामेष्वपराजितः ॥
त्रैलोक्ये तु भवेत्पूज्यः कवचेनावृतः पुमान्
॥ ४५ ॥ इदं तु देव्याः कवचं देवानामपि दुर्लभम् ॥ यः पठेत्प्रयतो नित्यं त्रिसन्ध्यं श्रद्धयान्वितः ॥ ४६ ॥ दैवी कला भवेत्तस्य त्रैलोक्येष्वपराजितः ॥ जीवेद्वर्षशतं साग्रमपमृत्युविवर्जितः ॥ ४७ ॥ नश्यन्ति व्याधयः सर्वे लूता-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

विस्फोटकादयः ॥ स्थावरं जङ्गमं चैव कृत्रिमं
चापि यद्विषम् ॥ ४८ ॥ अभिचाराणि सर्वाणि
मन्त्रयन्त्राणि भूतले ॥ भूचराः खेचराश्चैव, जल-
जाश्चोपदेशिकाः ॥ ४९ ॥ सहजा कुलजा
माला डाकिनी शाकिनी तथा ॥ अन्तीरक्षचरा
घोरा डाकिन्यश्च महाबलाः ॥ ५० ॥ ग्रहभूतपि-
शाचाश्च यक्षगन्धर्वराक्षसाः ॥ ब्रह्मराक्षसवेताल
कूष्माण्डा भैरवादयः ॥ ५१ ॥ नश्यन्ति दर्श-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नात्तस्य कवचे हृदि संस्थिते ॥ मनोन्नतिर्भवे-
द्राज्ञस्तेजोवृद्धिकरं परम् ॥ ५२ ॥ यशसा वर्ध-
ते सोऽपि कीर्तिमण्डितभूतले ॥ जपेत्सप्तशतीं
चण्डीं कृत्वा तु कवचं पुरा ॥ ५३ ॥ यावद्भूम-
ण्डलं धत्ते सशैलवनकाननम् ॥ तावत्तिष्ठति
मेदिन्यां सन्ततिः पुत्रपौत्रिकी ॥ ५४ ॥ देहान्ते
परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभम् ॥ प्राप्नोति पु-
रुषो नित्यं महामायाप्रसादतः ॥ ५५ ॥ लभते

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

परमं रूपं शिवेन सह मोदते ॥ ५६ ॥ इति
वाराहपुराणे हरिहरब्रह्मविरचितं देव्याः कवचं
समाप्तम् ॥ १ ॥ श्रीजगदम्बार्पणमस्तु ॥

ॐ नमश्चण्डिकायै ॥ जयन्ती मङ्गला काली
भद्रकाली कपालिनी ॥ दुर्गा क्षमा शिवा धात्री
स्वाहा स्वधा नमोऽस्तु ते ॥ १ ॥ जय त्वं देवि
चामुण्डे जय भूतार्तिहारिणि ॥ जय सर्वगते
देवि कालरात्रि नमोऽस्तु ते ॥ २ ॥ मधुकैटभ-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

विद्राविविधातृवरदे नमः ॥ रूपं देहि जयं
देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ३ ॥ महि-
षासुरनिर्णाशि भक्तानां सुखदे नमः ॥ रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ४ ॥
रक्तबीजवधे देवि चण्डमुण्डविनाशिनि ॥ रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ५ ॥
शुम्भस्यैव निशुम्भस्य धूम्राक्षस्य च मर्दिनि ॥
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ ६ ॥ वन्दिताङ्घ्रियुगे देवि सर्वसौभाग्यदायि-
नि ॥ रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो ज-
हि ॥ ७ ॥ अचिन्त्यरूपचरिते सर्वशत्रुविना-
शिनि ॥ रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो
जहि ॥ ८ ॥ नतेभ्यः सर्वदा भक्त्या चण्डिके
दुरितापहे ॥ रूपं देहि जयं देहि यशो देहि
द्विषो जहि ॥ ९ ॥ स्तुवद्भ्यो भक्तिपूर्वं त्वां
चण्डिके व्याधिनाशिनि ॥ रूपं देहि जयं देहि

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

यशो देहि द्विषो जहि ॥ १० ॥ चण्डिके सत-
तं ये त्वामर्चयन्तीह भक्तितः ॥ रूपं देहि जयं
देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ११ ॥ देहि सौ-
भाग्यमारोग्यं देहि मे परमं सुखम् ॥ रूपं देहि
जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १२ ॥ विधे-
हि द्विषतां नाशं विधेहि बलमुच्चकैः॥ रूपं देहि
जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१३॥ विधेहि
देवि कल्याणं विधेहि परमां श्रियम् ॥ रूपं देहि

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १४ ॥ सुरा-
सुरशिरोरत्ननिघृष्टचरणेऽम्बिके ॥ रूपं देहि
जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १५ ॥ वि-
द्यावन्तं यशस्वन्तं लक्ष्मीवन्तं जनं कुरु ॥ रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १६ ॥
प्रचण्डदैत्यदर्पघ्ने चण्डिके प्रणताय मे ॥ रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १७ ॥
चतुर्भुजे चतुर्वक्त्रसंस्तुते परमेश्वरि ॥ रूपं देहि

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥१८॥ कृष्णेन
संस्तुते देवि शश्वद्भक्त्या सदाम्बिके ॥ रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १९ ॥
हिमाचलसुतानाथसंस्तुते परमेश्वरि ॥रूपं देहि
जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ २० ॥ इन्द्रा-
णीपतिसद्भावपूजिते परमेश्वरि ॥ रूपं देहि जयं
देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ २१ ॥ देवि प्रच-
ण्डदोर्दण्डदैत्यदर्पविनाशिनि ॥ रूपं देहि जयं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ २२ ॥ देवि भक्त-
जनोद्दामदत्तानन्दोदयेऽम्बिके ॥ रूपं देहि जयं
देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥२३ ॥ पत्नीं मनो-
रमां देहि मनोवृत्तानुसारिणीम् ॥ तारिणीं दुर्ग-
संसारसागरस्य कुलोद्भवाम् ॥ २४ ॥ इदं स्तोत्रं
पठित्वा तु महास्तोत्रं पठेन्नरः ॥ स तु सप्तश-
तीसंख्यावरमाप्नोति सम्पदाम् ॥ २५ ॥ इति
मार्कण्डेयपुराणे अर्गलास्तोत्रं समाप्तम् ॥ २ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ॐनमश्चण्डिकायै ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ विशु-
द्धज्ञानदेहाय त्रिवेदीदिव्यचक्षुषे ॥ श्रेयःप्राप्ति-
निमित्ताय नमः सोमार्द्धधारिणे ॥ १ ॥ सर्वमे-
तद्विजानीयान्मन्त्राणामपि कीलकम् ॥ सोपि
क्षेममवाप्नोति सततं जाप्यतत्परः ॥ २ ॥ सि-
द्ध्यन्त्युच्चाटनादीनि वस्तूनि सकलान्यपि ॥
एतेन स्तुवतां देवीं स्तोत्रमात्रेण सिद्ध्यति
॥ ३ ॥ न मन्त्रं नौषधं तत्र न किंचिदपि विद्य-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ते ॥ विना जाप्येन सिद्ध्येत सर्वमुच्चाटनादि-
कम् ॥ ४ ॥ समग्राण्यपि सिद्ध्यन्ति लोकशङ्का-
ङ्कामिमां हरः ॥ कृत्वा निमन्त्रयामास सर्वमेव-
मिदं शुभम् ॥ ५ ॥ स्तोत्रं वै चण्डिकायास्तु
तच्च गुप्तं चकार सः ॥ समाप्नोति सुपुण्येन तां
यथावन्नियन्त्रणाम् ॥ ६ ॥ सोपि क्षेममवाप्नोति
सर्वमेव न संशयः ॥ कृष्णायां वा चतुर्दश्याम-
ष्टम्यां वा समाहितः ॥ ७ ॥ ददाति प्रति-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

गृह्णाति नान्यथैषा प्रसिद्ध्यति ॥ इत्थं रू-
पेण कीलेन महादेवेन कीलितम् ॥ ८ ॥
यो निष्कीलां विधायैनां नित्यं जपति संस्फुटम्॥
ससिद्धः सगणः सोपि गन्धर्वो जायते नरः ॥९॥
न चैवाप्यटतस्तस्य भयं क्वापि हि जायते ॥
नापमृत्युवशं याति मृतो मोक्षमवाप्नुयात्॥१०॥
ज्ञात्वा प्रारभ्य कुर्वीत न कुर्वाणो विनश्यति ॥
ततो ज्ञात्वैव सम्पन्नमिदं प्रारभ्यते बुधैः ॥११॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सौभाग्यादि च यत्किंञ्चिद्दृश्यते ललनाजने ॥
तत्सर्वं त्वत्प्रसादेन तेन जाप्यमिदं शुभम् ।१२।
शनैस्तु जप्यमानेऽस्मिन्स्तोत्रे सम्पत्तिरुच्चकैः ॥
भवत्येव समग्रापि ततः प्रारभ्यमेव तत् ॥१३॥
ऐश्वर्यं यत्प्रसादेन सौभाग्यारोग्यसम्पदः ॥ श-
त्रुहानिः परो मोक्षः स्तूयते सा न किं जनैः ।१४।
इति भगवत्याः कीलकस्तोत्रं समाप्तम् ॥ ३ ॥
श्रीगणपतिर्जयति ॥ ॐ. अस्य श्रीनवार्णम-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

न्त्रस्य ॥ ब्रह्मविष्णुरुद्रा ऋषयः ॥ गायत्र्युष्णि-
गनुष्टुपछन्दांसि ॥ श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीम-
हासरस्वत्यो देवताः ॥ ऐं बीजम् ॥ ह्रीं शक्तिः॥
क्लीं कीलकम् ॥ श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहास-
रस्वतीप्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ॥ ब्रह्मविष्णुरु-
द्रऋषिभ्यो नमः शिरसि ॥ गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्
छन्दोभ्यो नमः मुखे ॥ महाकालीमहालक्ष्मीम-
हासरस्वतीदेवताभ्यो नमः हृदि ऐं बीजाय नमः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

गुह्ये ॥ ह्रीं शक्तये नमः पादयोः॥ क्लीं कीलकाय
नमः नाभौ ॥ इति मूलेन करौ संशोध्य ॥ ॐ
ऐं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॥ ॐ ह्रीं तर्जनीभ्यां नमः॥
ॐ क्लीं मध्यमाभ्यां नमः ॥ ॐ चामुण्डायै अ-
नामिकाभ्यां नमः ॥ ॐ विच्चे कनिष्ठिकाभ्यां
नमः ॥ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे करतलकर-
पृष्ठाभ्यां नमः ॥ एवं हृदयादि ॥ ततोऽक्षरन्या-
सः ॥ ॐ ऐं नमः शिखायाम् ॥ ॐ ह्रीं नमः द-

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

क्षिणनेत्रे ॥ ॐ क्लीं नमः वामनेत्रे ॥ ॐ चां नमः
दक्षिणकर्णे ॥ ॐ मुं नमः वामकर्णे ॥ ॐ डां
नमः दक्षिणनासायाम् ॥ ॐ यें नमः वामनासा-
याम् ॥ ॐ विं नमः मुखे ॥ ॐ च्चें नमः गुह्ये ॥
एवं विन्यस्याष्टवारं मूलेन व्यापकं कुर्यात् ॥
ॐ ऐं प्राच्यै नमः ॥ ॐ ऐं आग्नेय्यै नमः ॥ ॐ
ह्रीं दक्षिणायै नमः ॥ ॐ ह्रीं नैर्ऋत्यै नमः ॥
ॐ क्लीं प्रतीच्यै नमः ॥ ॐ क्लीं वायव्यै नमः ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

ॐ चामुण्डायै उदीच्यै नमः ॥ ॐ विच्चे ईशा-
न्यै नमः ॥ ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ऊ-
र्ध्वायै नमः ॥ ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
भूम्यै नमः॥ अथ ध्यानम् ॥ खड्गं चक्रगदेषुचा-
पपरिघान् शूलं भुशुण्डीं शिरः शङ्खं संदधतीं
करैस्त्रिनयनां सर्वाङ्गभूषावृताम् ॥ नीलाश्मद्यु-
तिमास्यपाददशकां सेवे महाकालिकां यामस्तौ-
त्स्वपिते हरौ कमलजो हन्तुं मधुं कैटभम्॥१॥

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

अक्षस्रक्परशुं गदेषुकुलिशं पद्मं धनुः कुण्डिकां दण्डं शक्तिमसिं च चर्म जलजं घण्टां सुराभाजनम् ॥ शूलं पाशसुदर्शने च दधतीं हस्तैः प्रसन्नाननां सेवे सैरिभमर्दिनीमिह महालक्ष्मीं सरोजस्थिताम् ॥ २ ॥ घण्टां शूलहलानि शङ्खमुसले चक्रं धनुः सायकं हस्ताब्जैर्दधतीं घनान्तविलसच्छीतांशुतुल्यप्रभाम् ॥ गौरीदेहसमुद्भवां त्रिनयनामाधारभूतां महापूर्वामत्र

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सरस्वतीमनुभजेच्छुम्भादिदैत्यार्दिनीम् ॥ ३ ॥
अष्टोत्तरशतसंख्यया मन्त्रराजं जपेत् ॥ इति
नवार्णविधिः ॥ अथ रात्रिसूक्तम् ॥ विश्वेश्वरीं
जगद्धात्रीं स्थितिसंहारकारिणीम् ॥ निद्रां भग-
वतीं विष्णोरतुलां तेजसः प्रभुः ॥ १ ॥ ब्रह्मोवा-
च ॥ त्वं स्वाहा त्वं स्वधा त्वं हि वषट्कारः
स्वरात्मिका ॥ सुधा त्वमक्षरे नित्ये त्रिधा मात्रा-
त्मिका स्थिता ॥ २ ॥ अर्धमात्रा स्थिता नित्या

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

यानुच्चार्या विशेषतः ॥ त्वमेव संध्या सावित्री त्वं देवि जननी परा ॥ ३ ॥ त्वयैतद्धार्यते विश्वं त्वयैतत्सृज्यते जगत् ॥ त्वयैतत्पाल्यते देवि त्वमत्स्यन्ते च सर्वदा ॥ ४ ॥ विसृष्टौ सृष्टिरूपा त्वं स्थितिरूपा च पालने ॥ तथा संहृतिरूपान्ते जगतोऽस्य जगन्मये ॥ ५ ॥ महाविद्या महामाया महामेधा महास्मृतिः ॥ महामोहा च भवती महादेवी महासुरी ॥ ६ ॥ प्रकृतिस्त्वं च

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सर्वस्य गुणत्रयविभाविनी ॥ कालरात्रिर्महारा-
त्रिर्मोहरात्रिश्च दारुणा ॥ ७ ॥ त्वं श्रीस्त्वमीश्वरी
त्वं ह्रीस्त्वं बुद्धिर्बोधलक्षणा ॥ लज्जा पुष्टिस्तथा
तुष्टिस्त्वं शान्तिः क्षान्तिरेव च ॥ ८ ॥ खड्गि-
नी शूलिनी घोरा गदिनी चक्रिणी तथा ॥ शङ्खि
नी चापिनी बाणभुशुण्डीपरिघायुधा ॥ ९ ॥
सौम्या सौम्यतराशेषसौम्येभ्यस्त्वतिसुन्दरी ॥
परापराणां परमा त्वमेव परमेश्वरी ॥ १० ॥ यच्च

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

किंचित्क्वचिद्वस्तु सदसद्वाऽखिलात्मिके ॥ तस्य
सर्वस्य या शक्तिः सा त्वं किं स्तूयसे तदा
॥११॥ यया त्वया जगत्स्रष्टा जगत्पात्यत्ति यो
जगत् ॥ सोपि निद्रावशं नीतः कस्त्वां स्तोतु-
मिहेश्वरः ॥१२॥ विष्णुः शरीरग्रहणमहमीशान
एव च ॥ कारितास्ते यतोऽतस्त्वां कः स्तोतुं
शक्तिमान्भवेत् ॥ १३ ॥ सा त्वमित्थं प्रभावैः
स्वैरुदारैर्देवि संस्तुता ॥ मोहयैतौ दुराधर्षावसु-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 रौ मधुकैटभौ ॥ १४ ॥ प्रबोधं च जगत्स्वामी
नीयतामच्युतो लघु ॥ बोधश्च क्रियतामस्य
 हन्तुमेतौ महासुरौ ॥ १५ ॥ इति रात्रिसूक्तं
समाप्तम् ॥

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथसप्तशतीन्यासाः ॥
अथ प्रथममध्यमोत्तमचरित्राणां ब्रह्मविष्णुरुद्रा
ऋषयः॥ श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्यो
देवताः ॥ गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छन्दांसि ॥ नन्दा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

शाकंभरीभीमाः शक्तयः॥रक्तदन्तिकादुर्गाभ्राम-
र्यो बीजानि ॥ अग्निर्वायुः सूर्यस्तत्त्वानि ॥ ऋ-
ग्यजुःसामवेदा ध्यानानि ॥ सकलकामनासिद्ध-
ये श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीदेवता-
प्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ॥ तत्रादौ न्यासाः ॥
खड्गिनी शूलिनी घोरा गदिनी चक्रिणी तथा ॥
शङ्खिनी चापिनी बाणभुशुण्डीपरिघायुधा ॥
अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॥ शूलेन पाहि नो देवि पाहि

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

खड्गेन चाम्बिके ॥ घण्टास्वनेन नः पाहि चाप-
ज्यानिःस्वनेन च ॥ तर्जनीभ्यां नमः ॥ प्राच्यां
रक्ष प्रतीच्यां च चण्डिके रक्ष दक्षिणे ॥ भ्रामणे-
नात्मशूलस्य उत्तरस्यां तथेश्वरि ॥ मध्यमा-
भ्यां नमः ॥ सौम्यानि यानि रूपाणि त्रैलोक्ये
विचरन्ति ते ॥ यानि चात्यर्थघोराणि तैरक्षा-
स्मांस्तथा भुवम् ॥ अनामिकाभ्यां नमः ॥
खड्गशूलगदादीनि यानि चास्त्राणि तेऽम्बिके ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

करपल्लवसंज्ञीनि तैरस्मान् रक्ष सर्वतः ॥ कनि-
ष्ठिकाभ्यां नमः ॥ सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्वशक्ति-
समन्विते॥भयेभ्यस्त्राहि नो देवि दुर्गे देवि नमो-
स्तु ते ॥ करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ एवं हृद-
यादि ॥खड्गिनी शूलिनी घोरा॰हृदयाय नमः॥
शूलेन पाहि नो देवि॰ शिरसे स्वाहा ॥ प्रा-
च्यां रक्ष प्रतीच्यां च॰शिखायै वषट् ॥ सौम्या-
नि यानि रूपाणि॰ कवचाय हुम्॥ खड्गशूलग-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दादीनि० नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ सर्वस्वरूपे सर्वे-
शे० अस्त्राय फट्॥ अथ ध्यानम्॥ विद्युद्दामसम-
प्रभां मृगपतिस्कन्धस्थितां भीषणां कन्याभिः
करवालखेटविलसद्धस्ताभिरासेविताम् ॥ हस्तै-
श्चक्रदरालिखेटविशिखांश्चापं गुणं तर्जनीं बि-
भ्राणामनलात्मिकां शशिधरां दुर्गां त्रिनेत्रां भजे
॥१॥ इति ध्यानम्॥ प्रथमचरित्रस्य॥ ब्रह्मा ऋ-
षिः॥ महाकाली देवता ॥ गायत्री छन्दः॥ नन्दा

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

शक्तिः ॥ रक्तदन्तिका बीजम् ॥ अग्निस्तत्त्वम् ॥
ऋग्वेदः स्वरूपम् ॥ श्रीमहाकालीप्रीत्यर्थं प्रथ-
मचरित्रजपे विनियोगः ॥ खड्गं चक्रगदेषुचाप-
परिघान् शूलं भुशुण्डीं शिरः शङ्खं सन्दधतीं
करैस्त्रिनयनां सर्वाङ्गभूषावृताम् ॥ नीलाश्मद्यु-
तिमास्यपाददशकां सेवे महाकालिकां याम-
स्तौत्स्वपिते हरौ कमलजो हन्तुं मधुं कैटभम् ॥
मार्कण्डेय उवाच ॥१॥ सावर्णिः सूर्यतनयो यो

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मनुः कथ्यतेऽष्टमः ॥ निशामय तदुत्पत्तिं वि-
स्तराद्गदतो मम ॥ २ ॥ महामायानुभावेन यथा
मन्वन्तराधिपः ॥ स बभूव महाभागः सावर्णि-
स्तनयो रवेः ॥ ३ ॥ स्वारोचिषेन्तरे पूर्वं चैत्रवं-
शसमुद्भवः ॥ सुरथो नाम राजाभूत्समस्ते क्षिति-
मण्डले ॥ ४ ॥ तस्य पालयतः सम्यक्प्रजाः पुत्रा-
निवौरसान् ॥ बभूवुः शत्रवो भूपाः कोलाविध्वं-
सिनस्तदा ॥ ५ ॥ तस्य तैरभवद्युद्धमतिप्रबल-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दण्डिनः ॥ न्यूनैरपि स तैर्युद्धे कोलाविध्वंसि-
भिर्जितः ॥ ६ ॥ ततः स्वपुरमायातो निजदे-
शाधिपोऽभवत् ॥ आक्रान्तः स महाभागस्तै-
स्तदा प्रबलारिभिः ॥ ७ ॥ अमात्यैर्बलिभिर्दुष्टै-
र्दुर्बलस्य दुरात्मभिः ॥ कोशो बलं चापहृतं
तत्रापि स्वपुरे ततः ॥ ८ ॥ ततो मृगयाव्याजे-
न हृतस्वाम्यः स भूपतिः ॥ एकाकी हयमारुह्य
जगाम गहनं वनम् ॥ ९ ॥ स तत्राश्रममद्राक्षी-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

द्विजवर्यस्य मेधसः ॥ प्रशान्तश्वापदाकीर्णं मु-
निशिष्योपशोभितम् ॥ १० ॥ तस्थौ कंचित्स
कालं च मुनिना तेन सत्कृतः ॥ इतश्चेतश्च वि-
चरंस्तस्मिन्मुनिवराश्रमे ॥ ११ ॥ सोऽचिन्तय-
त्तदा तत्र ममत्वाकृष्टमानसः ॥ मत्पूर्वैः पालितं
पूर्वं मया हीनं पुरं हि तत् ॥ १२ ॥ मद्भृत्यैस्तै-
रसद्वृत्तैर्धर्मतः पाल्यते न वा ॥ न जाने स प्रधा-
नो मे शूरहस्ती सदामदः ॥ १३ ॥ मम वैरिवशं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

यातः कान्भोगानुपलप्स्यते ॥ ये ममानुगता
नित्यं प्रसादधनभोजनैः ॥ १४ ॥ अनुवृत्तिं ध्रुवं
तेऽद्य कुर्वन्त्यन्यमहीभृताम् ॥ असम्यग्व्ययशी-
लैस्तैः कुर्वद्भिः सततं व्ययम् ॥ १५ ॥ सञ्चितः
सोऽतिदुःखेन क्षयं कोशो गमिष्यति॥एतच्चान्य-
च्च सततं चिन्तयामास पार्थिवः ॥ १६ ॥ तत्र
विप्राश्रमाभ्याशे वैश्यमेकं ददर्श सः ॥ स पृष्ट-
स्तेन कस्त्वं भो हेतुश्चागमनेऽत्र कः ॥ १७ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० सशोक इव कस्मात्त्वं दुर्मना इव लक्ष्यसे ॥ अ०
इत्याकर्ण्य वचस्तस्य भूपतेः प्रणयोदितम्
३४ ॥ १८ ॥ प्रत्युवाच स तं वैश्यः प्रश्रयावनतो १
नृपम् ॥ १९ ॥ वैश्य उवाच ॥ २० ॥ समाधि-
र्नाम वैश्योहमुत्पन्नो धनिनां कुले ॥ २१ ॥ पुत्र-
दारैर्निरस्तश्च धनलोभादसाधुभिः ॥ विहीनः
स्वजनैर्दारैः पुत्रैरादाय मे धनम् ॥ २२ ॥ वन- ३४
मभ्यागतो दुःखी निरस्तश्चाप्तबन्धुभिः ॥ सोऽहं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

न वेद्मि पुत्राणां कुशलाकुशलात्मिकाम् ॥ २३ ॥
प्रवृत्तिं स्वजनानां च दाराणां चात्र संस्थितः ॥
किं नु तेषां गृहे क्षेममक्षेमं किं नु सांप्रतम्
॥ २४ ॥ कथं ते किं नु सद्वृत्ता दुर्वृत्ताः किं नु मे
सुताः ॥ २५ ॥ राजोवाच ॥ २६ ॥ यैर्निरस्तो
भवाँल्लुब्धैः पुत्रदारादिभिर्धनैः ॥ २७ ॥ तेषु किं
भवतः स्नेहमनुबध्नाति मानसम् ॥ २८ ॥ वैश्य
उवाच ॥ २९ ॥ एवमेतद्यथा प्राह भवानस्मद्गतं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

वचः ॥ ३० ॥ किं करोमि न बध्नाति मम निष्ठु-
रतां मनः ॥ यैः संत्यज्य पितृस्नेहं धनलुब्धैर्नि-
 राकृतः ॥ ३१ ॥ पतिस्वजनहार्दं च हार्दितेष्वेव
मे मनः ॥ किमेतन्नाभिजानामि जानन्नपि महाम-
ते ॥ ३२ ॥ यत्प्रेमप्रवणं चित्तं विगुणेष्वपि
बन्धुषु ॥ तेषां कृते मे निःश्वासो दौर्मनस्यं च
जायते ॥ ३३ ॥ करोमि किं यन्न मनस्तेष्वप्री-
तिषु निष्ठुरम् ॥ ३४ ॥ मार्कण्डेय उवाच

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ ३५ ॥ ततस्तौ सहितौ विप्र तं मुनिं समुप-
स्थितौ ॥ ३६ ॥ समाधिर्नाम वैश्योऽसौ स च
पार्थिवसत्तमः ॥ कृत्वा तौ च यथान्यायं यथार्हं
तेन संविदम् ॥ ३७ ॥ उपविष्टौ कथाः काश्चि-
च्चक्रतुर्वैश्यपार्थिवौ ॥ ३८ ॥ राजोवाच ॥ ३९ ॥
भगवंस्त्वामहं प्रष्टुमिच्छाम्येकं वदस्व तत्
॥ ४० ॥ दुःखाय यन्मे मनसः स्वचित्तायत्ततां
विना ॥ ममत्वं गतराज्यस्य राज्याङ्गेष्वखिले-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ष्वपि ॥ ४१ ॥ जानतोऽपि यथाज्ञस्य किमेत-
न्मुनिसत्तम ॥ अयं च निकृतः पुत्रैर्दारैर्भृत्यै-
स्तथोज्झितः ॥ ४२ ॥ स्वजनेन च संत्यक्तस्ते-
षु हार्दिं तथाप्यति॥ एवमेष तथाहं च द्वावप्य-
त्यन्तदुःखितौ ॥ ४३ ॥ दृष्टदोषेपि विषये मम-
त्वाकृष्टमानसौ ॥ तत्किमेतन्महाभाग यन्मोहो
ज्ञानिनोरपि ॥ ४४ ॥ ममास्य च भवत्येषा वि-
वेकान्धस्य मूढता ॥४५॥ ऋषिरुवाच ॥ ४६ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ज्ञानमस्ति समस्तस्य जन्तोर्विषयगोचरे॥४७॥
विषयश्च महाभाग याति चैवं पृथक् पृथक् ॥
दिवान्धाः प्राणिनः केचिद्रात्रावन्धास्तथापरे
॥ ४८ ॥ केचिद्दिवा तथा रात्रौ प्राणि-
नस्तुल्यदृष्टयः ॥ ज्ञानिनो मनुजाः सत्यं किं
नु ते न हि केवलम् ॥ ४९ ॥ यतो हि ज्ञा-
निनः सर्वे पशुपक्षिमृगादयः ॥ ज्ञानं च तन्म-
नुष्याणां यत्तेषां मृगपक्षिणाम् ॥ ५० ॥ मनुष्या-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

णां च यत्तेषां तुल्यमन्यत्तथोभयोः ॥ ज्ञानेऽपि
सति पश्यैतान्पतंगाञ्छावचंचुषु ॥ ५१ ॥
कणमोक्षादृतान्मोहात्पीड्यमानानपि क्षुधा ॥
मानुषा मनुजव्याघ्र साभिलाषाः सुता-
न्प्रति ॥ ५२ ॥ लोभात्प्रत्युपकाराय नन्वे-
तान् किं न पश्यसि ॥ तथापि ममतावर्ते
मोहगर्ते निपातिताः ॥ ५३ ॥ महामाया-
प्रभावेन संसारस्थितिकारिणा ॥ तन्नात्र वि-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स्मयः कार्यो योगनिद्रा जगत्पतेः ॥ ५४ ॥
महामाया हरेश्चैषा तया संमोह्यते जगत् ॥ ज्ञा-
निनामपि चेतांसि देवी भगवती हि सा ॥ ५५ ॥
बलादाकृष्य मोहाय महामाया प्रयच्छति ॥
तया विसृज्यते विश्वं जगदेतच्चराचरम् ॥ ५६ ॥
सैषा प्रसन्ना वरदा नृणां भवति मुक्तये ॥ सा
विद्या परमा मुक्तेर्हेतुभूता सनातनी ॥ ५७ ॥
संसारबन्धहेतुश्च सैव सर्वेश्वरेश्वरी ॥ ५८ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

राजोवाच ॥ ५९ ॥ भगवन्का हि सा देवी महा-
मायेति यां भवान् ॥ ६० ॥ ब्रवीति कथमुत्प-
न्ना सा कर्मास्याश्च किं द्विज ॥ यत्प्रभावा च
सा देवी यत्स्वरूपा यदुद्भवा ॥ ६१ ॥ तत्सर्वं
श्रोतुमिच्छामि त्वत्तो ब्रह्मविदांवर ॥ ६२ ॥
ऋषिरुवाच ॥ ६३ ॥ नित्यैव सा जगन्मूर्तिस्त-
या सर्वमिदं ततम् ॥ ६४ ॥ तथापि तत्समुत्प-
त्तिर्बहुधा श्रूयतां मम ॥ देवानां कार्यसिद्ध्यर्थ-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

माविर्भवति सा यदा ॥ ६५ ॥ उत्पन्नेति तदा
लोके सा नित्याप्यभिधीयते ॥ योगनिद्रां यदा
विष्णुर्जगत्येकार्णवीकृते ॥ ६६ ॥ आस्तीर्य
शेषमभजत्कल्पान्ते भगवान्प्रभुः ॥ तदा द्वाव-
सुरौ घोरौ विख्यातौ मधुकैटभौ ॥ ६७ ॥ वि-
ष्णुकर्णमलोद्भूतौ हन्तुं ब्रह्माणमुद्यतौ ॥ स ना-
भिकमले विष्णोः स्थितो ब्रह्मा प्रजापतिः
॥ ६८ ॥ दृष्ट्वा तावसुरौ चोग्रौ प्रसुप्तं च जनार्द-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

स० नम् ॥ तुष्टाव योगनिद्रान्तामेकाग्रहृदयः स्थि- अ०
३९ तः ॥ ६९ ॥ विबोधनार्थाय हरेर्हरिनेत्रकृतालया- १
म् ॥ विश्वेश्वरीं जगद्धात्रीं स्थितिसंहारकारिणी-
म् ॥ ७० ॥ निद्रां भगवतीं विष्णोरतुलां तेजसः
प्रभुः ॥ ७१ ॥ ब्रह्मोवाच ॥ ७२ ॥ त्वं स्वाहा
त्वं स्वधा त्वं हि वषट्कारः स्वरात्मिका
॥ ७३ ॥ सुधा त्वमक्षरे नित्ये त्रिधा मात्रात्मि- ३९
का स्थिता ॥ अर्धमात्रा स्थिता नित्या यानु-

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon
CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

च्चार्यां विशेषतः ॥ ७४ ॥ त्वमेव सन्ध्या सावि-
त्री त्वं देवि जननी परा ॥ त्वयैतद्धार्यते विश्वं
त्वयैतत्सृज्यते जगत् ॥ ७५ ॥ त्वयैतत्पाल्यते
देवि त्वमत्स्यन्ते च सर्वदा ॥ विसृष्टौ सृष्टिरू-
पा त्वं स्थितिरूपा च पालने ॥ ७६ ॥ तथा
संहृतिरूपान्ते जगतोऽस्य जगन्मये ॥ महावि-
द्या महामाया महामेधा महास्मृतिः ॥ ७७ ॥
महामोहा च भवती महादेवी महासुरी ॥ प्रकृ-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० तिस्त्वं च सर्वस्य गुणत्रयविभाविनी ॥ ७८ ॥ अ०
४० कालरात्रिर्महारात्रिर्मोहरात्रिश्च दारुणा॥ त्वं श्री- १
स्त्वमीश्वरी त्वं ह्रीस्त्वं बुद्धिर्बोधलक्षणा
॥ ७९ ॥ लज्जा पुष्टिस्तथा तुष्टिस्त्वं शान्तिः
क्षान्तिरेव च ॥ खड्गिनी शूलिनी घोरा गदिनी
चक्रिणी तथा ॥ ८० ॥ शङ्खिनी चापिनी बाण-
भुशुण्डीपरिघायुधा ॥ सौम्या सौम्यतराशे ४०
षसौम्येभ्यस्त्वतिसुन्दरी ॥ ८१ ॥ परापराणां

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

परमा त्वमेव परमेश्वरी ॥ यच्च किंचित्क्वचिद्व
स्तु सदसद्वाखिलात्मिके ॥ ८२ ॥ तस्य सर्वस्य
या शक्तिः सा त्वं किं स्तूयसे तदा ॥ यया त्वया
जगत्स्रष्टा जगत्पात्यत्ति यो जगत् ॥८३॥ सो-
ऽपि निद्रावशं नीतः कस्त्वां स्तोतुमिहेश्वरः ॥
विष्णुः शरीरग्रहणमहमीशान एव च ॥ ८४ ॥
कारितास्ते यतोऽतस्त्वां कः स्तोतुं शक्तिमा-
न्भवेत् ॥ सा त्वमित्थं प्रभावैः स्वैरुदारैर्देवि

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

संस्तुता ॥ ८५ ॥ मोहयैतौ दुराधर्षावसुरौ म-
धुकैटभौ ॥ प्रबोधं च जगत्स्वामी नीयताम-
च्युतो लघु ॥ ८६ ॥ बोधश्च क्रियतामस्य
हन्तुमेतौ महासुरौ ॥ ८७ ॥ ऋषिरुवाच
॥ ८८ ॥ एवं स्तुता तदा देवि तामसी तत्र
वेधसा ॥ ८९ ॥ विष्णोः प्रबोधनार्थाय निहन्तुं
मधुकैटभौ ॥ नेत्रास्यनासिकाबाहुहृदयेभ्यस्त-
थोरसः ॥ ९० ॥ निर्गम्य दर्शने तस्थौ ब्रह्मणो

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

व्यक्तजन्मनः ॥ उत्तस्थौ च जगन्नाथस्तया
मुक्तो जनार्दनः ॥ ९१ ॥ एकार्णवे हि शयना-
त्ततः स ददृशे च तौ ॥ मधुकैटभौ दुरात्माना-
वतिवीर्यपराक्रमौ ॥ ९२ ॥ क्रोधरक्तेक्षणावत्तुं
ब्रह्माणं जनितोद्यमौ ॥ समुत्थाय ततस्ताभ्यां
युयुधे भगवान्हरिः ॥ ९३ ॥ पञ्च वर्षसहस्राणि
बाहुप्रहरणो विभुः ॥ तावप्यतिबलोन्मत्तौ म-
हामायाविमोहितौ ॥ ९४ ॥ उक्तवन्तौ वरोस्म-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० त्तो व्रियतामिति केशवम् ॥९५॥श्रीभगवानुवा- अ०
४२ च ॥९६॥भवेतामद्य मे तुष्टौ मम वध्यावुभावपि
॥ ९७ ॥ किमन्येन वरेणात्र एतावद्धि वृतं म- १
या ॥ ९८ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ९९ ॥ वञ्चिताभ्या-
मिति तदा सर्वमापोमयं जगत् ॥ १०० ॥ वि-
लोक्य ताभ्यां गदितो भगवान्कमलेक्षणः ॥
आवां जहि न यत्रोर्वी सलिलेन परिप्लुता॥१॥ ४२
ऋषिरुवाच ॥ २ ॥ तथेत्युक्त्वा भगवता श-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ङ्खचक्रगदाभृता ॥ कृत्वा चक्रेण वै छिन्ने जघने
शिरसी तयोः ॥ ३ ॥ एवमेषा समुत्पन्ना ब्रह्म-
णा संस्तुता स्वयम् ॥ प्रभावमस्या देव्यास्तु
भूयः शृणु वदामि ते ॥ ४ ॥ इति मार्कण्डेय-
पुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये मधु-
कैटभवधो नाम प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥ उवाच
॥ १४ ॥ अर्ध ॥ २४ ॥ श्लोक ॥ ६६ ॥ एवं
॥ १०४ ॥ मध्यमचरितस्य ॥ विष्णुर्ऋषिः ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

महालक्ष्मीर्देवता ॥ उष्णिक्छन्दः ॥ शाकम्भ-
री शक्तिः ॥ दुर्गा बीजम् ॥ वायुस्तत्त्वम् ॥
यजुर्वेदः स्वरूपम् ॥ महालक्ष्मीप्रीत्यर्थं मध्य-
मचरितजपे विनियोगः॥ॐ अक्षस्रक्परशुं गदे-
षुकुलिशं पद्मं धनुः कुण्डिकां दण्डं शक्तिमसिं
च चर्म जलजं घण्टां सुराभाजनम् ॥ शूलं पा-
शसुदर्शने च दधतीं हस्तैः प्रसन्नाननां सेवे सै- ४३
रिभमर्दिनीमिह महालक्ष्मीं सरोजस्थिताम् ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ देवासुरमभूद्युद्धं पूर्णमब्द-
शतं पुरा ॥ महिषे सुराणामधिपे देवानां च
पुरन्दरे ॥ २ ॥ तत्रासुरैर्महावीर्यैर्देवसै-
न्यं पराजितम् ॥ जित्वा च सकलान्देवानिन्द्रो-
ऽभून्महिषासुरः ॥ ३ ॥ ततः पराजिता देवाः
पद्मयोनिं प्रजापतिम् ॥ पुरस्कृत्य गतास्तत्र
यत्रेशगरुडध्वजौ ॥ ४ ॥ यथावृत्तं तयोस्तद्व-
न्महिषासुरचेष्टितम् ॥ त्रिदशाः कथयामासुर्दे-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

वाभिभवविस्तरम् ॥ ५ ॥ सूर्येन्द्राग्न्यनिलेन्दूनां
यमस्य वरुणस्य च ॥ अन्येषां चाधिकारान्स
स्वयमेवाधितिष्ठति ॥ ६ ॥ स्वर्गान्निराकृताः
सर्वे तेन देवगणा भुवि ॥ विचरन्ति यथा मर्त्या
महिषेण दुरात्मना ॥ ७ ॥ एतद्वः कथितं सर्व-
ममरारिविचेष्टितम् ॥ शरणं वः प्रपन्नाः स्मो
वधस्तस्य विचिन्त्यताम् ॥ ८ ॥ इत्थं निशम्य
देवानां वचांसि मधुसूदनः ॥ चकार कोपं श-

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

म्भुश्च भ्रुकुटीकुटिलाननौ ॥ ९ ॥ ततोतिकोप-
पूर्णस्य चक्रिणो वदनात्ततः ॥ निश्चक्राम मह-
त्तेजो ब्रह्मणः शङ्करस्य च ॥ १० ॥ अन्येषां
चैव देवानां शक्रादीनां शरीरतः ॥ निर्गतं सुम-
हत्तेजस्तच्चैक्यं समगच्छत ॥ ११ ॥ अतीव
तेजसः कूटं ज्वलन्तमिव पर्वतम् ॥ ददृशुस्ते
सुरास्तत्र ज्वालाव्याप्तदिगन्तरम् ॥ १२ ॥
अतुलं तत्र तत्तेजः सर्वदेवशरीरजम् ॥ एकस्थं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

तदभून्नारी व्याप्तलोकत्रयं त्विषा ॥ १३ ॥
यदभूच्छाम्भवं तेजस्तेनाजायत तन्मुखम् ॥
 याम्येन चाभवन्केशा बाहवो विष्णुतेजसा
॥ १४ ॥ सौम्येन स्तनयोर्युग्मं मध्यं चैन्द्रेण
चाभवत् ॥ वारुणेन च जङ्घोरू नितंबस्तेजसा
भुवः ॥ १५ ॥ ब्रह्मणस्तेजसा पादौ तदङ्गुल्यो-
र्कतेजसा ॥ वसूनां च कराङ्गुल्यः कौबेरेण च
नासिका ॥ १६ ॥ तस्यास्तु दन्ताः संभूताः

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon
CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

प्राजापत्येन तेजसा ॥ नयनत्रितयं जज्ञे तथा
पावकतेजसा ॥ १७ ॥ भ्रुवौ च संध्ययोस्तेजः
श्रवणावनिलस्य च ॥ अन्येषां चैव देवानां सं-
भवस्तेजसां शिवा ॥ १८ ॥ ततस्समस्तदेवानां
तेजोराशिसमुद्भवाम् ॥ तां विलोक्य मुदं प्रापु-
रमरा महिषार्दिताः ॥ १९ ॥ शूलं शूलाद्विनि-
ष्कृष्य ददौ तस्यै पिनाकधृक् ॥ चक्रं च दत्त-
वान्कृष्णः समुत्पाद्य स्वचक्रतः ॥ २० ॥ शङ्खं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

च वरुणः शक्तिं ददौ तस्यै हुताशनः ॥ मारुतो
दत्तवांश्चापं बाणपूर्णे तथेषुधी ॥ २१ ॥ वज्रमि-
न्द्रः समुत्पाद्य कुलिशादमराधिपः ॥ ददौ तस्यै
सहस्राक्षो घण्टामैरावताद्गजात् ॥ २२ ॥ काल-
दण्डाद्यमो दण्डं पाशं चाम्बुपतिर्ददौ ॥ प्रजा-
पतिश्चाक्षमालां ददौ ब्रह्मा कमण्डलुम् ॥ २३॥
समस्तरोमकूपेषु निजरश्मीन्दिवाकरः ॥ का-
लश्च दत्तवान्खड्गं तस्याश्चर्म च निर्मलम्

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ २४ ॥ क्षीरोदश्चामलं हारमजरे च तथा-
म्बरे ॥ चूडामणिं तथा दिव्यं कुण्डले कटका-
नि च ॥ २५ ॥ अर्धचन्द्रं तथा शुभ्रं केयूरा-
न्सर्वबाहुषु ॥ नूपुरौ विमलौ तद्वद्ग्रैवेयकमनुत्त-
मम् ॥ २६ ॥ अङ्गुलीयकरत्नानि समस्ता-
स्वङ्गुलीषु च ॥ विश्वकर्मा ददौ तस्यै परशुं
चातिनिर्मलम् ॥ २७ ॥ अस्त्राण्यनेकरूपाणि
तथाभेद्यं च दंशनम् ॥ अम्लानपङ्कजां मालां

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 शिरस्युरसि चापराम् ॥ २८ ॥ अददज्जल-
धिस्तस्यै पङ्कजं चातिशोभनम् ॥ हिमवान्वा-
 हनं सिंहं रत्नानि विविधानि च ॥ २९ ॥
ददावशून्यं सुरया पानपात्रं धनाधिपः ॥ शेषश्च
सर्वनागेशो महामणिविभूषितम् ॥ ३० ॥
नागहारं ददौ तस्यै धत्ते यः पृथिवीमिमाम् ॥
अन्यैरपि सुरैर्देवी भूषणैरायुधैस्तथा ॥ ३१ ॥
संमानिता ननादोच्चैः साट्टहासं मुहुर्मुहुः ॥ तस्या

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नादेन घोरेण कृत्स्नमापूरितं नभः ॥ ३२ ॥ अ-
मायतातिमहता प्रतिशब्दो महानभूत् ॥ चुक्षु-
भुः सकला लोकास्समुद्राश्च चकम्पिरे ॥ ३३ ॥
चचाल वसुधा चेलुः सकलाश्च महीधराः ॥ ज-
येति देवाश्च मुदा तामूचुः सिंहवाहिनीम् ॥ ३४ ॥
तुष्टुवुर्मुनयश्चैनां भक्तिनम्रात्ममूर्तयः ॥ दृष्ट्वा
समस्तं संक्षुब्धं त्रैलोक्यममरारयः ॥ ३५ ॥
सन्नद्धाखिलसैन्यास्ते समुत्तस्थुरुदायुधाः ॥ आः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० किमेतदिति क्रोधादाभाष्य महिषासुरः ॥ ३६ ॥ अ०
अभ्यधावत तं शब्दमशेषैरसुरैर्वृतः ॥ स ददर्श
४८ ततो देवीं व्याप्तलोकत्रयां त्विषा ॥ ३७ ॥ २
पादाक्रान्त्यानतभुवं किरीटोल्लिखिताम्बरा-
म् ॥ क्षोभिताशेषपातालां धनुर्ज्यानिः-
स्वनेन ताम् ॥ ३८ ॥ दिशो भुजसहस्रेण सम-
न्ताद्व्याप्य संस्थिताम् ॥ ततः प्रववृते युद्धं त- ४८
या देव्या सुरद्विषाम् ॥ ३९ ॥ शस्त्रास्त्रैर्बहुधा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मुक्तैरादीपितदिगन्तरम् ॥ महिषासुरसेनानी-
श्चिक्षुराख्यो महासुरः ॥ ४० ॥ युयुधे चामरश्चा-
न्यैश्चतुरङ्गबलान्वितः ॥ रथानामयुतैः षड्भि-
रुदग्राख्यो महासुरः ॥ ४१ ॥ अयुध्यतायुतानां
च सहस्रेण महाहनुः ॥ पञ्चाशद्भिश्च नियुतैरसि-
लोमा महासुरः ॥ ४२ ॥ अयुतानां शतैः षड्भि-
र्बाष्कलो युयुधे रणे ॥ गजवाजिसहस्रौघैरनेकैः
परिवारितः ॥ ४३ ॥ वृतो रथानां कोट्या च

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

युद्धे तस्मिन्नयुध्यत ॥ बिडालाख्योऽयुतानां च अ०
पञ्चाशद्भिरथायुतैः ॥ ४४ ॥ युयुधे संयुगे तत्र २
रथानां परिवारितः ॥ अन्ये च तत्रायुतशो रथ-
नागहयैर्वृताः ॥ ४५ ॥ युयुधुः संयुगे देव्या सह
तत्र महासुराः ॥ कोटिकोटिसहस्रैस्तु रथानां
दन्तिनां तथा ॥ ४६ ॥ हयानां च वृतो युद्धे
तत्राभून्महिषासुरः ॥ तोमरैर्भिन्दिपालैश्च शक्ति- ४१
भिर्मुसलैस्तथा ॥ ४७ ॥ युयुधुः संयुगे देव्याः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

खड्गैः परशुपट्टिशैः ॥ केचिच्च चिक्षिपुः शक्तीः
केचित्पाशांस्तथापरे ॥ ४८ ॥ देवीं खड्गप्रहारै-
स्तु ते तां हन्तुं प्रचक्रमुः ॥ सापि देवी ततस्ता-
नि शस्त्राण्यस्त्राणि चण्डिका ॥ ४९ ॥ लीलयैव
प्रचिच्छेद निजशस्त्रास्त्रवर्षिणी ॥ अनायासान-
ना देवी स्तूयमाना सुरर्षिभिः ॥ ५० ॥ मुमोचा-
सुरदेहेषु शस्त्राण्यस्त्राणि चेश्वरी ॥ सोपि क्रुद्धो
धुतसटो देव्या वाहनकेसरी ॥ ५१ ॥ चचारासु-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

स॰ रसैन्येषु वनेष्विव हुताशनः ॥ निःश्वासान्मुमुचे अ॰
यांश्च युध्यमाना रणेऽम्बिका ॥ ५२ ॥ त एव
६० सद्यः संभूता गणाः शतसहस्रशः ॥ युयुधुस्ते २
परशुभिर्भिन्दिपालासिपट्टिशैः ॥ ५३ ॥ नाश-
यन्तोसुरगणान्देवीशक्त्युपबृंहिताः ॥ अवादय-
न्त पटहान् गणाः शङ्खांस्तथापरे ॥ ५४ ॥ मृद-
ङ्गांश्च तथैवान्ये तस्मिन्युद्धमहोत्सवे ॥ ततो ६०
देवी त्रिशूलेन गदया शक्तिऋष्टिभिः ॥ ५५ ॥

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

खड्गादिभिश्च शतशो निजघान महासुरान् ॥
पातयामास चैवान्यान्घण्टास्वनविमोहितान्
॥ ५६ ॥ असुरान् भुवि पाशेन बद्ध्वा चान्यान-
कर्षयत्॥केचिद्द्विधाकृतास्तीक्ष्णैः खड्गपातैस्त-
थापरे ॥ ५७॥ विपोथिता निपातेन गदया भुवि
शेरते ॥ वेमुश्च केचिद्रुधिरं मुसलेन भृशं हताः
॥ ५८ ॥ केचिन्निपतिता भूमौ भिन्नाः शूलेन
वक्षसि ॥ निरन्तराः शरौघेण कृताः केचिद्रणा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

जिरे ॥ ५९ ॥ सेनानुकारिणः प्राणान् मुमुचुस्त्रि-
दशार्दनाः ॥ केषांचिद्बाहवश्छिन्नाश्छिन्नग्रीवा-
स्तथापरे ॥ ६० ॥ शिरांसि पेतुरन्येषामन्ये म-
ध्ये विदारिताः ॥ विच्छिन्नजङ्घास्त्वपरे पेतुरुर्व्यां
महासुराः ॥ ६१ ॥ एकबाह्वक्षिचरणाः केचिद्दे-
व्या द्विधाकृताः ॥ छिन्नेऽपि चान्ये शिरसि पति-
ताः पुनरुत्थिताः ॥ ६२ ॥ कबन्धा युयुधुर्देव्या
गृहीतपरमायुधाः ॥ ननृतुश्चापरे तत्र युद्धे तूर्य-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

लयाश्रिताः ॥ ६३ ॥ कबन्धाश्छिन्नशिरसः ख-
ड्गशक्त्यृष्टिपाणयः ॥ तिष्ठ तिष्ठेति भाषन्तो दे-
वीमन्ये महासुराः ॥ ६४ ॥ पातितै रथनागाश्वै-
रसुरैश्च वसुन्धरा ॥ अगम्या साभवत्तत्र यत्राभू-
त्स महारणः ॥ ६५ ॥ शोणितौघा महानद्यस्स-
द्यस्तत्र विसुस्रुवुः ॥ मध्ये चासुरसैन्यस्य वारणा-
सुरवाजिनाम् ॥ ६६ ॥ क्षणेन तन्महासैन्यमसु-
राणां तथाम्बिका ॥ निन्ये क्षयं यथा वह्निस्तृण-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

स० दारुमहाचयम् ॥ ६७ ॥ स च सिंहो महानादमु- अ०
त्सृजन्धुतकेसरः॥ शरीरेभ्योऽमरारीणामसूनिव
६२ विचिन्वति ॥ ६८ ॥ देव्या गणैश्च तैस्तत्र कृतं २
युद्धं तथासुरैः ॥ यथैषां तुतुषुर्देवाः पुष्पवृष्टिमु-
चो दिवि ॥६९॥ इति मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके
मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये महिषासुरसैन्यवधो नाम
द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ उवाच ॥ १ ॥ श्लोक ॥ ६२
॥ ६८ ॥ एवम ॥ ६९॥ एवमादितः ॥ १७३ ॥

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon
CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ निहन्यमानं तत्सैन्यमव-
लोक्य महासुरः ॥ सेनानीश्चिक्षुरः कोपाद्ययौ
योद्धुमथाम्बिकाम् ॥ २ ॥ स देवीं शरवर्षेण ववर्ष
समरेसुरः॥यथा मेरुगिरेः शृङ्गं तोयवर्षेण तोयदः
॥ ३ ॥ तस्य च्छित्त्वा ततो देवी लीलयैव शरो-
त्करान् ॥ जघान तुरगान्बाणैर्यन्तारं चैव वाजि-
नाम् ॥ ४ ॥ चिच्छेद च धनुः सद्यो ध्वजं चा-
तिसमुच्छ्रितम् ॥ विव्याध चैव गात्रेषु च्छिन्न-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

धन्वानमाशुगैः ॥ ५ ॥ स चिच्छन्नधन्वा विरथो
हताश्वो हतसारथिः ॥ अभ्यधावत तां देवीं
खड्गचर्मधरोऽसुरः ॥ ६ ॥ सिंहमाहत्य खड्गेन
तीक्ष्णधारेण मूर्धनि ॥ आजघान भुजे सव्ये
देवीमप्यतिवेगवान् ॥ ७ ॥ तस्याः खड्गो भुजं
प्राप्य पफाल नृपनन्दन ॥ ततो जग्राह शूलं स
कोपादरुणलोचनः ॥ ८ ॥ चिक्षेप च ततस्तच्च
भद्रकाल्यां महासुरः ॥ जाज्वल्यमानं तेजोभी

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

रविबिम्बमिवाम्बरात् ॥ ९ ॥ दृष्ट्वा तदापत-
च्छूलं देवी शूलममुञ्चत ॥ तच्छूलं शतधा तेन
नीतं स च महासुरः ॥ १० ॥ हते तस्मिन्महा-
वीर्ये महिषस्य चमूपतौ ॥ आजगाम गजारूढ-
श्चामरस्त्रिदशार्दनः ॥ ११ ॥ सोपि शक्तिं मुमो-
चाथ देव्यास्तामम्बिका द्रुतम् ॥ हुंकाराभिहतां
भूमौ पातयामास निष्प्रभाम् ॥ १२ ॥ भग्नां
शक्तिं निपतितां दृष्ट्वा क्रोधसमन्वितः ॥ चिक्षेप

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

चामरः शूलं बाणैस्तदपि साच्छिनत् ॥ १३ ॥
ततः सिंहः समुत्पत्य गजकुम्भान्तरे स्थितः ॥
बाहुयुद्धेन युयुधे तेनोच्चैस्त्रिदशारिणा ॥ १४ ॥
युध्यमानौ ततस्तौ तु तस्मान्नागान्महीं गतौ ॥
युयुधातेऽतिसंरब्धौ प्रहारैरतिदारुणैः ॥ १५ ॥
ततो वेगात् खमुत्पत्य निपत्य च मृगारिणा ॥
करप्रहारेण शिरश्चामरस्य पृथक्कृतम् ॥ १६ ॥
उदग्रश्च रणे देव्या शिलावृक्षादिभिर्हतः ॥ दन्त-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मुष्टितलैश्चैव करालश्च निपातितः ॥ १७ ॥ देवी
क्रुद्धा गदापातैश्चूर्णयामास चोद्धतम् ॥ बाष्कलं
भिन्दिपालेन बाणैस्ताम्रं तथान्धकम् ॥ १८ ॥
उग्रास्यमुग्रवीर्यं च तथैव च महाहनुम् ॥ त्रिने-
त्रा च त्रिशूलेन जघान परमेश्वरी ॥ १९ ॥ बि-
डालस्यासिना कायात्पातयामास वै शिरः ॥
दुर्धरं दुर्मुखं चोभौ शरैर्निन्ये यमक्षयम् ॥ २० ॥
एवं संक्षीयमाणे तु स्वसैन्ये महिषासुरः ॥ माहि-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

षेण स्वरूपेण त्रासयामास तान् गणान् ॥ २१॥
कांश्चित्तुण्डप्रहारेण खुरक्षेपैस्तथा परान् ॥ लां-
गूलताडितांश्चान्यान् शृङ्गाभ्यां च विदारितान्
॥ २२ ॥ वेगेन कांश्चिदपरान्नादेन भ्रमणेन च ॥
निःश्वासपवनेनान्यान्पातयामास भूतले॥२३॥
निपात्य प्रमथानीकमभ्यधावत्त सोऽसुरः ॥
सिंहं हन्तुं महादेव्याः कोपं चक्रे ततोऽम्बिका
॥ २४ ॥ सोपि कोपान्महावीर्यः खुरक्षुण्णमही-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तलः ॥ शृङ्गाभ्यां पर्वतानुच्चांश्चिक्षेप च ननाद च ॥ २५ ॥ वेगभ्रमणविक्षुण्णा मही तस्य व्यशीर्यत ॥ लांगूलेनाहतश्चाब्धिः प्लावयामास सर्वतः ॥ २६ ॥ धुतशृङ्गा विभिन्नाश्च खण्डं खण्डं ययुर्घनाः ॥ श्वासानिलास्ताः शतशो निपेतुर्नभसो चलाः ॥ २७ ॥ इति क्रोधसमाध्मातमापतन्तं महासुरम् ॥ दृष्ट्वा सा चण्डिका कोपं तद्वधाय तदाकरोत् ॥ २८ ॥ सा क्षिप्त्वा

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तस्य वै पाशं तं बबन्ध महासुरम् ॥ तत्याज
माहिषं रूपं सोपि बद्धो महामृधे ॥ २९ ॥ ततः
सिंहोभवत्सद्यो यावत्तस्याम्बिका शिरः ॥ छि-
नत्ति तावत्पुरुषः खड्गपाणिरदृश्यत ॥ ३० ॥
तत एवाशु पुरुषं देवी चिच्छेद सायकैः ॥ तं
खड्गचर्मणा सार्धं ततः सोभून्महागजः ॥ ३१ ॥
करेण च महासिंहं तं चकर्ष जगर्ज च ॥ कर्ष-
तस्तु करं देवी खड्गेन निरकृन्तत ॥ ३२ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ततो महासुरो भूयो माहिषं वपुरास्थितः ॥ त-
थैव क्षोभयामास त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥ ३३ ॥
ततः क्रुद्धा जगन्माता चण्डिका पानमुत्तमम् ॥
पपौ पुनः पुनश्चैव जहासारुणलोचना ॥ ३४ ॥
ननर्द चासुरः सोपि बलवीर्यमदोद्धतः ॥ विषा-
णाभ्यां च चिक्षेप चण्डिकां प्रति भूधरान्
॥ ३५ ॥ सा च तान्प्रहितांस्तेन चूर्णयन्ती श-
रोत्करैः ॥ उवाच तं मदोद्धूतमुखरागाकुलाक्ष-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० रम् ॥ ३६ ॥ देव्युवाच ॥ ३७ ॥ गर्ज गर्ज क्षणं अ०
मूढ मधु यावत्पिबाम्यहम् ॥ मया त्वयि हते-
५७ त्रैव गर्जिष्यन्त्याशु देवताः ॥ ३८ ॥ ऋषिरुवा- ३
च ॥ ३९ ॥ एवमुक्त्वा समुत्पत्य सारूढा तं
महासुरम् ॥ पादेनाक्रम्य कण्ठे च शूलेनैनम-
ताडयत् ॥ ४० ॥ ततः सोपि पदाक्रान्तस्तया
निजमुखात्ततः ॥ अर्धनिष्क्रान्त एवासीद्देव्या ५७
वीर्येण संवृतः ॥ ४१ ॥ अर्धनिष्क्रान्त एवासौ

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

युध्यमानो महासुरः ॥ तया महासिना देव्या
शिरश्छित्त्वा निपातितः ॥ ४२ ॥ ततो हाहा-
कृतं सर्वं दैत्यसैन्यं ननाश तत् ॥ प्रहर्षं च परं
जग्मुः सकला देवतागणाः ॥ ४३ ॥ तुष्टुवुस्तां
सुरा देवीं सहदिव्यैर्महर्षिभिः ॥ जगुर्गन्धर्वपत-
यो ननृतुश्चाप्सरोगणाः ॥ ४४ ॥ इति मार्कण्डे-
यपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये महि-
षासुरवधो नाम तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ उवाच

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ ३ ॥ श्लोक ॥ ४१ ॥ एवम् ॥ ४४ ॥ एवमा-
दितः ॥ २१७ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ शक्रादयः
सुरगणा निहतेतिवीर्ये तस्मिन्दुरात्मनि सुरा-
रिबले च देव्या ॥ तां तुष्टुवुः प्रणतिनम्रशिरोध-
रांसा वाग्भिः प्रहर्षपुलकोद्गमचारुदेहा ॥ २ ॥
देव्या यया ततमिदं जगदात्मशक्त्या निश्शे-
षदेवगणशक्तिसमूहमूर्त्यां ॥ तामम्बिकामखि-
लदेवमहर्षिपूज्यां भक्त्या नताः स्म विदधातु

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

शुभानि सा नः ॥ ३ ॥ यस्याः प्रभावमतुलं
भगवाननन्तो ब्रह्मा हरश्च नहि वक्तुमलं बलं
च ॥ सा चण्डिकाखिलजगत्परिपालनाय नाशा-
य चाशुभभयस्य मतिं करोतु ॥ ४ ॥ या श्रीः
स्वयं सुकृतिनां भवनेष्वलक्ष्मीः पापात्मनां कृत-
धियां हृदयेषु बुद्धिः ॥ श्रद्धा सतां कुलजनप्र-
भवस्य लज्जा तां त्वां नताः स्म परिपालय देवि
विश्वम् ॥ ५ ॥ किं वर्णयाम तव रूपमचिन्त्य-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 मेतत्किं चातिवीर्यमसुरक्षयकारि भूरि॥ किं चा-
 हवेषु चरितानि तवातियानि सर्वेषु देव्यसुरदे-
वगणादिकेषु ॥ ६ ॥ हेतुः समस्तजगतां त्रिगु-
णापि दोषैर्न ज्ञायसे हरिहरादिभिरप्यपारा ॥
सर्वाश्रयाखिलमिदं जगदंशभूतमव्याकृता हि
परमा प्रकृतिस्त्वमाद्या ॥ ७ ॥ यस्याः समस्त-
सुरता समुदीरणेन तृप्तिं प्रयाति सकलेषु मखेषु
देवि ॥ स्वाहासि वै पितृगणस्य च तृप्तिहेतुरु-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

श्चार्यसे त्वमत एव जनैः स्वधा च ॥ ८ ॥ या
मुक्तिहेतुरविचिन्त्य महाव्रता त्वमभ्यस्यसे सु-
नियतेन्द्रियतत्त्वसारैः ॥ मोक्षार्थिभिर्मुनिभिर-
स्तसमस्तदोषैर्विद्याऽसि सा भगवती परमा हि
देवि ॥ ९ ॥ शब्दात्मिका सुविमलर्ग्यजुषां नि-
धानमुद्गीथरम्यपदपाठवतां च साम्नाम् ॥ देवि
त्रयी भगवती भवभावनाय वार्ता च सर्वजगतां
परमार्तिहन्त्री ॥ १० ॥ मेधासि देवि विदिता-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० खिलशास्त्रसारा दुर्गाऽसि दुर्गभवसागरनौरस- अ०
ङ्गा ॥ श्रीः कैटभारिहृदयैककृताधिवासा गौरी
६० त्वमेव शशिमौलिकृतप्रतिष्ठा ॥ ११ ॥ ईषत्स- ४
हासममलं परिपूर्णचन्द्रबिम्बानुकारि कनकोत्त-
मकान्तिकान्तम् ॥ अत्यद्भुतं प्रहृतमात्तरुषा
तथापि वक्त्रं विलोक्य सहसा महिषासुरेण
॥ १२ ॥ दृष्ट्वा तु देवि कुपितं भ्रुकुटीकरालमु- ६०
द्यच्छशाङ्कसदृशच्छवि यन्न सद्यः ॥ प्राणान्मुमो-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

च महिषस्तदतीव चित्रं कैर्जीव्यते हि कुपिता-
न्तकदर्शनेन ॥ १३ ॥ देवि प्रसीद परमा भव-
ती भवाय सद्यो विनाशयसि कोपवती कुला-
नि ॥ विज्ञातमेतदधुनैव यदस्तमेतन्नीतं बलं
सुविपुलं महिषासुरस्य ॥ १४ ॥ ते संमता जन-
पदेषु धनानि तेषां तेषां यशांसि न च सीदति
धर्मवर्गः ॥ धन्यास्त एव निभृतात्मजभृत्यदारा
येषां सदाभ्युदयदा भवती प्रसन्ना ॥ १५ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

धर्म्याणि देवि सकलानि सदैव कर्माण्यत्यादृतः
प्रतिदिनं सुकृती करोति ॥ स्वर्गं प्रयाति च
ततो भवतीप्रसादाल्लोकत्रयेपि फलदा ननु देवि
तेन ॥ १६ ॥ दुर्गे स्मृता हरसि भीतिमशेषजन्तोः
स्वस्थैः स्मृता मतिमतीव शुभां ददासि ॥ दा-
रिद्र्यदुःखभयहारिणि का त्वदन्या सर्वोपका-
रकरणाय सदार्द्रचित्ता ॥ १७ ॥ एभिर्हतैर्जग-
दुपैति सुखं तथैते कुर्वन्तु नाम नरकाय चिराय

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पापम् ॥ संग्राममृत्युमधिगम्य दिवं प्रयान्तु म-
त्वेति नूनमहितान्विनिहंसि देवि ॥ १८ ॥ दृष्ट्वैव
किं न भवती प्रकरोति भस्म सर्वासुरानरिषु
यत्प्रहिणोषि शस्त्रम् ॥ लोकान्प्रयान्तु रिपवोपि
हि शस्त्रपूता इत्थं मतिर्भवति तेष्वहितेषु साध्वी
॥ १९ ॥ खड्गप्रभानिकरविस्फुरणैस्तथोग्रैः शू-
लाग्रकान्तिनिवहेन दृशोऽसुराणाम् ॥ यन्नाग-
तावित्यमंशुमदिन्दुखण्डयोग्याननं तव विलो-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

कयतां तदेतत् ॥ २० ॥ दुर्वृत्तवृत्तशमनं तव
देवि शीलं रूपं तथैतदविचिन्त्यमतुल्यमन्यैः ॥
वीर्यं च हन्तृ हृतदेवपराक्रमाणां वैरिष्वपि
प्रकटितैव दया त्वयेत्थम् ॥ २१ ॥ केनोपमा
भवतु तेऽस्य पराक्रमस्य रूपं च शत्रुभयका-
र्यतिहारि कुत्र ॥ चित्ते कृपा समरनिष्ठुरता च
दृष्टा त्वय्येव देवि वरदे भुवनत्रयेपि ॥ २२ ॥
त्रैलोक्यमेतदखिलं रिपुनाशनेन त्रातं त्वया

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

समरमूर्द्धनि तेपि हत्वा ॥ नीता दिवं रिपुगणा
भयमप्यपास्तमस्माकमुन्मदसुरारिभवं नमस्ते
॥ २३ ॥ शूलेन पाहि नो देवि पाहि खड्गेन
चाम्बिके ॥ घण्टास्वनेन नः पाहि चापज्यानिः-
स्वनेन च ॥ २४ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च
चण्डिके रक्ष दक्षिणे ॥ भ्रामणेनात्मशूलस्य
उत्तरस्यां तथेश्वरि ॥ २५ ॥ सौम्यानि यानि
रूपाणि त्रैलोक्ये विचरन्ति ते ॥ यानि चात्य-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० थंघोराणि तै रक्षास्मांस्तथा भुवम् ॥ २६ ॥ अ०
खड्गशूलगदादीनि यानि चास्त्राणि तेऽम्बिके ॥
६३ करपल्लवसङ्गीनि तैरस्मान् रक्ष सर्वतः ॥ २७ ॥ ४
ऋषिरुवाच ॥ २८ ॥ एवं स्तुता सुरैर्दिव्यैः
कुसुमैर्नन्दनोद्भवैः ॥ अर्चिता जगतां धात्री तथा
गन्धानुलेपनैः ॥ २९ ॥ भक्त्या समस्तैस्त्रिदशै-
र्दिव्यैर्धूपैः सुधूपिता ॥ प्राह प्रसादसुमुखी सम- ६३
स्तान्प्रणतान्सुरान् ॥ ३० देव्युवाच ॥ ३१ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

त्रियतां त्रिदशाः सर्वे यदस्मत्तोभिवाञ्छितम्
॥ ३२ ॥ देवा ऊचुः ॥ ३३ ॥ भगवत्या कृतं
सर्वं न किञ्चिदवशिष्यते ॥ यदयं निहतः शत्रु-
रस्माकं महिषासुरः ॥ ३४ ॥ यदि चापि वरो
देयस्त्वयाऽस्माकं महेश्वरि ॥ संस्मृता संस्मृता
त्वं नो हिंसेथाः परमापदः ॥ ३५ ॥ यश्च मर्त्यः
स्तवैरेभिस्त्वां स्तोष्यत्यमलानने ॥ तस्य वित्त-
र्द्धिविभवैर्धनदारादिसंपदाम् ॥ ३६ ॥ वृद्धयेऽ-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 स्मत्प्रसन्ना त्वं भवेथाः सर्वदाम्बिके ॥ ३७ ॥
 ऋषिरुवाच ॥ ३८ ॥ इति प्रसादिता देवैर्जगतोर्थे
तथात्मनः ॥ तथेत्युक्त्वा भद्रकाली बभूवान्त-
र्हिता नृप ॥ ३९ ॥ इत्येतत्कथितं भूप संभूता
सा यथा पुरा ॥ देवी देवशरीरेभ्यो जगत्त्रय-
हितैषिणी ॥ ४० ॥ पुनश्च गौरीदेहात्सा समु-
द्भूता यथाभवत् ॥ वधाय दुष्टदैत्यानां तथा
शुम्भनिशुम्भयोः ॥ ४१ ॥ रक्षणाय च लोकानां

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

देवानामुपकारिणी ॥ तच्छृणुष्व मया ख्यातं
यथावत्कथयामि ते ॥ ४२ ॥ इति श्रीमार्कण्डे-
पुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये शक्रा-
दिस्तुतिर्नाम चतुर्थोध्यायः ॥ ४ ॥ उवाच ॥
॥ ६ ॥ अर्द्ध ॥ २ ॥ श्लोक ॥ ३५ ॥ एवम्
॥ ४२ ॥ एवमादितः ॥ २५९ ॥ उत्तमचरित-
स्य रुद्र ऋषिः ॥ महासरस्वती देवता ॥ अनु-
ष्टुप्छन्दः ॥ भीमा शक्तिः ॥ भ्रामरी बीजम् ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० सूर्यस्तत्त्वम् ॥ सामवेदः स्वरूपम् ॥ महासर- अ०
६९ स्वतीप्रीत्यर्थम् उत्तमचरितजपे विनियोगः ॥
घंटां शूलहलानि शङ्खमुसले चक्रं धनुः सायकं ५
हस्ताब्जैर्दधतीं घनान्तविलसच्छीतांशुतुल्यप्र-
भाम् ॥ गौरीदेहसमुद्भवां त्रिनयनामाधारभूतां
महापूर्वामत्र सरस्वतीमनुभजेच्छुम्भादिदैत्या-
र्दिनीम् ॥ १ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ पुरा शुम्भ- ६९
निशुम्भाभ्यामसुराभ्यां शचीपतेः ॥ त्रैलोक्यं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

यज्ञभागश्च हृता मदबलाश्रयात् ॥ २ ॥ तावेव
सूर्यतां तद्वदधिकारं तथैन्दवम् ॥ कौबेरमथ
याम्यं च चक्राते वरुणस्य च ॥ ३ ॥ तावेव
पवनर्द्धिं च चक्रतुर्वह्निकर्म च ॥ ततो देवा वि-
निर्धूता भ्रष्टराज्याः पराजिताः ॥ ४ ॥ हृताधि-
कारास्त्रिदशास्ताभ्यां सर्वे निराकृताः ॥ महासु-
राभ्यां तां देवीं संस्मरन्त्यपराजिताम् ॥ ५ ॥
तयास्माकं वरो दत्तो यथापत्सु स्मृताऽखिलाः ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

भवता नाशयिष्यामि तत्क्षणात्परमापदः ॥६॥
इति कृत्वा मतिं देवा हिमवन्तं नगेश्वरम् ॥ ज- अ०
ग्मुस्तत्र ततो देवीं विष्णुमायां प्रतुष्टुवुः ॥ ७ ॥ ५
देवा ऊचुः ॥ ८ ॥ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै
सततं नमः॥ नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रण-
ताः स्म ताम् ॥९॥ रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्य्यै
धात्र्यै नमो नमः ॥ ज्योत्स्नायै चेन्दुरूपिण्यै सु-
खायै सततं नमः ॥ १० ॥ कल्याण्यै प्रणतां वृ-

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon
CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

द्धयै सिद्धयै कुर्म्मो नमो नमः ॥ नैर्ऋत्यै भूभृतां
लक्ष्म्यै शर्वाण्यै ते नमो नमः ॥ ११ ॥ दुर्गायै
दुर्गपारायै सारायै सर्वकारिण्यै ॥ ख्यात्यै तथैव
कृष्णायै धूम्रायै सततं नमः ॥ १२ ॥ अतिसौ-
म्यातिरौद्रायै नतास्तस्यै नमो नमः ॥ नमो
जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः ॥ १३ ॥
या देवी सर्वभूतेषु विष्णुमायेति शब्दिता ॥नम-
स्तस्यै ॥ १४ ॥ नमस्तस्यै ॥ १५ ॥ नमस्तस्यै

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

चं० नमो नमः ॥१६॥ या देवी सर्वभूतेषु चेतनेत्य- अ०
६७ भिधीयते ॥ नमस्तस्यै ॥ १७ ॥ नमस्तस्यै
॥ १८ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥१९॥ या देवी ५
सर्वभूतेषु बुद्धिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै
॥ २० ॥ नमस्तस्यै ॥ २१ ॥ नमस्तस्यै नमो
नमः ॥ २२ ॥ या देवी सर्वभूतेषु निद्रारूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ २३ ॥ नमस्तस्यै ६७
॥ २४ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २५ ॥ या दे-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

वी सर्वभूतेषु क्षुधारूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै
॥ २६ ॥ नमस्तस्यै ॥ २७ ॥ नमस्तस्यै नमो
नमः ॥ २८ ॥ या देवीसर्वभूतेषु च्छायारूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ २९ ॥ नमस्तस्यै
॥ ३० ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ३१ ॥ या
देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्त-
स्यै ॥ ३२ ॥ नमस्तस्यै ॥ ३३ ॥ नमस्तस्यै
नमो नमः ॥ ३४ ॥ या देवी सर्वभूतेषु तृष्णारू-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ३५ ॥ नमस्तस्यै
॥ ३६ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ३७ ॥ या दे-
वी सर्वभूतेषु क्षान्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्त-
स्यै ॥ ३८ ॥ नमस्तस्यै ॥ ३९ ॥ नमस्तस्यै
नमो नमः ॥ ४० ॥ या देवी सर्वभूतेषु जाति-
रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ४१ ॥ नम-
स्तस्यै ॥ ४२ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ४३ ॥
या देवी सर्वभूतेषु लज्जारूपेण संस्थिता ॥ न-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मस्तस्यै ॥ ४४ ॥ नमस्तस्यै ॥ ४५ ॥ नम-
स्तस्यै नमो नमः ॥ ४६ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
शान्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ४७ ॥
नमस्तस्यै ॥ ४८ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः
॥४९॥ या देवी सर्वभूतेषु श्रद्धारूपेण संस्थिता॥
नमस्तस्यै ॥ ५० ॥ नमस्तस्यै ॥ ५१ ॥ नम-
स्तस्यै नमो नमः ॥ ५२ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
कान्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ५३ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नमस्तस्यै ॥ ५४ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः
॥ ५५ ॥ या देवी सर्वभूतेषु लक्ष्मीरूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ५६ ॥ नमस्तस्यै
॥ ५७ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ५८ ॥ या
देवी सर्वभूतेषु वृत्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्त-
स्यै ॥ ५९ ॥ नमस्तस्यै ॥ ६० ॥ नमस्तस्यै
नमो नमः ॥ ६१ ॥ या देवी सर्वभूतेषु स्मृति-
रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ६२ ॥ न-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मस्तस्यै ॥ ६३ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ६४ ॥
या देवी सर्वभूतेषु दयारूपेण संस्थिता ॥ न-
मस्तस्यै ॥ ६५ ॥ नमस्तस्यै ॥ ६६ ॥ नम-
स्तस्यै नमो नमः ॥ ६७ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
तुष्टिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ६८ ॥
नमस्तस्यै ॥ ६९ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः
॥ ७० ॥ या देवी सर्वभूतेषु मातृरूपेण संस्थि-
ता ॥ नमस्तस्यै ॥ ७१ ॥ नमस्तस्यै ॥ ७२ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ७३ ॥ या देवी सर्व- अ०
७० भूतेषु भ्रान्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ५
॥ ७४ ॥ नमस्तस्यै ॥ ७५ ॥ नमस्तस्यै नमो
नमः ॥ ७६ ॥ इंद्रियाणामधिष्ठात्री भूतानां
चाखिलेषु या ॥ भूतेषु सततं तस्यै व्याप्त्यै
देव्यै नमो नमः ॥ ७७ ॥ चितिरूपेण या कृ-
त्स्नमेतद्व्याप्य स्थिता जगत् ॥ नमस्तस्यै ७०
॥ ७८ ॥ नमस्तस्यै ॥ ७९ ॥ नमस्तस्यै नमो

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नमः ॥ ८० ॥ स्तुता सुरैः पूर्वमभीष्टसंश्रया-
त्तथा सुरेन्द्रेण दिनेषु सेविता ॥ करोतु सा नः
शुभहेतुरीश्वरी शुभानि भद्राण्यभिहन्तु चाप-
दः ॥ ८१ ॥ या साम्प्रतं चोद्धतदैत्यतापितैर-
स्माभिरीशा च सुरैर्नमस्यते ॥ या च स्मृता
तत्क्षणमेव हन्ति नः सर्वापदो भक्तिविनम्रमू-
र्तिभिः ॥ ८२ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ८३ ॥ एवं
स्तवादियुक्तानां देवानां तत्र पार्वती ॥ स्नातु-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मभ्याययौ तोये जाह्नव्या नृपनन्दन ॥ ८४ ॥
साब्रवीत्तान्सुरान्सुभ्रूर्भवद्भिः स्तूयतेत्र का ॥
शरीरकोशतश्चास्याः समुद्भूताब्रवीच्छिवा
॥ ८५ ॥ स्तोत्रं ममैतत्क्रियते शुम्भदैत्यनिरा-
कृतैः ॥ देवैः समेतैः समरे निशुम्भेन पराजितैः
॥ ८६ ॥ शरीरकोशाद्यत्तस्याः पार्वत्या निः-
सृताम्बिका ॥ कौशिकीति समस्तेषु ततो लो-
केषु गीयते ॥ ८७ ॥ तस्यां विनिर्गतायां तु

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

कृष्णाभूत्सापि पार्वती ॥ कौशिकेति समाख्याता हिमाचलकृताश्रया ॥ ८८ ॥ ततोम्बिकां परं रूपं बिभ्राणां सुमनोहरम् ॥ ददर्श चण्डो मुण्डश्च भृत्यौ शुम्भनिशुम्भयोः ॥ ८९ ॥ ताभ्यां शुम्भाय चाख्याता सातीव सुमनोहरा ॥ काप्यास्ते स्त्री महाराज भासयन्ती हिमाचलम् ॥ ९० ॥ नैव तादृक् क्वचिद्रूपं दृष्टं केनचिदुत्तमम् ॥ ज्ञायतां काप्यसौ देवी गृह्यतां

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० चासुरेश्वर ॥ ९१ ॥ स्त्रीरत्नमतिचार्वङ्गी द्योत- अ०
७२ यन्ती दिशस्त्विषा ॥ सा तु तिष्ठति दैत्येन्द्र ५
तां भवान्द्रष्टुमर्हति ॥ ९२ ॥ यानि रत्नानि
मणयो गजाश्वादीनि वै प्रभो ॥ त्रैलोक्ये तु
समस्तानि साम्प्रतं भान्ति ते गृहे ॥ ९३ ॥
ऐरावतः समानीतो गजरत्नं पुरन्दरात् ॥ पा-
रिजाततरुश्चायं तथैवोच्चैःश्रवा हयः ॥ ९४ ॥ ७२
विमानं हंससयुक्तमेतत्तिष्ठति तेङ्गणे ॥ रत्नभू-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तमिहानीतं यदासीद्धेधसोद्भुतम् ॥९५॥ निधि-
रेष महापद्मः समानीतो धनेश्वरात् ॥ किञ्ज-
ल्किनीं ददौ चाब्धिर्मालामम्लानपङ्कजाम्
॥ ९६ ॥ छत्रं ते वारुणं गेहे काञ्चनस्रावि
तिष्ठति ॥ तथायं स्यन्दनवरो यः पुरासीत्प्र-
जापतेः ॥ ९७ ॥ मृत्योरुत्क्रान्तिदा नाम शक्ति-
रीश त्वया हृता ॥ पाशः सलिलराजस्य भ्रा-
तुस्तव परिग्रहे ॥ ९८ ॥ निशुम्भस्याब्धिजा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० ताश्च समस्ता रत्नजातयः ॥ वह्निश्चापि ददौ अ०
७३ तुभ्यमग्निशौचे च वाससी ॥ ९९ ॥ एवं दैत्येन्द्र ५
रत्नानि समस्तान्याहृतानि ते ॥ स्त्रीरत्नमेषा
कल्याणी त्वया कस्मान्न गृह्यते ॥ १०० ॥ ऋ-
षिरुवाच ॥ १ ॥ निशम्येति वचः शुम्भः स
तदा चण्डमुण्डयोः ॥ प्रेषयामास सुग्रीवं दूतं
देव्या महासुरम् ॥ २ ॥ इति चेति च वक्तव्या ७३
सा गत्वा वचनान्मम ॥ यथा चाभ्येति संप्रीत्या

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तथा कार्यं त्वया लघु ॥ ३ ॥ स तत्र गत्वा
यत्रास्ते शैलोद्देशेऽतिशोभने ॥ सा देवी तां ततः
प्राह श्लक्ष्णं मधुरया गिरा ॥ ४ ॥ दूत उवाच
॥ ५ ॥ देवि दैत्येश्वरः शुम्भस्त्रैलोक्ये परमे-
श्वरः ॥ दूतोऽहं प्रेषितस्तेन त्वत्सकाशमिहाग-
तः ॥ ६ ॥ अव्याहताज्ञः सर्वासु यः सदा देव-
योनिषु ॥ निर्जिताखिलदैत्यारिः स यदाह
शृणुष्व तत् ॥ ७ ॥ मम त्रैलोक्यमखिलं मम

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

देवा वशानुगाः ॥ यज्ञभागानहं सर्वानुपा-
श्नामि पृथक् पृथक् ॥ ८ ॥ त्रैलोक्ये वरर-
त्नानि मम वश्यान्यशेषतः ॥ तथैव गजरत्नं च
हृतं देवेन्द्रवाहनम् ॥ ९ ॥ क्षीरोदमथनोद्भूतम-
श्वरत्नं ममामरैः ॥ उच्चैःश्रवससंज्ञं तत्प्रणिप-
त्य समर्पितम् ॥ १० ॥ यानि चान्यानि देवे-
षु गन्धर्वेषूरगेषु च ॥ रत्नभूतानि भूतानि
तानि मय्येव शोभने ॥ ११ ॥ स्त्रीरत्नभूतां त्वां

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

देवि लोके मन्यामहे वयम् ॥ सा त्वमस्मानुपा-
गच्छ यतो रत्नभुजो वयम् ॥ १२ ॥ मां वा
ममानुजं वापि निशुम्भमुरुविक्रमम् ॥ भज त्वं
चञ्चलापाङ्गि रत्नभूतासि वै यतः ॥ १३ ॥ प-
रमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यसे मत्परिग्रहात् ॥ एतद्बु-
द्ध्या समालोक्य मत्परिग्रहतां व्रज ॥ १४ ॥
ऋषिरुवाच ॥ १५ ॥ इत्युक्ता सा तदा देवी
गम्भीरान्तःस्मिता जगौ ॥ दुर्गा भगवती भद्रा

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ययेदं धार्यते जगत् ॥ १६ ॥ देव्युवाच
॥ १७ ॥ सत्यमुक्तं त्वया नात्र मिथ्या किंचि-
त्त्वयोदितम् ॥ त्रैलोक्याधिपतिः शुम्भो निशु-
म्भश्चापि तादृशः ॥ १८ ॥ किं त्वत्र यत्प्रति-
ज्ञातं मिथ्या तत्क्रियते कथम् ॥ श्रूयतामल्प-
बुद्धित्वात्प्रतिज्ञा या कृता पुरा ॥ १९ ॥ यो
मां जयति सङ्ग्रामे यो मे दर्पं व्यपोहति ॥ यो
मे प्रतिबलो लोके स मे भर्ता भविष्यति

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ १२० ॥ तदा गच्छतु शुम्भोत्र निशुम्भो
वा महासुरः ॥ मां जित्वा किं चिरेणात्र पाणिं
गृह्णातु मे लघु ॥ २१ ॥ दूत उवाच ॥ २२ ॥
अवलिप्तासि मैवं त्वं देवि ब्रूहि ममाग्रतः ॥ त्रै-
लोक्ये कः पुमांस्तिष्ठेदग्रे शुम्भनिशुम्भयोः
॥ २३ ॥ अन्येषामपि दैत्यानां सर्वे देवा न वै
युधि ॥ तिष्ठन्ति सम्मुखे देवि किं पुनः स्त्री त्व-
मेकिका ॥ २४ ॥ इन्द्राद्याः सकला देवास्तस्थु-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० येषां न संयुगे ॥ शुम्भादीनां कथं तेषां स्त्री प्र- अ०
७६ यास्यसि संमुखम् ॥ २५ ॥ सा त्वं गच्छ मयै-
वोक्ता पार्श्वं शुम्भनिशुम्भयोः ॥ केशाकर्षणनि- ५
र्धूतगौरवां मा गमिष्यसि ॥ २६ ॥ देव्युवाच ॥
॥ २७ ॥ एवमेतद्बली शुम्भो निशुम्भश्चा-
तिवीर्यवान् ॥ किं करोमि प्रतिज्ञा मे यदनालो-
चिता पुरा ॥ २८ ॥ स त्वं गच्छ मयोक्तं ते ७६
यदेतत्सर्वमादृतः ॥ तदाचक्ष्वासुरेन्द्राय स च

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

युक्तं करोतु यत् ॥ १२९ ॥ इति मार्कण्डेयपु-
राणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये देव्या
दूतसंवादो नाम पञ्चमोऽध्यायः॥ ५॥ उवाच ॥
॥ ९ ॥ खण्डानि ॥ ६६ ॥ श्लोक ॥ ५४ ॥
एवम् ॥ १२९ ॥ एवमादितः ॥ ३८८ ॥ ऋषि-
रुवाच ॥ १ ॥ इत्याकर्ण्य वचो देव्याः स दूतो-
मर्षपूरितः ॥ समाचष्ट समागम्य दैत्यराजाय
विस्तरात् ॥ २ ॥ तस्य दूतस्य तद्वाक्यमाक-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ण्यासुरराट् ततः ॥ सक्रोधः प्राह दैत्यानामधि-
पं धूम्रलोचनम् ॥ ३ ॥ हे धूम्रलोचनाशु त्वं
स्वसैन्यपरिवारितः ॥ तामानय बलाद्दुष्टां केशा-
कर्षणविह्वलाम् ॥ ४ ॥ तत्परित्राणदः कश्चिद्य-
दि वोत्तिष्ठते परः ॥ स हन्तव्योऽमरो वापि य-
क्षो गन्धर्व एव वा ॥ ५ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ६ ॥
तेनाज्ञप्तस्ततः शीघ्रं स दैत्यो धूम्रलोचनः ॥
वृतः षष्ट्या सहस्राणामसुराणां द्रुतं य-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

यौ ॥ ७ ॥ स दृष्ट्वा तां ततो देवीं तुहिनाच-
लसंस्थिताम् ॥ जगादोच्चैः प्रयाहीति मूलं शु-
म्भनिशुम्भयोः ॥ ८ ॥ न चेत्प्रीत्याद्य भवती
मद्भर्तारमुपैष्यति ॥ ततो बलान्नयाम्येष केशा-
कर्षणविह्वलाम् ॥ ९ ॥ देव्युवाच ॥ १० ॥ दै-
त्येश्वरेण प्रहितो बलवान्बलसंवृतः ॥ बलान्न-
यसि मामेवं ततः किं ते करोम्यहम् ॥ ११ ॥
ऋषिरुवाच ॥ १२ ॥ इत्युक्तः सोऽभ्यधावत्ताम-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सुरो धूम्रलोचनः ॥ हुङ्कारेणैव तं भस्म सा च-
काराम्बिका ततः ॥ १३ ॥ अथ क्रुद्धं महासै-
न्यमसुराणां तथाम्बिका ॥ ववर्ष सायकैस्ती-
क्ष्णैस्तथा शक्तिपरश्वधैः ॥ १४ ॥ ततो धुत-
सटः कोपात्कृत्वा नादं सुभैरवम् ॥ पपातासुर-
सेनायां सिंहो देव्याः स्ववाहनः ॥ १५ ॥ कांश्चि-
त्करप्रहारेण दैत्यानास्येन चापरान् ॥ आक्रा-
न्त्या चाधरेणान्यान्स जघान महासुरान् ॥१६॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

केषांचित्पाटयामास नखैः कोष्ठानि केसरी ॥
तथा तलप्रहारेण शिरांसि कृतवान्पृथक् ॥१७॥
विच्छिन्नबाहुशिरसः कृतास्तेन तथापरे ॥ पपौ
च रुधिरं कोष्ठादन्येषां धुतकेसरः ॥ १८ ॥
क्षणेन तद्बलं सर्वं क्षयं नीतं महात्मना ॥ तेन
केसरिणा देव्या वाहनेनातिकोपिना ॥ १९ ॥
श्रुत्वा तमसुरं देव्या निहतं धूम्रलोचनम् ॥
बलं च क्षयितं कृत्स्नं देवीकेसरिणा ततः॥२०॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 चुकोप दैत्याधिपतिः शुम्भः प्रस्फुरिताधरः ॥
आज्ञापयामास च तौ चण्डमुण्डौ महासुरौ
 ॥ २१ ॥ हे चण्ड हे मुण्ड बलैर्बहुभिः परिवा-
रितौ ॥ तत्र गच्छत गत्वा च सा समानीयतां
लघु ॥ २२ ॥ केशेष्वाकृष्य बद्ध्वा वा यदि वः
संशयो युधि ॥ तदाशेषायुधैः सर्वैरसुरैर्विनिह-
न्यताम् ॥ २३ ॥ तस्यां हतायां दुष्टायां सिंहे
च विनिपातिते ॥ शीघ्रमागम्यतां बद्ध्वा गृहीत्वा

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तामथाम्बिकाम् ॥२४॥ इति मार्कण्डेयपुराणे
सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये धूम्रलोचनव-
धो नाम षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥ उवाच ॥ ४ ॥
अर्धं॥०॥ श्लोक ॥२०॥ एवम् ॥ २४ ॥ एवमा-
दितः ॥ ४१२ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ आज्ञप्तास्ते
ततो दैत्याश्चण्डमुण्डपुरोगमाः॥ चतुरङ्गबलोपे-
ता ययुरभ्युद्यतायुधाः ॥ २ ॥ ददृशुस्ते ततो
देवीमीषद्धासां व्यवस्थिताम् ॥ सिंहस्योपरि

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० शैलेन्द्रशृङ्गे महति काञ्चने ॥ ३ ॥ ते दृष्ट्वा तां अ०
८० समादातुमुद्यमं चक्रुरुद्यताः ॥ आकृष्टचापासि- ७
धरास्तथान्ये तत्समीपगाः ॥ ४ ॥ ततः कोपं
चकारोच्चैरम्बिका तानरीन्प्रति ॥ कोपेन चा-
स्या वदनं मषीवर्णमभूत्तदा ॥ ५ ॥ भ्रुकुटी
कुटिला तस्या ललाटफलकाद्द्रुतम् ॥ काली
करालवदना विनिष्क्रान्तासिपाशिनी ॥ ६ ॥ ८०
विचित्रखट्वाङ्गधरा नरमालाविभूषणा ॥ द्वीपि-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

चर्मपरीधाना शुष्कमांसातिभैरवा ॥ ७ ॥ अ-
तिविस्तारवदना जिह्वाललनभीषणा ॥ निम-
ग्नारक्तनयना नादापूरितदिङ्मुखा ॥ ८ ॥ सा
वेगेनाभिपतिता घातयन्ती महासुरान् ॥ सैन्ये
तत्र सुरारीणामभक्षयत तद्बलम् ॥ ९ ॥ पार्ष्णि-
ग्राहाङ्कुशग्राहियोधघण्टासमन्वितान् ॥ स-
मादायैकहस्तेन मुखे चिक्षेप वारणान् ॥ १० ॥
तथैव योधं तुरगै रथं सारथिना सह ॥ निक्षिप्य

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

वक्त्रे दशनैश्चर्वयन्त्यतिभैरवम् ॥ ११ ॥ एकं
जग्राह केशेषु ग्रीवायामथ चापरम् ॥ पादेनाक्र-
म्य चैवान्यमुरसान्यमपोथयत् ॥ १२ ॥ तैर्मु-
क्तानि च शस्त्राणि महास्त्राणि तथासुरैः ॥ मुखे-
न जग्राह रुषा दशनैर्मथितान्यपि ॥ १३ ॥
बलिनां तद्बलं सर्वमसुराणां दुरात्मनाम् ॥ मम-
र्दाभक्षयच्चान्यानन्यांश्चाताडयत्तथा ॥ १४ ॥
असिना निहताः केचित्केचित् खट्वाङ्गताडि-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ताः ॥ जग्मुर्विनाशमसुरा दन्ताग्राभिहतास्तथा
॥ १५ ॥ क्षणेन तद्बलं सर्वमसुराणां निपातित-
म् ॥ दृष्ट्वा चण्डोभिदुद्राव तां कालीमतिभीष-
णाम् ॥ १६ ॥ शरवर्षैर्महाभीमैर्भीमाक्षीं तां
महासुरः ॥ छादयामास चक्रैश्च मुण्डः क्षिप्तैः
सहस्रशः ॥ १७ ॥ तानि चक्राण्यनेकानि विश-
मानानि तन्मुखम् ॥ बभुर्यथार्कबिम्बानि सुब-
हूनि घनोदरम् ॥ १८ ॥ ततो जहासातिरुषा

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

भीमं भैरवनादिनी ॥ काली करालवक्त्रान्तदु-
र्दर्शदशनोज्ज्वला ॥ १९ ॥ उत्थाय च महा-
सिं हं देवी चण्डमधावत ॥ गृहीत्वा चास्य के-
शेषु शिरस्तेनासिनाच्छिनत् ॥ २० ॥ अथ
मुण्डोऽभ्यधावत्तां दृष्ट्वा चण्डं निपातितम् ॥ त-
मप्यपातयद्भूमौ सा खड्गाभिहतं रुषा ॥ २१॥
हतशेषं ततः सैन्यं दृष्ट्वा चण्डं निपातितम् ॥
मुण्डं च सुमहावीर्यं दिशो भेजे भयातुरम्

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ २२ ॥ शिरश्चण्डस्य काली च गृहीत्वा मु-
ण्डमेव च ॥ प्राह प्रचण्डाट्टहासमिश्रमभ्येत्य
चण्डिकाम् ॥ २३ ॥ मया तवात्रोपहृतौ च-
ण्डमुण्डौ महापशू ॥ युद्धयज्ञे स्वयं शुम्भं नि-
शुम्भं च हनिष्यसि ॥ २४ ॥ ऋषिरुवाच
॥ २५ ॥ तावानीतौ ततो दृष्ट्वा चण्डमुण्डौ
महासुरौ ॥ उवाच कालीं कल्याणीं ललितं
चण्डिकां वचः ॥२६॥ यस्माच्चण्डं च मुण्डं च

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

गृहीत्वा त्वमुपागता ॥ चामुण्डेति ततो लोके
ख्याता देवी भविष्यसि ॥ २७ ॥ इति मार्क-
ण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये
चण्डमुण्डवधो नाम सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥
उवाच ॥ २ ॥ श्लोक ॥ २५ ॥ एवम् ॥ २७ ॥
एवमादितः ॥ ४३९ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ च-
ण्डे च निहते दैत्ये मुण्डे च विनिपातिते ॥
बहुलेषु च सैन्येषु क्षयितेष्वसुरेश्वरः ॥ २ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ततः कोपपराधीनचेताः शुम्भः प्रतापवान् ॥
उद्योगं सर्वसैन्यानां दैत्यानामादिदेश ह ॥ ३ ॥
अद्य सर्वबलैर्दैत्याः षडशीतिरुदायुधाः ॥ क-
म्बूनां चतुराशीतिर्निर्यान्तु सबलैर्वृताः ॥ ४ ॥
कोटिवीर्याणि पञ्चाशदसुराणां कुलानि वै ॥ शतं
कुलानि धूम्राणां निर्गच्छन्तु ममाज्ञया ॥ ५ ॥
कालका दौर्हृदा मौर्याः कालकेयास्तथासुराः॥
युद्धाय सज्जा निर्यान्तु आज्ञया त्वरिता मम

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ ६ ॥ इत्याज्ञाप्यासुरपतिः शुम्भो भैरवशास- अ०
नः ॥ निर्जगाम महासैन्यसहस्रैर्बहुभिर्वृतः ८
॥ ७ ॥ आयातं चण्डिका दृष्ट्वा तत्सैन्यमतिभी-
षणम् ॥ ज्यास्वनैः पूरयामास धरणीगगनान्त-
रम्॥८॥ततः सिंहो महानादमतीव कृतवान्नृप॥
घण्टास्वनेन तं नादमम्बिका चोपबृंहयत्
॥९॥ धनुर्ज्यासिंहघण्टानां नादापूरितदिङ्मुु- ८४
खा ॥ निनादैर्भीषणैः काली जिग्ये विस्तारिता-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नना ॥ १० ॥ तं निनादमुपश्रुत्य दैत्यसैन्यैश्च-
तुर्दिशम् ॥ देवीसिंहस्तथा काली शरोषैः परि-
वारिताः ॥ ११ ॥ एतस्मिन्नन्तरे भूप विना-
शाय सुरद्विषाम् ॥ भवायामरसिंहानामतिवीर्य-
बलान्विताः ॥ १२ ॥ ब्रह्मेशगुहविष्णूनां तथे-
न्द्रस्य च शक्तयः ॥ शरीरेभ्यो विनिष्क्रम्य
तद्रूपैश्चण्डिकां ययुः ॥ १३ ॥ यस्य देवस्य
यद्रूपं यथा भूषणवाहनम् ॥ तद्वदेव हि तच्छ-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

त्किरसुरान्योद्धुमाययौ ॥ १४ ॥ हंसयुक्तवि-
मानाग्रे साक्षसूत्रकमण्डलुः ॥ आयाता ब्रह्मणः
शक्तिर्ब्रह्माणी साभिधीयते ॥ १५ ॥ माहेश्वरी
वृषारूढा त्रिशूलवरधारणी ॥ महाहिवलया
प्राप्ता चन्द्ररेखाविभूषणा ॥ १६ ॥ कौमारी शक्ति-
हस्ता च मयूरवरवाहना ॥ योद्धुमभ्याययौ दै
त्यानम्बिका गुहरूपिणी ॥ १७ ॥ तथैव वैष्णवी-
शक्तिर्गरुडोपरि संस्थिता ॥ शङ्खचक्रगदाशार्ङ्ग-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

खड्गहस्ताभ्युपाययौ ॥ १८ ॥ यज्ञवाराहमतुलं
रूपं या बिभ्रती हरेः ॥ शक्तिः साप्याययौ तत्र
वाराहीं बिभ्रती तनुम् ॥ १९ ॥ नारसिंही नृसिं-
हस्य बिभ्रती सदृशं वपुः ॥ प्राप्ता तत्र सटाक्षेप-
क्षिप्तनक्षत्रसंहतिः ॥ २० ॥ वज्रहस्ता तथैवैन्द्री
गजराजोपरि स्थिता ॥ प्राप्ता सहस्रनयना यथा
शक्रस्तथैव सा ॥ २१ ॥ ततः परिवृतस्ताभिरी-
शानो देवशक्तिभिः॥ हन्यन्तामसुराः शीघ्रं मम

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

प्रीत्याह चण्डिकाम् ॥ २२ ॥ ततो देवी शरी-
रात्तु विनिष्क्रान्तातिभीषणा ॥ चण्डिका शक्ति-
रत्युग्रा शिवाशतनिनादिनी ॥ २३ ॥ सा चाह
धूम्रजटिलमीशानमपराजिता ॥ दूत त्वं गच्छ
भगवन्पार्श्वं शुम्भनिशुम्भयोः ॥ २४ ॥ ब्रूहि
शुम्भं निशुम्भं च दानवावतिगर्वितौ ॥ ये चा-
न्ये दानवास्तत्र युद्धाय समुपस्थिताः ॥ २५ ॥
त्रैलोक्यमिन्द्रो लभतां देवाः सन्तु हविर्भुजः ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

यूयं प्रयात पातालं यदि जीवितुमिच्छथ ॥ २६॥
बलावलेपादथ चेद्भवन्तो युद्धकाङ्क्षिणः ॥ तदा-
गच्छत तृप्यन्तु मच्छिवाः पिशितेन वः ॥ २७ ॥
यतो नियुक्तो दौत्येन तया देव्या शिवः स्वयम् ॥
शिवदूतीति लोकेऽस्मिंस्ततः सा ख्यातिमागता
॥ २८ ॥ तेऽपि श्रुत्वा वचो देव्याः शर्वाख्यातं
महासुराः ॥ अमर्षापूरिता जग्मुर्यत्र कात्यायनी
स्थिता ॥ २९ ॥ ततः प्रथममेवाग्रे शरशक्त्यृष्टि-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

वृष्टिभिः ॥ ववर्षुरुद्धतामर्षास्तां देवीममरारयः
॥ ३० ॥ सा च तान् प्रहितान् बाणाञ्छूलश-
क्तिपरश्वधान् ॥ चिच्छेद लीलया ध्मातधनुर्मु-
क्तैर्महेषुभिः ॥ ३१ ॥ तस्याग्रतस्तथा काली
शूलपातविदारितान् ॥ खट्वाङ्गपोथितांश्चारीन्
कुर्वती व्यचरत्तदा ॥ ३२ ॥ कमण्डलुजलाक्षे-
पहतवीर्यान्हतौजसः ॥ ब्रह्माणी चाऽकरोच्छत्रू-
न्येन येन स्म धावति ॥ ३३ ॥ माहेश्वरी त्रिशू-

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon
CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

लेन तथा चक्रेण वैष्णवी ॥ दैत्याञ्जघान कौमा-
री तथा शक्त्यातिकोपना ॥ ३४ ॥ ऐन्द्री कु-
लिशपातेन शतशो दैत्यदानवाः ॥ पेतुर्विदारि-
ताः पृथ्व्यां रुधिरौघप्रवर्षिणः ॥ ३५ ॥ तुण्डप्र-
हारविध्वस्ता दंष्ट्राग्रक्षतवक्षसः ॥ वाराहमूर्त्या
न्यपतंश्चक्रेण च विदारिताः ॥ ३६ ॥ नखैर्विदा-
रितांश्चान्यान्भक्षयन्ती महासुरान् ॥ नारसिंही
चचाराजौ नादापूर्णदिगम्बरा ॥ ३७ ॥ चण्डा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ट्टहासैरसुराः शिवदूत्यभिदूषिताः ॥ पेतुः पृथि-
व्यां पतितांस्तांश्चखादाथ सा तदा ॥ ३८ ॥
इति मातृगणं क्रुद्धं मर्दयन्तं महासुरान् ॥ दृष्ट्वा-
भ्युपायैर्विविधैर्नेशुर्देवारिसैनिकाः ॥ ३९ ॥ प-
लायनपरान्दृष्ट्वा दैत्यान्मातृगणार्दितान् ॥ योद्धु-
मभ्याययौ क्रुद्धो रक्तबीजो महासुरः ॥ ४० ॥
रक्तबिन्दुर्यदा भूमौ पतत्यस्य शरीरतः ॥ समु-
त्पतति मेदिन्यास्तत्प्रमाणस्तदासुरः ॥ ४१ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

युयुधे स गदापाणिरिन्द्रशक्त्या महासुरः ॥ त-
तश्चैन्द्री स्ववज्रेण रक्तबीजमताडयत् ॥ ४२ ॥
कुलिशेन हतस्याशु बहु सुस्राव शोणितम् ॥
समुत्तस्थुस्ततो योधास्तद्रूपास्तत्पराक्रमाः
॥ ४३ ॥ यावन्तः पतितास्तस्य शरीराद्रक्तबि-
न्दवः ॥ तावन्तः पुरुषा जातास्तद्वीर्यबलविक्र-
माः ॥ ४४ ॥ ते चापि युयुधुस्तत्र पुरुषा रक्त-
सम्भवाः ॥ समं मातृभिरत्युग्रशस्त्रपातातिभी-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 षणम् ॥ ४५ ॥ पुनश्च वज्रपातेन क्षतमस्य शि-
 रो यदा ॥ ववाह रक्तं पुरुषास्ततो जातास्सह-
स्रशः ॥ ४६ ॥ वैष्णवी समरे चैनं चक्रेणाभिज-
घान ह ॥ गदया ताडयामास ऐन्द्री तमसुरेश्व-
रम् ॥ ४७ ॥ वैष्णवी चक्रभिन्नस्य रुधिरस्राव-
सम्भवैः ॥ सहस्रशो जगद्व्याप्तं तत्प्रमाणैर्महासु-
रैः ॥ ४८ ॥ शक्त्या जघान कौमारी वाराही च
तथासिना ॥ माहेश्वरी त्रिशूलेन रक्तबीजं महा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सुरम् ॥ ४९ ॥ स चापि गदया दैत्यः सर्वा
एवाहनत्पृथक् ॥ मातृः कोपसमाविष्टो रक्तबीजो
महासुरः ॥ ५० ॥ तस्याहतस्य बहुधा श-
क्तिशूलादिभिर्भुवि ॥ पपात यो वै रक्तौघस्ते-
नासञ्छतशोसुराः ॥ ५१ ॥ तैश्चासुरासृक्सम्भू-
तैरसुरैस्सकलं जगत् ॥ व्याप्तमासीत्ततो देवा
भयमाजग्मुरुत्तमम् ॥ ५२ ॥ तान्विषण्णान्सुरा-
न्दृष्ट्वा चण्डिका प्राह सत्वरा ॥ उवाच कालीं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

म० चामुण्डे विस्तीर्णं वदनं कुरु ॥ ५३ ॥ मच्छ- अ०
९० स्त्रपातसम्भूतान् रक्तबिन्दून्महासुरान् ॥ रक्त- ८
बिन्दोः प्रतीच्छ त्वं वक्त्रेणानेन वेगिना ॥ ५४ ॥
भक्षयन्ती चर रणे तदुत्पन्नान्महासुरान् ॥ एव-
मेव क्षयं दैत्यः क्षीणरक्तो गमिष्यति ॥ ५५ ॥
भक्ष्यमाणास्त्वया चोग्रा न चोत्पत्स्यन्ति चा-
परे ॥ इत्युक्त्वा तां ततो देवी शूलेनाभिजघान ९०
तम् ॥ ५६ ॥ मुखेन काली जगृहे रक्तबीजस्य

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon
CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

शोणितम् ॥ ततोसावाजघानाथ गदया तत्र
चण्डिकाम् ॥ ५७ ॥ न चास्या वेदनां चक्रे
गदापातोल्पिकामपि ॥ तस्याहतस्य देहात्तु बहु
सुस्राव शोणितम् ॥ ५८ ॥ यतस्ततस्तद्वक्रेण
चामुण्डा संप्रतीच्छति ॥ मुखे समुद्गता येस्या
रक्तपातान्महासुराः ॥ ५९ ॥ तांश्चखादाथ चा-
मुण्डा पपौ तस्य च शोणितम् ॥ देवी शूलेन
वज्रेण बाणैरसिभिर्ऋष्टिभिः ॥ ६० ॥ जघान

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

रक्तबीजं तं चामुण्डा पीतशोणितम्॥ स पपात
महीपृष्ठे शस्त्रसङ्घसमाहतः ॥ ६१ ॥ नीरक्तश्च
महीपाल रक्तबीजो महासुरः ॥ ततस्ते हर्षमतु-
लमवापुस्त्रिदशा नृप ॥ ६२ ॥ हते मातृगण-
स्तस्मिन्ननर्ताऽसृङ्मदोद्धतः ॥ ६३ ॥ इति
मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहा-
त्म्ये रक्तबीजवधो नाम अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥
उवाच ॥ १ ॥ अर्ध ॥ १ ॥ श्लोक ॥ ६१ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

एवम् ॥ ६३ ॥ एवमादितः ॥ ५०२ ॥ राजो-
वाच ॥ १ ॥ विचित्रमिदमाख्यातं भगवन्भवता
मम ॥ देव्याश्चरितमाहात्म्यं रक्तबीजवधाश्रि-
तम् ॥ २ ॥ भूयश्चेच्छाम्यहं श्रोतुं रक्तबीजे
निपातिते ॥ चकार शुम्भो यत्कर्म निशुम्भ-
श्चातिकोपनः ॥ ३ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ४ ॥ च-
कार कोपमतुलं रक्तबीजे निपातिते ॥ शुम्भा-
सुरो निशुम्भश्च हतेष्वन्येषु चाहवे ॥ ५ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

स० हन्यमानं महासैन्यं विलोक्यामर्षमुद्वहन् ॥ अ०
९२ अभ्यधावन्निशुम्भोथ मुख्ययाऽसुरसेनया ॥६॥
तस्याग्रतस्तथा पृष्ठे पार्श्वयोश्च महासुराः ॥ ९
संदष्टौष्ठपुटाः क्रुद्धा हन्तुं देवीमुपाययुः ॥ ७ ॥
आजगाम महावीर्यः शुम्भोपि स्वबलैर्वृतः ॥
निहन्तुं चण्डिकां कोपात्कृत्वा युद्धं तु मातृभिः
॥ ८ ॥ ततो युद्धमतीवासीद्देव्याः शुम्भ- ९२
निशुम्भयोः ॥ शरवर्षमतीवोग्रं मेघयोरिव

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

वर्षतोः ॥ ९ ॥ चिच्छेदास्तान् शरांस्ताभ्यां
चण्डिका स्वशरोत्करैः ॥ ताडयामास चाङ्गेषु
शस्त्रौघैरसुरेश्वरौ ॥ १० ॥ निशुम्भो निशितं
खड्गं चर्म चादाय सुप्रभम् ॥ अताडयन्मूर्ध्नि
सिंहं देव्या वाहनमुत्तमम् ॥ ११ ॥ ताडिते
वाहने देवी क्षुरप्रेणासिमुत्तमम् ॥ निशुम्भ-
स्याशु चिच्छेद चर्म चाप्यष्टचन्द्रकम् ॥ १२ ॥
छिन्ने चर्मणि खड्गे च शक्तिं चिक्षेप सोऽसुरः ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० तामप्यस्य द्विधा चक्रे चक्रेणाभिमुखागताम् अ०
९३ ॥ १३ ॥ कोपाध्मातो निशुम्भोथ शूलं जग्राह ९
दानवः ॥ आयातं मुष्टिपातेन देवी तच्चाप्यचूर्ण-
यत् ॥ १४ ॥ आविद्ध्याथ गदां सोपि चिक्षेप
चण्डिकां प्रति ॥ सापि देव्यास्त्रिशूलेन भिन्ना
भस्मत्वमागता ॥ १५ ॥ ततः परशुहस्तं तमा-
यान्तं दैत्यपुङ्गवम् ॥ आहत्य देवी बाणौघैर- ९३
पातयत भूतले ॥ १६ ॥ तस्मिन्निपतिते भूमौ

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

निशुम्भे भीमविक्रमे ॥ आतर्यंतीव संक्रुद्धः प्र-
ययौ हन्तुमम्बिकाम् ॥ १७ ॥ सरथस्थस्तथा-
त्युच्चैर्गृहीतपरमायुधैः ॥ भुजैरष्टाभिरतुलैर्व्या-
प्याशेषं बभौ नभः ॥ १८ ॥ तमायान्तं समा-
लोक्य देवी शङ्खमवादयत् ॥ ज्याशब्दं चापि
धनुषश्चकारातीव दुस्सहम् ॥ १९ ॥ पूरयामा-
स ककुभो निजघण्टास्वनेन च ॥ समस्तदैत्य-
सैन्यानां तेजोवधविधायिना ॥ २० ॥ ततः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सिंहो महानादैस्त्याजितेभमहामदैः ॥ पूरयामास गगनं गां तथैव दिशो दश ॥ २१ ॥ ततः काली समुत्पत्य गगनं क्ष्मामताडयत् ॥ कराभ्यां तन्निनादेन प्राक्स्वनास्ते तिरोहिताः ॥ २२ ॥ अट्टाट्टहासमशिवं शिवदूती चकार ह ॥ तैः शब्दैरसुरास्त्रेसुः शुम्भः कोपं परं ययौ ॥ २३ ॥ दुरात्मंस्तिष्ठ तिष्ठेति व्याजहाराम्बिका यदा ॥ तदा जयेत्यभिहितं देवैराकाशसं-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स्थितैः ॥ २४ ॥ शुम्भेनागत्य या शक्तिर्मुक्ता
ज्वालातिभीषणा ॥ आयान्ती वह्निकूटाभा सा
निरस्ता महोल्कया ॥ २५ ॥ सिंहनादेन शुम्भ-
स्य व्याप्तं लोकत्रयान्तरम् ॥ निर्घातनिःस्वनो
घोरो जितवानवनीपते ॥ २६ ॥ शुम्भमुक्तान्
शरान्देवी शुम्भस्तत्प्रहितान् शरान् ॥ चिच्छेद
स्वशरैरुग्रैः शतशोथ सहस्रशः ॥ २७ ॥ ततः
सा चण्डिका क्रुद्धा शूलेनाभिजघान तम् ॥ स

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तदाभिहतो भूमौ मूर्च्छितो निपपात ह ॥२८॥
ततो निशुम्भः सम्प्राप्य चेतनामात्तकार्मुकः ॥
आजघान शरैर्देवीं कालीं केसरिणं तथा ॥२९॥
पुनश्च कृत्वा बाहूनामयुतं दनुजेश्वरः ॥ चक्रा-
युधेन दितिजश्छादयामास चण्डिकाम् ॥३०॥
ततो भगवती क्रुद्धा दुर्गा दुर्गार्त्तिनाशिनी ॥
चिच्छेद तानि चक्राणि स्वशरैः सायकांश्च तान्
॥ ३१ ॥ ततो निशुम्भो वेगेन गदामादाय च-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ण्डिकाम् ॥ अभ्यधावत वै हन्तुं दैत्यसेनासमा-
वृतः ॥ ३२ ॥ तस्यापतत एवाशु गदां चिच्छेद
चण्डिका ॥ खड्गेन शितधारेण स च शूलं समा-
ददे ॥ ३३ ॥ शूलहस्तं समायान्तं निशुम्भमम-
रार्दनम् ॥ हृदि विव्याध शूलेन वेगाविद्धेन च-
ण्डिका॥३४॥ भिन्नस्य तस्य शूलेन हृदयान्निः-
सृतोऽपरः ॥ महाबलो महावीर्यस्तिष्ठेति पुरुषो
वदन् ॥ ३५ ॥ तस्य निष्क्रामतो देवी प्रहस्य

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 स्वनवत्ततः ॥ शिरश्चिच्छेद खड्गेन ततोसावप-
 तद्भुवि ॥ ३६ ॥ ततः सिंहश्चखादोग्रदंष्ट्रा क्षुण्ण-
शिरोधरान् ॥ असुरांस्तांस्तथा काली शिवदूती
तथापरान् ॥ ३७ ॥ कौमारीशक्तिनिर्भिन्नाः के-
चिन्नेशुर्महासुराः ॥ ब्रह्माणीमन्त्रपूतेन तोयेनान्ये
निराकृताः ॥ ३८ ॥ माहेश्वरीत्रिशूलेन भि-
न्नाः पेतुस्तथापरे ॥ वाराहीतुण्डघातेन केचि-
च्चूर्णीकृता भुवि ॥३९॥ खण्डं खण्डं च चक्रेण

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

वैष्णव्या दानवाः कृताः ॥ वज्रेण चैन्द्रीहस्ताग्र-
विमुक्तेन तथापरे ॥ ४० ॥ केचिद्विनेशुरसुराः
केचिन्नष्टा महाहवात् ॥ भक्षिताश्चापरे काली-
शिवदूतीमृगाधिपैः ॥ ४१ ॥ इति मार्कण्डेयपु-
राणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये निशुम्भ-
वधो नाम नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥ उवाच ॥ २ ॥
श्लोक ॥ ३९ ॥ एवम् ॥ ४१ ॥ एवमादितः
॥ ५४३ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ निशुम्भं निहतं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० दृष्ट्वा भ्रातरं प्राणसंमितम् ॥ हन्यमानं बलं चैव अ०
९७ शुम्भः क्रुद्धोब्रवीद्वचः ॥ २ ॥ बलावलेपाद्दुष्टे त्वं १०
मा दुर्गे गर्वमावह ॥ अन्यासां बलमाश्रित्य यु-
ध्यसे यातिमानिनी ॥ ३ ॥ देव्युवाच ॥ ४ ॥
एकैवाहं जगत्यत्र द्वितीया का ममापरा ॥ पश्यै-
ता दुष्ट मय्येव विशन्त्यो मद्विभूतयः ॥ ५ ॥
ततः समस्तास्ता देव्यो ब्रह्माणीप्रमुखालयम् ॥ ९७
तस्या देव्यास्तनौ जग्मुरेकैवासीत्तदाम्बिका ॥ ६

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

देव्युवाच ॥ ७॥ अहं विभूत्या बहुभिरिह रूपै-
र्यदा स्थिता ॥ तत्संहृतं मयैकैव तिष्ठाम्याजौ
स्थिरो भव ॥ ८ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ९ ॥ ततः
प्रववृते युद्धं देव्याः शुम्भस्य चोभयोः ॥ पश्य-
तां सर्वदेवानामसुराणां च दारुणम् ॥ १० ॥
शरवर्षैः शितैः शस्त्रैस्तथास्त्रैश्चैव दारुणैः ॥ त-
योर्युद्धमभूद्भूयः सर्वलोकभयंकरम् ॥ ११ ॥
दिव्यान्यस्त्राणि शतशो मुमुचे यान्यथाम्बिका ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

बभञ्ज तानि दैत्येन्द्रस्तत्प्रतीघातकर्तृभिः
॥ १२ ॥ मुक्तानि तेन चास्त्राणि दिव्यानि पर-
मेश्वरी ॥ बभञ्ज लीलयैवोग्रहुङ्कारोच्चारणादि-
भिः ॥ १३ ॥ ततश्शरशतैर्देवीमाच्छादयत
सोऽसुरः ॥ सापि तत्कुपिता देवी धनुश्चिच्छेद
चेषुभिः ॥ १४ ॥ छिन्ने धनुषि दैत्येन्द्रस्तथा
शक्तिमथाददे ॥ चिच्छेद देवी चक्रेण तामप्य-
स्य करे स्थिताम् ॥ १५ ॥ ततः खड्गमुपादाय

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

शतचंद्रं च भानुमत् ॥ अभ्यधावत्तदा देवीं दै-
त्यानामधिपेश्वरः ॥ १६ ॥ तस्यापतत एवाशु
खड्गं चिच्छेद चण्डिका ॥ धनुर्मुक्तैः शितैर्बाणै-
श्चर्म चार्ककरामलम् ॥ १७ ॥ हताश्वः स तदा
दैत्यश्छिन्नधन्वा विसारथिः ॥ जग्राह मुद्गरं घो-
रमम्बिकानिधनोद्यतः ॥ १८ ॥ चिच्छेदापत-
तस्तस्य मुद्गरं निशितैः शरैः ॥ तथापि सोऽभ्य-
धावत्तां मुष्टिमुद्यम्य वेगवान् ॥ १९ ॥ स मुष्टिं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० पातयामास हृदये दैत्यपुङ्गवः ॥ देव्यास्तं चा- अ०
९९ पि सा देवी तलेनोरस्यताडयत् ॥ २० ॥ तल-
प्रहाराभिहतो निपपात महीतले ॥ स दैत्यरा- १०
जः सहसा पुनरेव तथोत्थितः ॥ २१ ॥ उत्पत्य
च प्रगृह्योच्चैर्देवीं गगनमास्थितः ॥ तत्रापि सा
निराधारा युयुधे तेन चण्डिका ॥ २२ ॥ नियु-
द्धं खे तदा दैत्यश्चण्डिका च परस्परम् ॥ चक्रतुः ९९
प्रथमं सिद्धमुनिविस्मयकारकम् ॥ २३ ॥ ततो

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नियुद्धं सुचिरं कृत्वा तेनाम्बिका सह ॥ उत्पा-
ट्य भ्रामयामास चिक्षेप धरणीतले ॥ २४ ॥ स
क्षिप्तो धरणीं प्राप्य मुष्टिमुद्यम्य वेगितः ॥ अ-
भ्यधावत दुष्टात्मा चण्डिकानिधनेच्छया
॥ २५ ॥ तमायान्तं ततो देवी सर्वदैत्यजनेश्वर-
म् ॥ जगत्यां पातयामास भित्त्वा शूलेन वक्षसि
॥ २६ ॥ स गतासुः पपातोर्व्यां देवीशूलाग्रवि-
क्षतः ॥ चालयन्सकलां पृथ्वीं साब्धिद्वीपां स-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सु० पर्वताम् ॥ २७ ॥ उत्पातमेघास्सोल्का ये प्रा- अ०
१०० गासंस्ते शमं ययुः ॥ सरितो मार्गवाहिन्यस्त-
थासंस्तत्र पातिते ॥ २८ ॥ ततः प्रसन्नमखि- १०
लं हते तस्मिन्दुरात्मनि ॥ जगत्स्वास्थ्य-
मतीवाप निर्मलं चाभवन्नभः ॥ २९ ॥
ततो देवगणास्सर्वे हर्षनिर्भरमानसाः ॥ बभू-
वुर्निहते तस्मिन् गन्धर्वा ललितं जगुः ॥ ३० ॥ १००
अवादयंस्तथैवान्ये ननृतुश्चाप्सरोगणाः ॥ ववुः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पुण्यास्तथा वातास्सुप्रभोभूद्दिवाकरः ॥ ३१ ॥
जज्वलुश्चाग्नयश्शान्ताः शान्ता दिग्जनित-
स्वनाः ॥ ३२ ॥ इति मार्कण्डेयपुराणे साव-
र्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये शुम्भवधो नाम
दशमोऽध्यायः ॥ १० ॥ उवाच ॥ ४ ॥ अर्ध
॥ १ ॥ श्लोक ॥ २७ ॥ एवम् ॥ ३२ ॥ एवमा-
दितः ॥ ५७९ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ देव्या
हते तत्र महासुरेन्द्रे सेन्द्राः सुरा वह्निपुरोगमा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स्ताम् ॥ कात्यायनीं तुष्टुवुरिष्टलाभाद्विकासि-
वक्त्राब्जविकासिताशाः ॥ २ ॥ देवि प्रपन्नार्त्ति-
हरे प्रसीद प्रसीद मातर्जगतोऽखिलस्य ॥ प्रसीद
विश्वेश्वरि पाहि विश्वं त्वमीश्वरी देवि चराचर-
स्य ॥ ३ ॥ आधारभूता जगतस्त्वमेका मही-
स्वरूपेण यतः स्थितासि ॥ अपां स्वरूपस्थित-
तया त्वयैतदाप्यायते कृत्स्नमलङ्घ्यवीर्ये ॥ ४ ॥
त्वं वैष्णवी शक्तिरनन्तवीर्या विश्वस्य बीजं पर-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मासि माया ॥ संमोहितं देवि समस्तमेतत्त्वं वै
प्रसन्ना भुवि मुक्तिहेतुः ॥ ५ ॥ विद्याः समस्ता-
स्तव देवि भेदाः स्त्रियः समस्ताः सकला जग-
त्सु ॥ त्वयैकया पूरितमम्बयैतत्का ते स्तुतिः
स्तव्यपरा परोक्तिः ॥ ६ ॥ सर्वभूता यदा देवी
स्वर्गमुक्तिप्रदायिनी ॥ त्वं स्तुता स्तुतये का
वा भवन्ति परमोक्तयः ॥ ७ ॥ सर्वस्य बुद्धि-
रूपेण जनस्य हृदि संस्थिते ॥ स्वर्गापवर्गदे

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

देवि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ ८ ॥ कलाका-
ष्ठादिरूपेण परिणामप्रदायिनी ॥ विश्वस्योपर-
तौ शक्ते नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ ९ ॥ सर्व-
मङ्गलमाङ्गल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ॥ शरण्ये
त्र्यम्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १० ॥
सृष्टिस्थितिविनाशानां शक्तिभूते सनातनि ॥
गुणाश्रये गुणमये नारायणि नमोऽस्तु ते
॥ ११ ॥ शरणागतदीनार्तपरित्राणपरायणे ॥

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सर्वस्यार्तिहरे देवि नारायणि नमोऽस्तु ते
॥ १२ ॥ हंसयुक्तविमानस्थे ब्रह्माणीरूपधारि-
णि ॥ कौशाम्भक्षुरिके देवि नारायणि नमोऽ-
स्तु ते ॥ १३ ॥ त्रिशूलचन्द्राहिधरे महावृषभ-
वाहिनि ॥ माहेश्वरीस्वरूपेण नारायणि नमोऽ-
स्तु ते ॥ १४ ॥ मयूरकुक्कुटवृते महाशक्ति-
धरेऽनघे ॥ कौमारीरूपसंस्थाने नारायणि
नमोऽस्तु ते ॥ १५ ॥ शङ्खचक्रगदाशार्ङ्गगृही-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तपरमायुधे ॥ प्रसीद वैष्णवीरूपे नारायणि
नमोऽस्तु ते ॥ १६ ॥ गृहीतोग्रमहाचक्रे दंष्ट्रो-
द्धृतवसुन्धरे ॥ वराहरूपिणि शिवे नारायणि
नमोऽस्तु ते ॥ १७ ॥ नृसिंहरूपेणोग्रेण हन्तुं
दैत्यान्कृतोद्यमे ॥ त्रैलोक्यत्राणसहिते नाराय-
णि नमोऽस्तु ते ॥ १८ ॥ किरीटिनि महावज्रे
सहस्रनयनोज्ज्वले ॥ वृत्रप्राणहरे चैन्द्रि नारा-
यणि नमोऽस्तु ते ॥ १९ ॥ शिवदूतीस्वरूपेण

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

हतदैत्यमहाबले ॥ घोररूपे महारावे नाराय-
णि नमोऽस्तु ते ॥ २० ॥ दंष्ट्राकरालवदने
शिरोमालाविभूषणे ॥ चामुण्डे मुण्डमथने
नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ २१ ॥ लक्ष्मि
लज्जे महाविद्ये श्रद्धे पुष्टिस्वधे ध्रुवे ॥ महारा-
त्रि महाविद्ये नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ २२ ॥
मेधे सरस्वति वरे भूतिबाभ्रवि तामसि ॥ नि-
यते त्वं प्रसीदेशे नारायणि नमोऽस्तु ते

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ २३ ॥ सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्वशक्तिसमन्वि-
ते ॥ भयेभ्यस्त्राहि नो देवि दुर्गे देवि नमोऽस्तु
ते ॥ २४ ॥ एतत्ते वदनं सौम्यं लोचनत्रयभूषि-
तम् ॥ पातु नः सर्वभीतिभ्यः कात्यायनि
नमोऽस्तु ते ॥ २५ ॥ ज्वालाकरालमत्यु-
ग्रमशेषासुरसूदनम् ॥ त्रिशूलं पातु नो भीते-
र्भद्रकालि नमोऽस्तु ते ॥ २६ ॥ हिनस्ति
दैत्यतेजांसि स्वनेनापूर्य्य या जगत् ॥ सा

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

घण्टा पातु नो देवि पापेभ्यो नः सुतानिव
॥ २७ ॥ असुरासृग्वसापङ्कचर्चितस्ते करोज्ज्व-
लः ॥ शुभाय खड्गो भवतु चण्डिके त्वां नता
वयम् ॥ २८ ॥ रोगानशेषानपहंसि तुष्टा रुष्टा
तु कामान्सकलानभीष्टान् ॥ त्वामाश्रितानां न
विपन्नराणां त्वामाश्रिता ह्याश्रयतां प्रयान्ति
॥ २९ ॥ एतत्कृतं यत्कदनं त्वयाद्य धर्मद्विषां
देवि महासुराणाम् ॥ रूपैरनेकैर्बहुधात्ममूर्तिं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 कृत्वाम्बिके तत् प्रकरोति कान्या ॥ ३० ॥
 विद्यासु शास्त्रेषु विवेकदीपेष्वाद्येषु वाक्येषु च
का त्वदन्या ॥ ममत्वगर्तेऽतिमहान्धकारे विभ्रा-
मयत्येतदतीव विश्वम् ॥ ३१ ॥ रक्षांसि यत्रोग्र-
विषाश्च नागा यत्रारयो दस्युबलानि यत्र ॥ दा-
वानलो यत्र तथाऽब्धिमध्ये तत्र स्थिता त्वं परि-
पासि विश्वम् ॥ ३२ ॥ विश्वेश्वरि त्वं परिपासि
विश्वं विश्वात्मिका धारयसीति विश्वम् ॥ विश्वे-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

शवन्द्या भवती भवन्ति विश्वाश्रया ये त्वयि
भक्तिनम्राः ॥३३॥ देवि प्रसीद परिपालय नोऽ-
रिभीतेर्नित्यं यथासुरवधादधुनैव सद्यः ॥ पा-
पानि सर्वजगतां प्रशमं नयाशु उत्पातपाकज-
नितांश्च महोपसर्गान् ॥ ३४ ॥ प्रणतानां प्रसीद
त्वं देवि विश्वार्तिहारिणि ॥ त्रैलोक्यवासिना-
मीड्ये लोकानां वरदा भव ॥ ३५ ॥ देव्युवाच
॥ ३६ ॥ वरदाहं सुरगणा वरं यं मनसेच्छथ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तं वृणुध्वं प्रयच्छामि जगतामुपकारकम् ॥३७॥
देवा ऊचुः ॥ ३८ ॥ सर्वबाधाप्रशमनं त्रैलोक्य-
स्याखिलेश्वरि ॥ एवमेव त्वया कार्यमस्मद्वैरि-
विनाशनम् ॥ ३९ ॥ देव्युवाच ॥ ४० ॥ वैव-
स्वतेन्तरे प्राप्ते अष्टाविंशतिमे युगे ॥ शुम्भो
निशुम्भश्चैवान्यावुत्पत्स्येते महासुरौ ॥ ४१ ॥
नन्दगोपगृहे जाता यशोदागर्भसम्भवा ॥ तत-
स्तौ नाशयिष्यामि विन्ध्याचलनिवासिनी

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ ४२ ॥ पुनरप्यतिरौद्रेण रूपेण पृथिवीतले ॥
अवतीर्य हनिष्यामि वैप्रचित्तांश्च दानवान्
॥ ४३ ॥ भक्षयन्त्याश्च तानुग्रान् वैप्रचित्तान्म-
हासुरान् ॥ रक्ता दन्ता भविष्यन्ति दाडिमी-
कुसुमोपमाः ॥ ४४ ॥ ततो मां देवताः स्वर्गे
मर्त्यलोके च मानवाः ॥ स्तुवन्तो व्याहरिष्य-
न्ति सततं रक्तदन्तिकाम् ॥ ४५ ॥ भूयश्च
शतवार्षिक्यामनावृष्ट्यामनम्भसि ॥ मुनिभिः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दु० संस्मृता भूमौ सम्भविष्याम्ययोनिजा ॥ ४६ ॥ अ०
ततः शतेन नेत्राणां निरीक्षिष्यामि यन्मुनीन् ॥
१०७ कीर्तयिष्यन्ति मनुजाः शताक्षीमिति मां ततः ११
॥ ४७ ॥ ततोहमखिलं लोकमात्मदेहसमुद्भवैः॥
भरिष्यामि सुराः शाकैरावृष्टेः प्राणधारकैः
॥ ४८ ॥ शाकम्भरीति विख्यातिं तदा यास्या-
म्यहं भुवि ॥ तत्रैव च वधिष्यामि दुर्गमाख्यं १०७
महासुरम् ॥ ४९ ॥ दुर्गादेवीति विख्यातं तन्मे

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नाम भविष्यति ॥ पुनश्चाहं यदा भीमं रूपं
कृत्वा हिमाचले ॥ ५० ॥ रक्षांसि भक्षयिष्यामि
मुनीनां त्राणकारणात् ॥ तदा मां मुनयः सर्वे
स्तोष्यन्त्यानम्रमूर्तयः ॥ ५१ ॥ भीमादेवीति
विख्यातं तन्मे नाम भविष्यति ॥ यदारुणाख्य-
स्त्रैलोक्ये महाबाधां करिष्यति ॥ ५२ ॥ तदाहं
भ्रामरं रूपं कृत्वासंख्येयषट्पदम् ॥ त्रैलोक्य-
स्य हितार्थाय वधिष्यामि महासुरम् ॥ ५३ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

भ्रामरीति च मां लोकास्तदा स्तोष्यन्ति सर्व-
तः॥इत्थं यदा यदा बाधा दानवोत्था भविष्यति
॥ ५४ ॥ तदा तदावतीर्याहं करिष्याम्यरिसंक्ष-
यम् ॥५५॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके
मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये देवैः कृता नारायणी-
स्तुतिर्नाम एकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥ उवाच
॥ ४ ॥ अर्ध ॥ १ ॥ श्लोक ॥ ५० ॥ एवम् ॥
॥५५॥ एवमादितः ॥६३०॥ देव्युवाच ॥ १ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

एभिः स्तवैश्च मां नित्यं स्तोष्यते यः समा-
हितः ॥ तस्याहं सकलां बाधां नाशयिष्या-
म्यसंशयम् ॥ २ ॥ मधुकैटभनाशं च महिषासु-
रघातनम् ॥ कीर्तयिष्यन्ति ये तद्वद्वधं शुम्भ-
निशुम्भयोः ॥ ३ ॥ अष्टम्यां च चतुर्दश्यां नव-
म्य चैकचेतसः ॥ श्रोष्यन्ति चैव ये भक्त्या मम
माहात्म्यमुत्तमम् ॥ ४ ॥ न तेषां दुष्कृतं कि-
ञ्चिद्दुष्कृतोत्था न चापदः ॥ भविष्यति न दा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

रिद्र्यं न चैवेष्टवियोजनम् ॥ ५ ॥ शत्रुतो न
भयं तस्य दस्युतो वा न राजतः ॥ न शस्त्रान-
लतोयौघात्कदाचित्सम्भविष्यति ॥ ६ ॥ त-
स्मान्ममैतन्माहात्म्यं पठितव्यं समाहितैः ॥
श्रोतव्यं च सदा भक्त्या परं स्वस्त्ययनं हि तत्
॥ ७ ॥ उपसर्गानशेषांस्तु महामारीसमुद्भवान् ॥
तथा त्रिविधमुत्पातं माहात्म्यं शमयेन्म-
म ॥ ८ ॥ यत्रैतत्पठ्यते सम्यङ् नित्य-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मायतने मम ॥ सदा न तद्विमोक्ष्यामि सान्नि-
ध्यं तत्र मे स्थितम् ॥ ९ ॥ बलिप्रदाने पूजा-
यामग्निकार्ये महोत्सवे ॥ सर्वं ममैतच्चरित्तमुच्चा-
र्यं श्राव्यमेव च ॥ १० ॥ जानताजानता वापि
बलिपूजां तथा कृताम् ॥ प्रतीक्षिष्याम्यहं
प्रीत्या वह्निहोमं यथा कृतम् ॥ ११ ॥ शरत्का-
ले महापूजा क्रियते या च वार्षिकी ॥ तस्यां
ममैतन्माहात्म्यं श्रुत्वा भक्तिसमन्वितः ॥१२॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

स० सर्वबाधाविनिर्मुक्तो धनधान्यसुतान्वितः ॥ अ०
११० मनुष्यो मत्प्रसादेन भविष्यति न संशयः १२
॥ १३ ॥ श्रुत्वा ममैतन्माहात्म्यं तथा चोत्प-
त्तयः शुभाः ॥ पराक्रमं च युद्धेषु जायते नि-
र्भयः पुमान् ॥ १४ ॥ रिपवः संक्षयं यान्ति
कल्याणं चोपपद्यते ॥ नन्दते च कुलं पुंसां
माहात्म्यं मम शृण्वताम् ॥ १५ ॥ शान्तिक- ११०
र्मणि सर्वत्र तथा दुःस्वप्नदर्शने ॥ ग्रहपीडासु

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

चोग्रासु माहात्म्यं शृणुयान्मम ॥ १६ ॥ उप-
सर्गाः शमं यान्ति ग्रहपीडाश्च दारुणाः ॥ दुः-
स्वप्नं च नृभिर्दृष्टं सुस्वप्नमुपजायते ॥ १७ ॥
बालग्रहाभिभूतानां बालानां शान्तिकारकम् ॥
संघातभेदे च नृणां मैत्रीकरणमुत्तमम् ॥ १८ ॥
दुर्वृत्तानामशेषाणां बलहानिकरं परम् ॥ रक्षो-
भूतपिशाचानां पठनादेव नाशनम् ॥ १९ ॥
सर्वं ममैतन्माहात्म्यं मम संन्निधिकारकम् ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पशुपुष्पार्घधूपैश्च गन्धदीपैस्तथोत्तमैः ॥ २० ॥
विप्राणां भोजनैर्होमैः प्रोक्षणीयैरहर्निशम् ॥ अ-
न्यैश्च विविधैर्भोगैः प्रदानैर्वत्सरेण या ॥ २१ ॥
प्रीतिर्मे क्रियते सास्मिन् सकृत्सुचरिते श्रुते ॥
श्रुतं हरति पापानि तथारोग्यं प्रयच्छति॥२२॥
रक्षां करोति भूतेभ्यो जन्मनां कीर्तनं मम ॥
युद्धेषु चरितं यन्मे दुष्टदैत्यनिबर्हणम् ॥ २३ ॥
तस्मिन् कृते वैरिकृतं भयं पुंसां न जायते ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

युष्माभिः स्तुतयो याश्च याश्च ब्रह्मर्षिभिः
कृताः ॥ २४ ॥ ब्रह्मणा च कृतास्तास्तु
प्रयच्छन्ति शुभां मतिम् ॥ अरण्ये प्रान्तरे
वापि दावाग्निपरिवारितः ॥ २५ ॥ दस्युभि-
र्वावृतः शून्ये गृहीतो वापि शत्रुभिः ॥ सिंह-
व्याघ्रानुयातो वा वने वा वनहस्तिभिः॥ २६ ॥
राज्ञा क्रुद्धेन चाज्ञप्तो वध्यो बन्धगतोऽपि
वा ॥ आघूर्णितो वा वातेन स्थितः पोते

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

महार्णवे ॥ २७ ॥ पतत्सु चापि शस्त्रेषु सं-
ग्रामे भृशदारुणे ॥ सर्वबाधासु घोरासु वेदना-
भ्यार्दितोपि वा ॥ २८ ॥ स्मरन्ममैतच्चरितं नरो
मुच्येत संकटात् ॥ मम प्रभावात्सिंहाद्या दस्य-
वो वैरिणस्तदा ॥ २९ ॥ दूरादेव पलायन्ते
स्मरतश्चरितं मम ॥ ३० ॥ ऋषिरुवाच ॥ ३१ ॥
इत्युक्त्वा सा भगवती चण्डिका चण्डविक्रमा
॥ ३२ ॥ पश्यतामेव देवानां तत्रैवान्तरधीयत ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

तेपि देवा निरातङ्काः स्वाधिकारान्यथा पुरा
॥३३॥ यज्ञभागभुजः सर्वे चक्रुर्विनिहतारयः ॥
दैत्याश्च देव्या निहते शुम्भे देवरिपौ युधि
॥ ३४ ॥ जगद्विध्वंसिनि तस्मिन् महोग्रेतुलवि-
क्रमे ॥ निशुम्भे च महावीर्ये शेषाः पातालमा-
ययुः ॥ ३५ ॥ एवं भगवती देवी सा नित्यापि
पुनः पुनः ॥ संभूय कुरुते भूप जगतः परिपाल-
नम् ॥ ३६ ॥ तयैतन्मोह्यते विश्वं सैव विश्वं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

प्रसूयते ॥ सा याचिता च विज्ञानं तुष्टा ऋद्धिं
प्रयच्छति ॥ ३७ ॥ व्याप्तं तयैतत्सकलं ब्रह्मा-
ण्डं मनुजेश्वर ॥ महाकाल्या महाकाले महामा-
रीस्वरूपया ॥ ३८ ॥ सैव काले महामारी सैव
सृष्टिर्भवत्यजा ॥ स्थितिं करोति भूतानां सैव
काले सनातनी ॥ ३९ ॥ भवकाले नृणां सैव
लक्ष्मीर्वृद्धिप्रदा गृहे ॥ सैवाभावे तथा लक्ष्मी-
र्विनाशायोपजायते ॥ ४० ॥ स्तुता संपूजिता

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पुष्पैर्धूपगन्धादिभिस्तथा ॥ ददाति वित्तं पुत्रां-
श्च मतिं धर्मे गतिं शुभाम् ॥ ४१ ॥ इति श्री-
मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देव्याश्चरि-
तमाहात्म्यं नाम द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥
उवाच ॥ २ ॥ अर्ध ॥२॥ श्लोक ॥ ३७ ॥ एवम्
॥ ४१ ॥ एवमादितः ॥ ६७१ ॥ ऋषिरुवाच
॥ १ ॥ एतत्ते कथितं भूप देवीमाहात्म्यमुत्तम-
म् ॥ एवंप्रभावा सा देवी ययेदं धार्यते जगत्

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ २ ॥ विद्या तथैव क्रियते भगवद्विष्णुमायया ॥
तया त्वमेष वैश्यश्च तथैवान्ये विवेकिनः ॥ ३ ॥
मोह्यन्ते मोहिताश्चैव मोहमेष्यन्ति चापरे ॥
तामुपैहि महाराज शरणं परमेश्वरीम् ॥ ४ ॥
आराधिता सैव नृणां भोगस्वर्गापवर्गदा ॥ ५ ॥
मार्कण्डेय उवाच ॥ ६ ॥ इति तस्य वचः श्रु-
त्वा सुरथः स नराधिपः ॥ ७ ॥ प्रणिपत्य महा-
भागं तमृषिं संशितव्रतम् ॥ निर्विण्णोतिममत्वेन

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

राज्यापहरणेन च ॥ ८ ॥ जगाम सद्यस्तपसे स
च वैश्यो महामुने ॥ संदर्शनार्थमम्बाया नदीपु-
लिनमास्थितः ॥ ९ ॥ स च वैश्यस्तपस्तेपे
देवीसूक्तं परं जपन् ॥ तौ तस्मिन्पुलिने देव्याः
कृत्वा मूर्तिं महीमयीम् ॥ १० ॥ अर्हणां चक्रतु-
स्तस्याः पुष्पधूपाग्नितर्पणैः ॥ निराहारौ यता-
हारौ तन्मनस्कौ समाहितौ ॥ ११ ॥ ददतुस्तौ-
बलिं चैव निजगात्रासृगुक्षितम् ॥ एवं समाराध्य-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

यतोऽस्त्रिभिर्वर्षैर्यतात्मनाः ॥ १२ ॥ परितुष्टा
जगद्धात्री प्रत्यक्षं प्राह चण्डिका ॥ १३ ॥ दे-
व्युवाच ॥ १४ ॥ यत्प्रार्थ्यते त्वया भूप त्वया
च कुलनन्दन ॥ १५ ॥ मत्तस्तत्प्राप्यतां सर्वं
परितुष्टा ददामि वाम् ॥ १६ ॥ मार्कण्डेय उवा-
च ॥ १७ ॥ ततो वव्रे नृपो राज्यमविभ्रंश्यन्यज-
न्मनि ॥ १८ ॥ अत्रैव च निजं राज्यं हतशत्रु-
बलं बलात् ॥ सोपि वैश्यस्ततो ज्ञानं वव्रे नि-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

र्विण्णमानसः ॥ १९ ॥ ममेत्यहमिति प्राज्ञः स-
ङ्गविच्युतिकारकम् ॥ २० ॥ देव्युवाच ॥ २१ ॥
स्वल्पैरहोभिर्नृपते स्वं राज्यं प्राप्स्यते भवान्
॥ २२ ॥ हत्वा रिपूनस्खलितं तव तत्र भवि-
ष्यति ॥ मृतश्च भूयः संप्राप्य जन्म देवाद्विव-
स्वतः ॥ २३ ॥ सावर्णिको मनुर्नाम भवान्
भुवि भविष्यति ॥ वैश्यवर्य त्वया यश्च वरोऽस्म-
त्तोऽभिवाञ्छितः ॥ २४ ॥ तं प्रयच्छामि संसि-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

द्ध्यै तव ज्ञानं भविष्यति ॥ २५ ॥ मार्कण्डेय
उवाच ॥ २६ ॥ इति दत्त्वा तयोर्देवी यथाभि-
लषितं वरम् ॥ २७ ॥ बभूवान्तर्हिता सद्यो
भक्त्या ताभ्यामभिष्टुता ॥ एवं देव्या वरं
लब्ध्वा सुरथः क्षत्त्रियर्षभः ॥ २८ ॥ सू-
र्याज्जन्म समासाद्य सावर्णिर्भविता मनुः
॥ २९ ॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे साव-
र्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये सुरथवैश्ययोर्वर-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

प्रदानं नाम त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥ उवा-
च ॥ ६ ॥ अर्धं ॥ ११ ॥ श्लोक ॥ १२ ॥
एवम् ॥ २९ ॥ एवमादितः ॥ ७०० ॥ अथो-
त्तरन्यासाः ॥ खड्गिनी शूलिनी घोरा० हृदया-
य नमः ॥ शूलेन पाहि नो देवि० शिरसे स्वा-
हा ॥ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च० शिखायै
वषट् ॥ सौम्यानि यानि रूपाणि० कवचाय
हुम् ॥ खड्गशूलगदादीनि० नेत्रत्रयाय वौषट् ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सर्वस्वरूपे सर्वेशे० अस्त्राय फट् ॥ अथ ध्या-
नम् ॥ विद्युद्दामसमप्रभां मृगपतिस्कन्धस्थितां
भीषणां कन्याभिः करवालखेटविलसद्धस्ताभि-
रासेविताम् ॥ हस्तैश्चक्रधरालिखेटविशिखांश्चा-
पं गुणं तर्जनीं बिभ्राणामनलात्मिकां शशिधरां
दुर्गां त्रिनेत्रां भजे ॥ १ ॥ अथ देवीसूक्तम् ॥
नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः ॥ नमः
प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताःस्म ताम् ॥ १ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै धात्र्यै नमो नमः ॥
ज्योत्स्नायै चेन्दुरूपिण्यै सुखायै सततं नमः
॥ २ ॥ कल्याण्यै प्रणतां वृद्ध्यै सिद्ध्यै कुर्म्मो
नमो नमः ॥ नैर्ऋत्यै भूभृतां लक्ष्म्यै शर्वाण्यै
ते नमो नमः ॥ ३ ॥ दुर्गायै दुर्गपारायै सारायै
सर्वकारिण्यै ॥ ख्यात्यै तथैव कृष्णायै धूम्रायै
सततं नमः ॥ ४ ॥ अतिसौम्यातिरौद्रायै नता-
स्तस्यै नमो नमः ॥ नमो जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

कृत्यै नमो नमः ॥ ५ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
विष्णुमायेति शब्दिता ॥ नमस्तस्यै नमस्त-
स्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ६ ॥ या देवी सर्व-
भूतेषु चेतनेत्यभिधीयते ॥ नमस्तस्यै नमस्त-
स्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ७ ॥ या देवी सर्व-
भूतेषु बुद्धिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नम-
स्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ८ ॥ या देवी
सर्वभूतेषु निद्रारूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ९ ॥ या
देवी सर्वभूतेषु क्षुधारूपेण संस्थिता ॥ नमस्त-
स्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १० ॥
या देवी सर्वभूतेषु च्छायारूपेण संस्थिता ॥
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः
॥ ११ ॥ या देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण सं-
स्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमो नमः ॥ १२ ॥ या देवी सर्वभूतेषु तृष्णा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नम-
स्तस्यै नमो नमः ॥ १३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
शान्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्त-
स्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १४ ॥ या देवी
सर्वभूतेषु जातिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १५ ॥ या
देवी सर्वभूतेषु लज्जारूपेण संस्थिता ॥ नम-
स्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ १६ ॥ या देवी सर्वभूतेषु शान्तिरूपेण सं-
स्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमो नमः ॥ १७ ॥ या देवी सर्वभूतेषु श्रद्धा-
रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नम-
स्तस्यै नमो नमः ॥ १८ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
कान्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्त-
स्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १९ ॥ या देवी
सर्वभूतेषु लक्ष्मीरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २० ॥ या
देवी सर्वभूतेषु वृत्तिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्त-
स्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २१ ॥
या देवी सर्वभूतेषु स्मृतिरूपेण संस्थिता ॥
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः
॥ २२ ॥ या देवी सर्वभूतेषु दयारूपेण संस्थि-
ता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यैः नमो
नमः ॥ २३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु तुष्टिरूपेण

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमो नमः ॥२४॥ या देवी सर्वभूतेषु मातृरूपे-
ण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमो नमः ॥ २५ ॥ या देवी सर्वभूतेषु भ्रान्ति-
रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नम-
स्तस्यै नमो नमः ॥ २६ ॥ इन्द्रियाणामधि-
ष्ठात्री भूतानां चाखिलेषु या ॥ भूतेषु सततं
तस्यै व्याप्त्यै देव्यै नमो नमः ॥ २७ ॥ चिति

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

रूपेण या कृत्स्नमेतद्व्याप्य स्थिता जगत् ॥
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः
॥ २८ ॥ स्तुता सुरैः पूर्वमभीष्टसंश्रयात्तथासु-
रेन्द्रेण दिनेषु सेविता ॥ करोतु सा नः शुभहेतु-
रीश्वरी शुभानि भद्राण्यभिहन्तु चापदः ॥२९॥
या साम्प्रतं चोद्धतदैत्यतापितैरस्माभिरीशा च
सुरैर्नमस्यते ॥ या च स्मृता तत्क्षणमेव हन्ति
नः सर्वापदो भक्तिविनम्रमूर्तिभिः ॥३०॥ इति

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

देवीसूक्तं पठित्वाऽष्टोत्तरशतं नवार्णजपं कृत्वा
तदुत्तरन्यासान्विधाय ॥ गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं
गृहाणास्मत्कृतं जपम् ॥ सिद्धिर्भवतु मे देवि
त्वत्प्रसादान्महेश्वरि ॥ २१ ॥ इति देव्या वाम-
हस्ते जपं निवेदयेत् ॥ श्रीगणपतिर्जयति ॥
अस्य श्रीसप्तशतीरहस्यत्रयस्य ॥ नारायण
ऋषिः ॥ अनुष्टुप्छन्दः ॥ महाकालीमहालक्ष्मी-
महासरस्वत्यो देवताः ॥ यथोक्तफलावाप्त्यर्थं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

जपे विनियोगः ॥ राजोवाच ॥ भगवन्नवतारा मे
चण्डिकायास्त्वयोदिताः ॥ एतेषां प्रकृतिं ब्रह्म-
न्प्रधानं वक्तुमर्हसि ॥ १ ॥ आराध्यं यन्मया
देव्याः स्वरूपं येन तद्द्विज ॥ विधिना ब्रूहि स-
कलं यथावत्प्रणतस्य मे ॥ २ ॥ ऋषिरुवाच ॥
इदं रहस्यं परममनाख्येयं प्रचक्षते ॥ भक्तो-
ऽसीति न मे किंचित्तवावाच्यं नराधिप ॥ ३ ॥
सर्वस्याद्या महालक्ष्मीस्त्रिगुणा परमेश्वरी ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

लक्ष्यालक्ष्यस्वरूपा सा व्याप्य कृत्स्नं व्यव-
स्थिता ॥ ४ ॥ मातुलिङ्गं गदां खेटं पानपात्रं च
बिभ्रती ॥ नागं लिङ्गं च योनिं च बिभ्रती नृप
मूर्धनि ॥ ५ ॥ तप्तकाञ्चनवर्णाभा तप्तकाञ्चन-
भूषणा ॥ शून्यं तदाखिलं स्वेन पूरयामास तेज-
सा ॥ ६ ॥ शून्यं तदखिलं लोकं विलोक्य पर-
मेश्वरी ॥ बभार रूपमपरं तमसा केवलेन हि
॥ ७ ॥ सा भिन्नाञ्जनसङ्काशा दंष्ट्राञ्चितवरा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

प्रा० नना ॥ विशाललोचना नारी बभूव तनुमध्यमा र०
॥ ८ ॥ खड्गपाशशिरःखेटैरलंकृतचतुर्भुजा ॥
१२३ कबन्धहारं शिरसा बिभ्राणा हि शिरः स्रजम्
॥ ९ ॥ सा प्रोवाच महालक्ष्मीं तामसी प्रमदो-
त्तमा ॥ नाम कर्म च मे मातर्देहि तुभ्यं नमो
नमः ॥ १० ॥ तां प्रोवाच महालक्ष्मीस्तामसीं
प्रमदोत्तमाम् ॥ ददामि तव नामानि यानि १२३
कर्माणि तानि च ॥ ११ ॥ महामाया महाकाली

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

महामारी क्षुधा तृषा ॥ निद्रा तृष्णा चैकवीरा
कालरात्रिर्दुरत्यया ॥ १२ ॥ इमानि तव नामा-
नि प्रतिपाद्यानि कर्मभिः ॥ एभिः कर्माणि ते
ज्ञात्वा योऽधीते सोऽश्नुते सुखम् ॥ १३ ॥
तामित्युक्त्वा महालक्ष्मीः स्वरूपमपरं नृप ॥
सत्वाख्येनातिशुद्धेन गुणेनेन्दुप्रभं दधौ ॥१४॥
अक्षमालाङ्कुशधरा वीणापुस्तकधारिणी ॥ सा
बभूव वरा नारी नामान्यस्यै च सा ददौ

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

प्रा० ॥ १५ ॥ महाविद्या महावाणी भारती वाक् १०
१२४ सरस्वती ॥ आर्या ब्राह्मी कामधेनुर्वेदगर्भा च
धीश्वरी ॥ १६ ॥ अथोवाच महालक्ष्मीर्महा-
कालीं सरस्वतीम् ॥ युवां जनयतां देव्यौ मि-
थुने स्वानुरूपतः ॥ १७ ॥ इत्युक्त्वा ते महा-
लक्ष्मीः ससर्ज मिथुनं स्वयम् ॥ हिरण्यगर्भौ
रुचिरौ स्त्रीपुंसौ कमलासनौ ॥ १८ ॥ ब्रह्म- १२४
न्विधे विरिञ्चेति धातरित्याह तं नरम् ॥ श्रीः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पद्मे कमले लक्ष्मीत्याह माता स्त्रियं च ताम्
॥ १९ ॥ महाकाली भारती च मिथुने सृजतः
सह ॥ एतयोरपि रूपाणि नामानि च वदामि
ते ॥ २० ॥ नीलकण्ठं रक्तबाहुं श्वेताङ्गं चन्द्र-
शेखरम् ॥ जनयामास पुरुषं महाकाली सितां
स्त्रियम् ॥ २१ ॥ स रुद्रः शङ्करः स्थाणुः कप-
र्दी च त्रिलोचनः ॥ त्रयी विद्या कामधेनुः सा
स्त्री भाषाक्षरा स्वरा ॥ २२ ॥ सरस्वती स्त्रियं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 गौरीं कृष्णं च पुरुषं नृप ॥ जनयामास नामा-
 नि तयोरपि वदामि ते ॥ २३ ॥ विष्णुः कृष्णो
हृषीकेशो वासुदेवो जनार्दनः ॥ उमा गौरी
सती चण्डी सुन्दरी सुभगा शुभा ॥ २४ ॥
एवं युवतयः सद्यः पुरुषत्वं प्रपेदिरे ॥ चक्षुष्म-
न्तोनुपश्यन्ति नेतरेऽतद्विदो जनाः ॥ २५ ॥
ब्रह्मणे प्रददौ पत्नीं महालक्ष्मीं नृपत्रयीम् ॥
रुद्राय गौरीं वरदां वासुदेवाय च श्रियम्

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ २६ ॥ स्वरया सह सम्भूय विरिञ्चोऽण्डमजीजनत् ॥ विभेद भगवान् रुद्रस्तद्गौर्या सह वीर्यवान् ॥ २७ ॥ अण्डमध्ये प्रधानादिकार्यजातमभून्नृप ॥ महाभूतात्मकं सर्वं जगत्स्थावरजङ्गमम् ॥ २८ ॥ पुपोष पालयामास तल्लक्ष्म्या सह केशवः ॥ संजहार जगत्सर्वं सह गौर्या महेश्वरः ॥ २९ ॥ महालक्ष्मीर्महाराज सर्वसत्त्वमयीश्वरी ॥ निराकारा च साकारा सैव

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नानाभिधानभृत् ॥ ३० ॥ नामान्तरैर्निरूप्यैषा
नाम्ना नान्येन केनचित् ॥ ३१ ॥ इति प्राधा-
निकं रहस्यं समाप्तम् ॥ ऋषिरुवाच ॥ त्रिगुणा
तामसी देवी सात्त्विकी या त्वयोदिता ॥ सा
शर्वा चण्डिका दुर्गा भद्रा भगवतीर्यते ॥ १ ॥
योगनिद्रा हरेरुक्ता महाकाली तमोगुणा ॥ मधु-
कैटभनाशार्थं यां तुष्टावाम्बुजासनः ॥ २ ॥ द-
शवक्त्रा दशभुजा दशपादाञ्जनप्रभा ॥ विशा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

लया राजमाना त्रिंशल्लोचनमालया ॥ ३ ॥
स्फुरद्दशनदंष्ट्रा सा भीमरूपापि भूमिप ॥ रूप-
सौभाग्यकान्तीनां सा प्रतिष्ठा महाश्रियाम्
॥ ४ ॥ खड्गबाणगदाशूलशङ्खचक्रभुशुण्डिभृ-
त् ॥ परिघं कार्मुकं शीर्षं निश्च्योतद्रुधिरं दधौ
॥ ५ ॥ एषा सा वैष्णवी माया महाकाली दुरत्य-
या ॥ आराधिता वशीकुर्यात्पूजाकर्तुश्चराचरम्
॥ ६ ॥ सर्वदेवशरीरेभ्यो याविर्भूतामितप्रभा ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

त्रिगुणा सा महालक्ष्मीः साक्षान्महिषमर्दिनी
॥ ७ ॥ श्वेतानना नीलभुजा सुश्वेतस्तनमण्ड-
ला ॥ रक्तमध्या रक्तपादा नीलजङ्घोरुरुन्मदा
॥ ८ ॥ सुचित्रजघना चित्रमाल्याम्बरविभू-
षणा ॥ चित्रानुलेपना कान्तिरूपसौभाग्य-
शालिनी ॥ ९ ॥ अष्टादशभुजा पूज्या सा
सहस्रभुजा सती ॥ आयुधान्यत्र वक्ष्यन्ते दक्षि-
णाधः करक्रमात् ॥ १० ॥ अक्षमाला च

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

कमलं बाणोसिः कुलिशं गदा ॥ चक्रं त्रिशूलं
परशुः शङ्खो घण्टा च पाशकः ॥ ११ ॥ शक्ति-
र्दण्डश्चर्म चापं पानपात्रं कमण्डलुः ॥ अलंकृ-
तभुजामेभिरायुधैः कमलासनाम् ॥ १२ ॥ सर्व-
देवमयीमीशां महालक्ष्मीमिमां नृप ॥ पूजयेत्स-
र्वलोकानां स देवानां प्रभुर्भवेत् ॥ १३ ॥ गौ-
रीदेहात्समुद्भूता या सत्त्वैकगुणाश्रया ॥ साक्षा-
त्सरस्वती प्रोक्ता शुम्भासुरनिबर्हिणी ॥ १४ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दधौ चाष्टभुजा बाणान्मुसलं शूलचक्रभृत् ॥
शङ्खं घण्टां लाङ्गलं च कार्मुकं वसुधाधिप
॥ १५ ॥ एषा संपूजिता भक्त्या सर्वज्ञत्वं प्रय-
च्छति ॥ निशुम्भमथिनी देवी शुम्भासुरनिब-
र्हिणी ॥ १६ ॥ इत्युक्तानि स्वरूपाणि मूर्तीनां
तव पार्थिव ॥ उपासनं जगन्मातुः पृथगासां
निशामय ॥ १७ ॥ महालक्ष्मीर्यदा पूज्या महा-
काली सरस्वती ॥ दक्षिणोत्तरयोः पूज्ये पृष्ठतो

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मिथुनत्रयम् ॥ १८ ॥ विरिञ्चिः स्वरया मध्ये
रुद्रो गौर्या च दक्षिणे ॥ वामे लक्ष्म्या हृषीकेशः
पुरतो देवतात्रयम् ॥ १९ ॥ अष्टादशभुजा
मध्ये वामे चास्या दशानना ॥ दक्षिणेऽष्टभुजा
लक्ष्मीर्महतीति समर्चयेत् ॥ २० ॥ पूर्वादि-
दलतः पूज्या असिताङ्गादिभैरवाः ॥ अष्टाद-
शभुजा चैषा यदा पूज्या नराधिप ॥ २१ ॥
दशानना चाष्टभुजा दक्षिणोत्तरयोस्तदा ॥

*९

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दशानना यदा पूज्या दक्षिणोत्तरयोस्तदा
॥ २२ ॥ कालमृत्यू च सम्पूज्यौ सर्वारिष्टप्र-
शान्तये ॥ यदाचाष्टभुजा पूज्या शुम्भासुरनि-
बर्हिणी ॥ २३ ॥ नवास्याः शक्तयः पूज्यास्त-
दा रुद्रविनायकौ ॥ नमो देव्या इति स्तोत्रैर्म-
हालक्ष्मीं समर्चयेत् ॥ २४ ॥ अवतारत्रया-
र्चायां स्तोत्रमन्त्रास्तदाश्रयाः ॥ अष्टादशभुजा
चैषा पूज्या महिषमर्दिनी ॥ २५ ॥ महालक्ष्मी-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

महाकाली सैव प्रोक्ता सरस्वती ॥ ईश्वरी पुण्य-
पापानां सर्वलोकमहेश्वरी ॥ २६ ॥ महिषान्त-
करी येन पूजिता स जगत्प्रभुः ॥ पूजयेज्जगतां
धात्रीं चण्डिकां भक्तवत्सलाम् ॥ २७ ॥ अर्घा-
दिभिरलंकारैर्गन्धपुष्पैस्तथोत्तमैः ॥ धूपैर्दीपैश्च
नैवेद्यैर्नानाभक्ष्यसमन्वितैः ॥ २८ ॥ रुधिराक्तेन
बलिना मांसेन सुरया नृप ॥ बलिमांसादिपूजेयं
विप्रवर्ज्या मयेरिता ॥ २९ ॥ तेषां किल सुरा-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

 मांसैर्नोक्ता पूजा नृप क्वचित् ॥ प्रणामाचम-
नीयैश्च चन्दनेन सुगन्धिना ॥ ३० ॥ सकर्पू-
 रैश्च ताम्बूलैर्भक्तिभावसमन्वितैः ॥ वामभागे-
ग्रतो देव्याछिन्नशीर्षं महासुरम् ॥ ३१ ॥ पूज-
येन्महिषं येन प्राप्तं सायुज्यमीशया ॥ दक्षिणे
पुरतः सिंहं समग्रं धर्ममीश्वरम् ॥ ३२ ॥ वाहनं
पूजयेद्देव्या धृतं येन चराचरम् ॥ ततः कृताञ्ज-
लिर्भूत्वा स्तुवीत चरितैरिमैः ॥ ३३ ॥ एकेन

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

वा मध्यमेन नैकेनेतरयोरिह ॥ चरितार्धं तु न
जपेज्जपञ्छिद्रमवाप्नुयात् ॥ ३४ ॥ स्तोत्रम-
न्त्रैः स्तुवीतेमां यदि वा जगदम्बिकाम् ॥ प्रद-
क्षिणानमस्कारान्कृत्वा मूर्ध्नि कृताञ्जलिः॥३५॥
क्षमापयेज्जगद्धात्रीं मुहुर्मुहुरतन्द्रितः ॥ प्रति-
श्लोकं च जुहुयात्पायसं तिलसर्पिषा ॥ ३६ ॥
जुहुयात्स्तोत्रमन्त्रैर्वा चण्डिकायै शुभं हविः ॥
भूयो नामपदैर्देवीं पूजयेत्सुसमाहितः ॥ ३७ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

प्रयतः प्राञ्जलिः प्रह्वः प्राणानारोप्य चात्मनि ॥ २०
सुचिरं भावयेद्देवीं चण्डिकां तन्मयो भवेत्
॥ ३८ ॥ एवं यः पूजयेद्भक्त्या प्रत्यहं परमेश्व-
रीम् ॥ भुक्त्वा भोगान्यथाकामं देवीसायुज्य-
माप्नुयात् ॥ ३९ ॥ यो न पूजयते नित्यं च-
ण्डिकां भक्तवत्सलाम् ॥ भस्मीकृत्यास्य पुण्या-
नि निर्दहेत्परमेश्वरी ॥ ४० ॥ तस्मात्पूजय
भूपाल सर्वलोकमहेश्वरीम् ॥ यथोक्तेन विधानेन

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

चण्डिकां सुखमाप्स्यसि ॥ ४१ ॥ इति वैकृ-
तिकं रहस्यं समाप्तम् ॥ ऋषिरुवाच ॥ नन्दा
भगवती नाम या भविष्यति नन्दजा ॥ स्तुता
सम्पूजिता भक्त्या वशीकुर्याज्जगत्त्रयम् ॥ १ ॥
कनकोत्तमकान्तिः सा सुकान्तिकनकाम्बरा ॥
देवी कनकवर्णाभा कनकोत्तमभूषणा ॥ २ ॥
कमलाङ्कुशपाशाब्जैरलंकृतचतुर्भुजा ॥ इन्दिरा
कमला लक्ष्मीः सा श्री रुक्माम्बुजासना ॥ ३ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

या रक्तदन्तिका नाम देवी प्रोक्ता मयानघ ॥
तस्याः स्वरूपं वक्ष्यामि शृणु सर्वभयापहम्
॥ ४ ॥ यच्छ्रुत्वा सर्वपापेभ्यो मुच्यते नात्र सं-
शयः ॥ रक्ताम्बरा रक्तवर्णा रक्तसर्वाङ्गभूषणा
॥ ५ ॥ रक्तायुधा रक्तनेत्रा रक्तकेशातिभीषणा ॥
रक्ततीक्ष्णनखा रक्तरसना रक्तदन्तिका ॥ ६ ॥
पतिं नारीवानुरक्ता देवी भक्तं भजेज्जनम् ॥
वसुधेव विशाला सा सुमेरुयुगलस्तनी ॥ ७ ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दीर्घौ लम्बावतिस्थूलौ तावतीव मनोहरौ ॥
कर्कशावतिकान्तौ तौ सर्वानन्दपयोनिधी ॥८॥
भक्तान्संपाययेद्देवी सर्वकामदुघौ स्तनौ ॥ खड्ग-
पात्रशिरःखेटैरलंकृतचतुर्भुजा ॥९॥ आख्या-
ता रक्तचामुण्डा देवी योगेश्वरीति च ॥ अनया
व्याप्तमखिलं जगत्स्थावरजङ्गमम् ॥ १०॥ इमां
यः पूजयेद्भक्त्या स व्याप्नोति चराचरम् ॥
भुक्त्वा भोगान्यथाकामं देवीसायुज्यमाप्नुयात्

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ ११ ॥ अधीते य इमं नित्यं रक्तदन्त्या वपुः-
स्तवम् ॥ तं सा परिचरेद्देवी पतिं प्रियमिवा-
ङ्गना ॥ १२ ॥ शाकंभरी नीलवर्णा नीलोत्पल-
विलोचना ॥ गम्भीरनाभिस्त्रिवलीविभूषिततनू-
नूदरी ॥ १३ ॥ सुकर्कशसमोत्तुङ्गवृत्तपीनघन-
स्तनी ॥ मुष्टिं शिलीमुखापूर्णं कमलं कमला-
लया ॥ १४ ॥ पुष्पपल्लवमूलादिफलाढ्यं शा-
कसञ्चयम् ॥ काम्यानन्तरसैर्युक्तं क्षुत्तृण्मृत्युज-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

रापहम् ॥ १५ ॥ कार्मुकं च स्फुरत्कान्ति बि-
भर्त्ति परमेश्वरी ॥ शाकम्भरी शताक्षी सा सैव
दुर्गा प्रकीर्तिता ॥ १६ ॥ उमा गौरी सती
चण्डी कालिका सा च पार्वती ॥ शाकम्भरीं
स्तुवन्ध्यायन् जपन्सम्पूजयन्नमन् ॥१७॥ अक्ष-
य्यमश्नुते शीघ्रमन्नपानामृतं जलम् ॥ भीमाऽ-
पि नीलवर्णा सा दंष्ट्रादशनभासुरा ॥ १८ ॥
विशाललोचना नारी वृत्तपीनपयोधरा ॥ चन्द्र-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मू० हासं च डमरुं शिरःपात्रं च बिभ्रती ॥ १९ ॥ २०
एकवीरा कालरात्रिः सैवोक्ता कामदा स्तुता ॥
१३४ तेजोमण्डलदुर्धर्षा भ्रामरी चित्रकान्तिभृत्
॥ २० ॥ चित्रभ्रमरसङ्काशा महामारीति गी-
यते ॥ इत्येता मूर्त्तयो देव्या व्याख्याता वसु-
धाधिप ॥ २१ ॥ जगन्मातुश्चण्डिकायाः की-
र्तिताः कामधेनवः ॥ इदं रहस्यं परमं न वाच्यं १३४
कस्यचित्त्वया ॥ २२ ॥ व्याख्यानं दिव्यमूर्ती-

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नामधीष्वावहितः स्वयम् ॥ एतस्यास्त्वं प्रसा-
देन सर्वमान्यो भविष्यसि ॥ २३ ॥ सर्वरूप-
मयी देवी सर्वं देवीमयं जगत् ॥ अतोहं विश्व-
रूपां त्वां नमामि परमेश्वरीम् ॥ २४ ॥ इति
मूर्तिरहस्यं समाप्तम् ॥ श्रीजगदम्बार्पणमस्तु ॥

इदं पुस्तकं श्रीकृष्णदासतनयेन गंगाविष्णुना स्वकीये
"लक्ष्मीवेंकटेश्वराख्ये" मुद्रणयन्त्रालये मुद्रितम् ।
शके १८२७, संवत् १९६२.

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

जाहि- ❀ रामस्तवराज सटीक ❀ रात.

१ इस कलिकालमें जन्म पाकर मनुष्यको केवल संसारहीमें
निमग्न न रहना चाहिये किन्तु कुछ मुक्तिकाभी साधन क-
रना चाहिये। इस युगमें रामनामसंकीर्तनके अतिरिक्त
और कोईभी मुक्तिका साधन नहीं हो सकता। क्यों कि
कृतादि युगोंमें ध्यान धारणा यज्ञ इत्यादिकोंसे मुक्ति होती
थी। परन्तु कलियुगमें केवल भगवत्कीर्तनसेही मुक्ति प्राप्त १
होती है। यह बात श्रीमद्भागवत द्वादशस्कंधमें भली भांति
वर्णित है। महाशय! यदि रामनामसंकीर्तनद्वारा मुक्तिकी

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

इच्छा रखते हो तो हमारे यहां छपे हुए रामस्तवराज ग्रन्थका संग्रह करिये तिसके नामसेही अंतर्गत गुणोंका ज्ञान हो जायगा. मूल्य ६ आनाही रखा है ।

जानकीसतसई ।

इसमें नायक नायिका लक्षण चेट विट विदूषक आदिकोंका लक्षण शृंगारादि सब रसोंका निरूपण स्थायिभावोंका वर्णन दश अवस्थाओंका बयान स्त्रीका नखशिख वर्णन इत्यादि साहित्यके बहुत विषय हैं कुल दोहे ७०० हैं. कीमत ७आना.

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पुस्तक मिलनेका ठिकाना–

गंगाविष्णु श्रीकृष्णदास,

"लक्ष्मीवेङ्कटेश्वर" छापाखाना,

कल्याण–[मुम्बई].

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

अथ दुर्गासप्तशती

प्रारभ्यते।

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

श्रीशारदागणेशाभ्यां नमः ।

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

श्रीः ।

गुप्तवतीटीकाकारभट्टभास्करसंमतडामरतन्त्रानुसारि-प्रयोगादिभूषितदुर्गासप्तशतीपुस्तकस्थविषयानुक्रमः ।

विषयाः	पत्रम्	विषयाः	पत्रम्
१ प्रयोगकर्तुर्मंगलम्	१	८ दीपस्थापनम्	५
२ प्रयोगे संकल्पः... ...	१	९ यंत्रलेखनप्रकारः	६
३ आसनविधिः	३	१० तांत्रिकनवार्णोक्तयंत्रम्	"
४ भूशुद्धिः....	४	११ प्रयोगः	"
५ भूतशुद्धिः	"	१२ पूजाविधिः	७
६ प्राणप्रतिष्ठा	५	१३ कुमारीपूजा	१०
७ मातृकान्यासः	"	१४ बलिदानम्	११

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

विषयाः	पत्रम्	विषयाः	पत्रम्
१५ सरस्वती पूजनम्	१३	२२ रात्रिसूक्तंपौराणिकम्	२५
१६ शापोद्धारः	"	२३ सप्तशतीन्यासाः	२७
१७ देवीकवचम्	१४	२४ सप्तशती	३०
१८ अर्गलास्तोत्रम्	१७	२५ उत्तरन्यासाः	८७
१९ कीलकस्तोत्रम्	१८	२६ देवीसूक्तम्	"
२० नवार्णन्यासः	१९	२७ प्राधानिकं रहस्यम्	९०
२१ रात्रिसूक्तं वैदिकम्	२५	२८ वैकृतिकं रहस्यम् ...	९२
		२९ मूर्तिरहस्यम्	९४

इत्यनुक्रमणिका समाप्ता ।

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

अथ नवचंडीशतचंडीसहस्रचंडीप्रयोगः ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ यजमानः शुभदिनेसपत्नीकस्तिलतैलेनकृताभ्यंगःस्नात्वा संपूर्णकलशहस्तोमंडपंप्रदक्षिणीकृत्य पश्चिमद्वारेणप्रविश्योपविश्यदेशकालौ स्मृत्वा ममेहजन्मनिदुर्गाप्रीतिद्वारासर्वापच्छांतिपूर्वकदीर्घायुर्विपुलधनधान्यपुत्रपौत्राद्यनवच्छिन्नसंततिस्थिरलक्ष्मीकीर्तिलाभशत्रुपराजयसदभीष्टसिद्ध्यर्थंममामुककार्यसिद्ध्यर्थंवा सनवग्रहमखांनवचंडींशतचंडींसहस्रचंडींवा ब्राह्मणद्वाराकरिष्ये ॥ तदंगतयागणेशपूजनंपुण्याहवाचनंमातृकापूजनंनांदीश्राद्धमाचार्यादिवरणंचकरिष्ये ॥ इतिसंकल्प्य तानिकृत्वाआचार्यादीन्वृत्वातान्यथाविभवंवस्त्रादिनासंपूज्यप्रार्थयेच्च ॥ तेचशतचंड्यांदश ॥ सहस्रचंड्यांशतं ॥ केचिदत्रग्रहजपार्थमेकमृत्विजंवरयंति ॥ अथाचार्यआचम्यदेशकालौसंकीर्त्ययजमानेनवृतोहमाचार्यकर्मकरिष्ये इतिसंकल्प्य यदत्रेतिगौरसर्षपान्विकीर्यपंचगव्येनकुशोदकेनवामंडपंप्रोक्षेत् ॥ शुचीवोहव्या०

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

आपोहिष्ठा० अपवित्रः० ॥ पृथ्वित्वया० इत्युपविश्य अनंतासनायनमः ॥ विमलासनाय० ॥ पद्मासनाय० ॥ अपक्रामंतु० इतिभूमौवामपादघातत्रयंकृत्वायथोपदेशंविस्तरतः संक्षेपेणवाभूतशुद्ध्यादिकृत्वानवार्णविध्युक्तैकादशन्यासान्कुर्यात् ॥ अथवैकादशमेवैकंन्यासंकुर्यात् ॥ ततोयोनिमुद्रांप्रदर्श्यध्यायेत् ॥ श्वेताननानीलभुजासुश्वेतस्तनमंडला ॥ रक्तमध्यारक्तपादानीलजंघोरुरुन्मदा ॥ सुचित्रजघनाचित्रमाल्यांबरविभूषणा ॥ चित्रानुलेपनाकांतिरूपसौभाग्यशालिनी ॥ अष्टादशभुजापूज्यासासहस्रभुजासती ॥ आयुधान्यत्रवक्ष्यंतेदक्षिणाधःकरक्रमात् ॥ अक्षमालाचकमलंबाणोसिःकुलिशंगदा ॥ चक्रंत्रिशूलंपरशुःशंखोघंटाचपाशकः ॥ शक्तिर्दंडश्चर्मचापंपानपात्रंकमंडलुरिति ॥ ततोवेद्यांसर्वतोभद्रमष्टदलंवाविलिख्यतत्रब्रह्मादिमंडलदेवताःसंस्थाप्य तन्मध्येमहीद्यौरित्यादिमंत्रैःकलशंसंस्थाप्यतस्मिन्गंधपुष्पफलसर्वौषधीदूर्वापंचपल्लवसप्तमृत्तिकास्तत्तन्मंत्रेणनिक्षिप्यवस्त्रद्वयेनावेष्ट्यत

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

दुपरिपूर्णपात्रंनिधायकलशेवरुणमावाह्यपूजयेत् ॥ ततःकलशदेवताःस्मरेत् ॥
कलशस्यमुखेविष्णुः० देवदानवसंवादेमथ्य० प्रसन्नोभवसर्वदा इतिकलशं
प्रार्थयेत् ॥ तथाकलशोपरिस्थपूर्णपात्रेवस्त्रेयंत्रंलिखेत् ॥ तद्यथा ॥ मध्ये
त्रिकोणंतद्बहिःषट्कोणंतद्बाह्येवृत्तंतद्बाह्येष्टौदलानितद्बाह्येचतुर्द्वारंचतुरस्रत्र
यमिति एवंयंत्रंविलिख्य तत्राष्टादशभुजांअष्टभुजांवासिंहारूढांसौवर्णींदेवी
मूर्तिमग्न्युत्तारणप्राणप्रतिष्ठापूर्वकंप्रतिष्ठाप्यपूजयेत् ॥ तद्यथा ॥ स्ववामेक
र्पूरादियुतजलपूर्णकलशंसंपूज्य कलशस्यमुखे० गंगेचयमुने० इत्यादिपठि
त्वा कलशमुद्रांप्रदर्श्यदक्षिणतःशंखंसंपूज्य ॥ शंखंचंद्रार्कदैवत्यमित्यादिप
ठित्वा शंखमुद्रांप्रदर्श्यशंखोदकेनात्मानंपूजाद्रव्याणिचप्रोक्षेत् ॥ अपवित्रः
पवित्रोवा० ॥ पीठपूजांकुर्यात् ॥ देवीदक्षिणेगुंगुरुभ्योनमः पं परमगुरु
भ्योनमः पं परात्परगुरुभ्योनमः पंपरमेष्ठीगुरुभ्योनमः वामे गं गणपतये
नमः दुं दुर्गायैनमः क्षं क्षेत्रपालाय० मध्ये आधारशक्त्यैनमः मूलप्रकृत्यै०

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

कालाग्निरुद्राय० महामंडूकाय० कूर्माय० वराहाय० अनंताय० भूम्यै०
अमृतार्णवाय० रत्नद्वीपाय० हेमगिरये० नंदनोद्यानाय० मणिभूम्यै०
रत्नमंडपाय० कल्पतरवे० रत्नसिंहासनाय० ॥ आग्नेय्यादिकोणेषु धर्माय०
ज्ञानाय० वैराग्याय० ऐश्वर्याय० अधर्माय० अज्ञानाय० अवैराग्याय०
अनैश्वर्याय० ऊर्ध्वं ब्रह्मणे० अधः अनंताय० मध्ये वास्तुपुरुषाय० सं
सत्वाय० रं रजसे० तं तमसे० मां मायायै० विं विद्यायै० ॥ पूर्वाद्यष्ट
दिक्षुउड्डाणपीठेश्वरसहितामुड्डाणपीठेश्वर्यंबापादुकांपूजयामि ॥ मातृकापी
ठेश्वरसहितांमातृकापीठेश्वर्यंबापादुकां० ॥ जालंधरपीठेश्वरसहितांजालंध
रपीठेश्वर्यंबापा० ॥ कोल्हागिरिपीठेश्वरसहितांकोल्हागिरिपीठेश्वर्यंबापादु
कां० ॥ पूर्णगिरिपीठेश्वरसहितांपूर्णगिरिपीठेश्वर्यंबापादुकांपू० ॥ संहारगिरि
पीठेश्वरसहितांसंहारगिरिपीठेश्वर्यंबापादुकां०॥ कोल्हापुरपीठेश्वरसहितांको
ल्हापुरपीठेश्वर्यंबापा० ॥ कामरूपपीठेश्वरसहितांकामरूपपीठेश्वर्यंबापा० ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पुनः पूर्वादिचतुर्दिक्षु गं गणेशायनमः क्षं क्षेत्रपालाय० पां पादुकाभ्यो०
वं बटुकेभ्यो० आग्नेय्यादिविदिक्षु जंजायैन० विंविजयायैन० जं जयंत्यै०
अं अपराजितायै० तत्रैवअग्निमुखवेतालायनमः प्रेतवाहनवेतालाय०
ज्वालामुखवेतालाय० धूम्राक्षवेतालाय० कंदाय० नालाय० दलेभ्यो०
केसरेभ्यो० कर्णिकायै० अं सूर्यमंडलाय० उं सोममंड० मं वह्निमंडलाय०
अं आत्मने० उं अंतरात्मने० पं परमात्मने० उं ज्ञानात्मने० विं विष्णु
मायायै० चें चेतनायै० बुं बुद्ध्यै० निं निद्रायै० क्षुं क्षुधायै० छां
छायायै० शं शक्त्यै० तृं तृष्णायै० क्षां क्षांत्यै० जां जात्यै० लं ललितायै०
शां शांत्यै० श्रं श्रद्धायै० कां कांत्यै० लं लक्ष्म्यै० धृं धृत्यै० वृं वृद्ध्यै०
स्मृं स्मृत्यै० दं दयायै० तुं तुष्ट्यै० पुं पुष्ट्यै० मां मातृकायै भ्रां भ्रांत्यै०
ह्रींसर्वशक्तिकमलासनाय० सर्वात्मसंसर्गयोगपीठात्मने० इतिपीठपूजा ॥
तथास्थापितमूर्तौदेवीमावाहयेत् ॥ आगच्छवरदेदेविदैत्यदर्पनिषूदिनि ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पूजांगृहाणसुमुखिनमस्तेशंकरप्रिये ॥ दुर्गेदेविसमागच्छसान्निध्यमिहकल्प
य ॥ बलिंपूजांगृहाणत्वमष्टाभिःशक्तिभिःसह ॥ इतिमंत्रांपठित्वामूर्तौदेवी
मावाह्यमूलमंत्रेणजयंतीमंगलाकालीत्यनेनवाआसनपाद्यार्घ्याचमनमधुपर्का
न्निवेदयेत् ॥ ततःपंचामृतस्नानं ॥ देवीसूक्तश्रीसूक्तसरस्वतीसूक्तैर्देवीमाहा
त्म्योक्तैः शक्रादयइत्यादिस्तोत्रैश्चाभिषेकः ॥ ततःपूर्वोक्तमंत्रेण वस्त्रकंचुका
भरणाष्टगंधबिल्वपत्रनानापुष्पहरिद्राकुंकुमसिंदूरालक्तकपरिमलद्रव्याणिस
मर्पयेत् ॥ अथांगपूजा ॥ दुर्गायै० पादौ० ॥ गिरिजायै० गुल्फौ० अप
र्णायै० जानुनी० ॥ हरिप्रियायै० ऊरू० ॥ पार्वत्यै० कटिं० ॥ आर्यायै०
नाभिं० ॥ जगन्मात्रे० उदरं० ॥ मंगलायै० कुक्षिं० ॥ शिवायै० हृदयं ॥
महेश्वर्यै० कंठं० ॥ विश्ववंद्यायै० स्कंधौ० ॥ काल्यै० बाहू० ॥ आद्या
यै० हस्तौ० ॥ वरदायै० मुखं० ॥ सुवाण्यै० नासिकां० ॥ कमलाक्ष्यै०
नेत्रे० ॥ अंबिकायै० शिरः० ॥ देव्यै० सर्वांगं० ॥ ॥ अष्टोत्तरशतना

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मानि ॥ माहेश्वर्यैनमः महादेव्यै० जयंत्यै० सर्वमंगलायै० लज्जायै०भग
वत्यै० वंद्यायै० भवान्यै० पापनाशिन्यै० चंडिकायै० कालरात्र्यै० भद्र
काल्यै० अपराजितायै० महाविद्यायै० महामेधायै० महामायायै० महा
बलायै० कात्यायन्यै० जयायै० दुर्गायै० मंदारवनवासिन्यै० आर्यायै०
गिरिसुतायै० धात्र्यै० महिषासुरघातिन्यै० सिद्धिदायै० बुद्धिदायै०
नित्यायै० वरदायै० वरवर्णिन्यै० अंबिकायै० सुखदायै० सौम्यायै०
जगन्मात्रे० शिवप्रियायै० भक्तसंतापसंहर्त्र्यै० सर्वकामप्रपूरिण्यै० जगत्क
र्त्र्यै० जगद्धात्र्यै० जगत्पालनतत्परायै० अव्यक्तायै० व्यक्तरूपायै० भी
मायै० त्रिपुरसुंदर्यै० अपर्णायै० ललितायै० वेद्यायै० पूर्णचंद्रनिभानना
यै० चामुंडायै० चतुरायै० चंद्रायै० गुणत्रयविभाविन्यै० हेरंबजनन्यै०
काल्यै० त्रिगुणायै० यशोधारिण्यै० उमायै० कलशहस्तायै० दैत्यदर्पनिषू
दन्यै० बुद्ध्यै० कांत्यै० क्षमायै० शांत्यै० पुष्ट्यै० तुष्ट्यै० धृत्यै० मत्यै०

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

वरायुधधरायै० धीरायै० गौर्यै० शाकंभर्यै० शिवायै० अष्टसिद्धिप्रदायै०
वामायै० शिववामांगवासिन्यै० धर्मदायै० धनदायै० श्रीदायै० कामदा
यै० मोक्षदायै० अपरायै० चित्स्वरूपायै० चिदानंदायै० जयश्रियै० जय
दायिन्यै० सर्वमंगलमंगल्यायै० जगत्रयहितैषिण्यै० शर्वाण्यै० पार्वत्यै०
धन्यायै० स्कंदमात्रे० अखिलेश्वर्यै० प्रपन्नार्तिहरायै० देव्यै० सुभगायै०
कामरूपिण्यै० निराकारायै० साकारायै० महाकाल्यै० सुरेश्वर्यै० शर्वायै०
श्रद्धायै० ध्रुवायै० कृत्यायै० मृडान्यै० भक्तवत्सलायै० सर्वशक्तिसमायु
तायै० शरण्यायै० सर्वकामदायै० ॥ इत्यष्टोत्तरशतनामानि ॥ अथावरण
पूजा ॥ देव्यादक्षिणे ऐंमहाकाल्यैविच्चेनमः ॥ वामे ह्रींमहालक्ष्म्यैविच्चेन
मः ॥ पुरतः क्लींमहासरस्वत्यैविच्चेनमः ॥ वामे ह्रूंमहिषायनमः ॥ दक्षिणे
क्षौंसिंहायनमः ॥ पुरतःगंगणपतयेनमः ॥ ह्रूं कालायनमः ॥ पश्चात् ह्रूंमृ
त्यवेनमः ॥ षड्दलेषु ह्रैं रुद्रायनमः ॥ ह्रौं गौर्यैनमः ॥ श्रींविष्णवेनमः ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

श्रींलक्ष्म्यैनमः ॥ ऐं ब्रह्मणेनमः ॥ ऐं सरस्वत्यैनमः ॥ तत्रैव ह्रां हृदयाय
नमः ॥ ह्रीं शिरसे स्वाहा ॥ ह्रूं शिखायैवषट् ॥ ह्रैं कवचायहुं ॥ ह्रौं नेत्र
त्रयायवौषट् ॥ ह्रः अस्त्रायफट् ॥ तत्रैव गुं गुरुभ्योनमः ॥ पं परमगुरुभ्यो
नमः ॥ पं परमेष्ठिगुरुभ्योनमः ॥ हरयेनमः ॥ हरायनमः ॥ गणेशायनमः ॥
तत्रैव नंदजायै० रक्तदंतिकायै० शाकंभर्यै० दुर्गायै० भीमायै० भ्रामर्यै० ॥
अथाष्टदलेपुब्राह्म्यै० माहेश्वर्यै० कौमार्यै० वैष्णव्यै० वाराह्यै० इंद्राण्यै०
नारसिंह्यै० चामुंडायै० ॥ पूर्वादिदिक्षु अं असितांगभैरवाय० रुं रुरुभैरवाय०
चं चंडभैरवाय० क्रों क्रोधभैरवाय० उं उन्मत्तभैरवाय० कं कपालभैरवाय०
भीं भीषणभैरवाय० सं संहारभैरवाय० ॥ पुनःपूर्वादिषु लं इंद्राय० रं
अग्नये० मं यमाय० पं निर्ऋतये० वं वरुणाय० यं वायवे० सं सोमाय०
हं ईशानाय० ॥ तद्बहिः पूर्वादि वज्राय० शक्त्यै० दंडाय० खड्गाय०
पाशाय० अंकुशाय० गदायै० त्रिशूलाय० इत्यावरणपूजा ॥ ततःपूर्वोक्त

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मंत्रेणधूपदीपनैवेद्यादिमंत्रपुष्पांतपूजांकृत्वानमोदेव्यैमहादेव्यैइत्यादिमंत्रैर्न
मस्कृत्ययथासंभवंछत्रचामरगीतनृत्यवाद्यादिसमर्प्यकूष्मांडनारीकेलकदली
फलादिबलिंदत्वा मंत्रहीनंक्रियाहीनं० आवाहनंनजानामि० ॥ अनेन पू
जनेन श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्यःप्रीयंतां ॥ ॥ ततःकुमारीपूजा ॥
देशकालौसंकीर्त्य शतचंडीजपांगत्वेनकुमारीपूजांकरिष्ये इतिसंकल्प्यमूले
नषडंगंकृत्वामूलमंत्रमुच्चार्य ॥ मंत्राक्षरमयींदेवींमातृणांरूपधारिणीं ॥ नव
दुर्गात्मिकांसाक्षात्कन्यामावाहयाम्यहं ॥ इतिकुमारीमावाह्ययथासंभवंपू
जयेत् ॥ कुमार्यश्चप्रत्यहंशतंनवएकावायथाशक्तिवापूज्याः ॥ प्रत्यहमेकवृ
द्ध्यावापूजयेत् ॥ ततोब्राह्मणसुवासिनीपूजा ॥ एवं देवीकुमार्यादिपूजाप्र
त्यहंकार्या ॥ ततःसर्वेविप्राःकृतांगन्यासाःशतंनवार्णमंत्रंजप्त्वा कवचार्गल
कीलकानिसकृज्जप्त्वासप्तशतींजप्त्वांतेरहस्यानिनवार्णशतंचजपेत् ॥ एकस्मि
न्दिनेअनेकावृत्तौतुकवचादीनांप्रत्यावृत्तिनावृत्तिः ॥ एवमृत्विजःप्रथमदि

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

नेएकंद्वितीयेद्वेतृतीयेत्रीणिचतुर्थेचत्वारिरूपाणीत्येवंजपंकुर्युः ॥ ऋत्विजां यजमानस्यचप्रत्यहंक्षीरमात्राशनंअशक्तौहविष्याशनंवा प्रत्यहंसहस्रंशतंदश वाब्राह्मणान्भोजयेत् पंचमेह्निहोमः ॥ नवरात्रेतुनवम्यामेवहोमः ॥ केचित्तुअष्टम्यामारभ्यनवम्यांसमापयंति ॥ ॥ अथहोमः ॥ देशकालौस्मृत्वामया ब्राह्मणद्वाराकृतस्यशतचंडीजपस्यतत्संपूर्णतासिद्ध्यर्थंजपदशांशेनतिलादिमिश्रपायसद्रव्येणहोमंकरिष्ये इतिसंकल्प्य ॥ अत्रकेचित्पुण्याहवाचनमपिकुर्वंति ॥ तथापूर्वोक्तकलशस्थापनंदेवतास्थापनंपूजनंचात्रैवकुर्वंति ॥ ततःसनवग्रहशतचंडीजपदशांशहोमंकर्तुंस्थंडिलादिकरिष्ये इतिसंकल्प्यस्थंडिलमुपलिप्योल्लिख्यतत्र (शत) मंगलनामानमग्निंप्रतिष्ठाप्यसमिध्यध्यायेत् ॥ ततःप्रागकृतंचेदिदानीमीशान्यांदिशिनवग्रहस्थापनंकृत्वाततपूर्वतः कलशंस्थापयेत् ॥ ततोग्निसमीपमागत्यान्वाधानंकुर्यात् ॥ समिद्द्वयमादाय क्रियमाणेशतचंडीजपांगहोमेदेवतापरिग्रहार्थमन्वाधानंकरिष्ये॥अस्मिन्नन्वा

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

हितेग्नाविल्यादिचक्षुषीआज्येनेत्यंतमुक्त्वा॥आदित्यादिनवग्रहान् प्रतिद्रव्य
मष्टाविंशतिअष्टौवासंख्याकाभिः समित्तिलाज्याहुतिभिः अधिदेवताः प्र
त्यधिदेवताश्चतुःसंख्याकाभिः तैरेवद्रव्यैः गणपतिचतुष्टयं इंद्राद्यष्टौलोक
पालांश्चैकैकयासमित्तिलाज्याहुत्यायक्ष्ये ॥ महाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्व
तीः मूलमंत्रेणशतवारंसप्तशतीमंत्रैः जपदशांशसंख्ययापायसतिलपलाशपु
ष्पसर्षपपूगीफललाजादूर्वांकुरयवबिल्वफलरक्तचंदनगुग्गुलद्रव्यैर्यथालाभ
द्रव्यैर्वा तिलमिश्रपायसेनवापुनर्मूलमंत्रेणशतवारंतैरेवद्रव्यैः आधारश
क्त्यादिपीठदेवताः महाकाल्याद्यावरणदेवताश्चएकैकाहुत्यापायसाज्येनय
क्ष्ये ॥ शेषेणस्विष्टकृतमित्याद्याज्यभागांतंकृत्वा ॥ यजमानःइदंहवनीयद्र
व्यंयथादैवतमस्तुनममेतित्यजेत् ॥ नवग्रहादिभ्यःसमित्तिलाज्यानिहुत्वाउ
क्तद्रव्याणिमूलमंत्रेणशतवारंहुत्वा सप्तशतीमंत्रैर्जपदशांशेनहुत्वापुनर्मूलमं
त्रेणशतवारंजुहुयात् ॥ सूलमंत्रोनवार्णमंत्रः ॥ नवार्णमंत्रस्यकेवलाज्येनैव

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

वाहोमः ॥ अत्राध्यायसमाप्तौ उवाचस्थलेचपत्रपुष्पफलैर्होमः ॥ एवंप्रधान
होमंकृत्वापीठदेवताभ्योनामभिराज्यंपायसंचजुहुयात् आधारशक्त्यै० मूल
प्रकृत्यै० कालाग्निरुद्राय० महामंडूकाय० कूर्माय० वराहाय० अनंताय०
भूम्यै० अमृतार्णवाय० रत्नद्वीपाय० हेमगिरये० नंननोद्यानाय० मणिभू
म्यै० रत्नमंडपाय० कल्पतरवे० रत्नसिंहासनाय० धर्माय० ज्ञानाय० वै
राग्याय० ऐश्वर्याय० अधर्माय० अज्ञानाय० अवैराग्याय० अनैश्वर्याय०
ब्रह्मणे० अनंताय० वास्तुपुरुषाय० सं सत्वाय० रं रजसे० तं तमसे०
मां मायायै० विं विद्यायै० उड्डाणपीठेश्वरसहितोड्डाणपीठेश्वर्यंबायै० मा
तृकापीठेश्वरसहितमातृकापीठेश्वर्यंबायै० जालंधरपीठेश्वरसहितजालंधर
पीठेश्वर्यंबायै० कोल्हागिरिपीठेश्वरसहितकोल्हागिरिपीठेश्वर्यंबायै० पूर्णगि
रिपीठेश्वरसहितपूर्णगिरिपीठेश्वर्यंबायै० संहारगिरिपीठेश्वरसहितसंहारगि
रिपीठेश्वर्यंबायै० कोल्हापुरपीठेश्वरसहितकोल्हापुरपीठेश्वर्यंबायै० कामरू

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

पपीठेश्वरसहितकामरूपपीठेश्वर्यंबायै० गं गणेशाय० क्षं क्षेत्रपालाय० पां पादुकाभ्यो० वं बटुकेभ्यो० जं जयायै० विं विजयायै० जं जयंत्यै० अं अपराजितायै० अग्निमुखवेतालाय० प्रेतवाहनवेतालाय० बालामुखवेतालाय० धूम्राक्षवेतालाय० कंदाय० नालाय० दलेभ्यो० केसरेभ्यो० कर्णिकायै० अं सूर्यमंडलाय० उं सोममंडलाय० मं वह्निमंडलाय० अं आत्मने० उं अंतरात्मने० पं परमात्मने० उं ज्ञानात्मने० विं विष्णुमायायै० चें चेतनायै० बुं बुद्ध्यै० निं निद्रायै० क्षुं क्षुधायै० छां छायायै० शं शक्त्यै० तृं तृष्णायै० क्षां क्षांत्यै० जां जात्यै० लं ललितायै० शां शांत्यै० श्रं श्रद्धायै० कां कांत्यै० लं लक्ष्म्यै० धृं धृत्यै० वृं वृद्ध्यै० स्मृं स्मृत्यै० दं दयायै० तुं तुष्ट्यै० पुं पुष्ट्यै० मां मातृकायै० भ्रां भ्रांत्यै० ह्रीं सर्वशक्तिकमलासनाय० सर्वात्मसंसर्गयोगपीठात्मने० इति पीठदेवताहोमः ॥ अथावरणदेवताः ॥ ऐं महाकाल्यैविच्चे ह्रीं महालक्ष्म्यैविच्चे क्लीं महासरस्वत्यैविच्चे हूं

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

महिषाय० क्षं सिंहाय० गं गणपतये० हूं कालाय० हूं मृत्यवे० हैं रुद्राय० ह्रौं गौर्यै० श्रीं विष्णवे० श्रीं लक्ष्म्यै० ऐं ब्रह्मणे० ऐं सरस्वत्यै० ह्रां हृदयाय० ह्रीं शिरसे० ह्रूं० शिखायै० ह्रैं कवचायहुं० ह्रौं नेत्रत्रयायवौषट्० ह्रः अस्त्रायफट्० गुं गुरुभ्यो० पं परमगुरुभ्यो० पं परमेष्ठिगुरुभ्यो० हरये० हराय० गणेशाय० नंदजायै० रक्तदंतिकायै० शाकंभर्यै० दुर्गायै० भीमायै० भ्रामर्यै० ब्राह्म्यै० माहेश्वर्यै० कौमार्यै० वैष्णव्यै० वाराह्यै० इंद्राण्यै० नारसिंह्यै० चामुंडायै० अं असितांगभैरवाय० रुं रुरुभैरवाय० चं चंडभैरवाय० क्रों क्रोधभैरवाय० उं उन्मत्तभैरवाय० कं कपालभैरवाय० भीं भीषणभैरवाय० सं संहारभैरवाय० लं इंद्राय० रं अग्नये० मं यमाय० क्षं निर्ऋतये० वं वरुणाय० यं वायवे० सं सोमाय० हं ईशानाय० वज्राय० शक्त्यै० दंडाय० खड्गाय० पाशाय० अंकुशाय० गदायै० त्रिशूलाय ॥ एवंहोमंकृत्वा स्विष्टकृदादिप्रायश्चित्तहोमांतंकृत्वा इंद्रादिनवग्रह

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

क्षेत्रपालादिभ्यो माषभक्तबलींस्तत्तन्मंत्रैर्दद्यात् ॥ तत्रमंत्राः ॥ इंद्रंवो० इंद्रः सुरपतिश्चैववज्रहस्तोमहाबलः ॥ शतयागाधिपोदेवस्तस्मैनित्यंनमोनमः इंद्रायसांगायसपरिवारायसशक्तिकायसायुधायइमंमाषभक्तबलिंसमर्पयामि भो इंद्रइमंबलिंभक्षदिशंरक्षममयजमानस्यआयुःकर्ताशांतिकर्तापुष्टिकर्ता तुष्टिकर्ता कल्याणकर्ता वरदोभव ॥ अनेनबलिदानेनइंद्रःप्रीयतां ॥ १ ॥ अग्निंदूतं० आग्नेयःपुरुषोरक्तःसर्वदेवमयोव्ययः ॥ धूमकेतुरनाधृष्यस्तस्मैनित्यंनमोनमः ॥ अग्नये० इत्यादि० ॥ २ ॥ यमायसोमं० यमश्चोत्पलपत्राक्षः किरीटीदंडधृक्सदा ॥ लोकसाक्षीविशुद्धात्मातस्मैनित्यंनमोनमः ॥ यमायसांगायेत्यादि० ॥ ३ ॥ मोषुणःपरापरा० निर्ऋतिस्तुपुमान्कृष्णःसर्वरक्षोधिपोमहान् ॥ खड्गहस्तोमहासत्वस्तस्मैनित्यं० निर्ऋतयेसांगायेत्यादि० ॥४॥ तत्त्वायामि० वरुणःसर्वलोकेषुपुरुषोनिम्नगाधिपः ॥ पाशहस्तोमहाबाहुस्तस्मैनित्यं वरुणायसांगायेत्यादि० ॥ ५ ॥ तववाय० सर्वप्राणात्मकोवायुः

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

सर्वजंतुष्ववस्थितः ॥ ध्वजहस्तोमहाप्राणस्तस्मैनित्यं० वायवेसांगायेत्यादि० ॥ ६ ॥ सोमोधेनुं० गौरोयस्तुपुमान्सौम्यःसर्वौषधिसमन्वितः ॥ नक्षत्राधिपतिःसोमस्तस्मैनित्यं० सोमायसांगायेत्यादि० ॥ ७ ॥ तमीशानं० ईशानःपुरुषःशुक्लःसर्वदेवाधिपोमहान् ॥ शूलहस्तोविरूपाक्षस्तस्मैनित्यं० ईशानायसांगायेत्यादि० ॥ ८ ॥ आयंगौःपृश्निः० योसावनंतरूपेणब्रह्मांडंसचराचरं ॥ पुष्पवद्धारयेन्मूर्ध्नितस्मैनित्यं० अनंतायसांगायेत्यादि० ॥ ९ ॥ ब्रह्मजज्ञानं० पद्मयोनिश्चतुर्मूर्तिर्वेदावासःपितामहः ॥ कमंडलुधरोदेवस्तस्मै० ॥ ब्रह्मणेसांगायेत्यादि० ॥ १० ॥ नवग्रहेभ्यःसांगेभ्यइत्यादिनाग्रहेभ्योबलिंदत्वाक्षेत्रपालायदद्यात् ॥ क्षेत्रस्यपतिना० सर्वभूताधिपायक्षेत्राधिपतयेशाकिनीडाकिनीभूतप्रेतपिशाचादिपरिवारसहिताय इमंबलिंसमर्पयामि ॥ भोक्षेत्रपालइमंबलिंभक्षदिशोरक्षममयजमानस्यवाआयुःकर्तेत्यादि० ॥ बलिंगृह्णंत्विमंदेवाआदित्यावसवस्तथा ॥ मरुतश्चाश्विनौरुद्राःसुप

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

र्णाः पन्नगाः खगाः ॥ असुरायातुधानाश्चपिशाचोरगराक्षसाः ॥ डाकिन्यो यक्षवेतालायोगिन्यः पूतनाः शिवाः ॥ जृंभकाः सिद्धगंधर्वानागाविद्याधरानगाः ॥ दिक्पालालोकपालाश्चयेचविघ्नविनायकाः ॥ जगतांशांतिकर्तारो ब्रह्माद्याश्चमहर्षयः ॥ माविघ्नंमाचमेपापंमासंतुपरिपंथिनः ॥ सौम्याभवंतु तृप्ताश्चभूतप्रेताःसुखावहाः ॥ इतिमंत्रान्पठेत् ॥ अयंबलिःशूद्रेणदुर्ब्राह्मणेनवानेयः ॥ ततोहस्तौपादौप्रक्षाल्याचम्य पूर्णाहुतिंजुहुयात् ॥ स्रुचिस्रुवेण द्वादशवारमाज्यंगृहीत्वानारिकेलादिचगृहीत्वा ॥ समुद्रादूर्मिं० ३ मूर्धानं० १ पुनस्त्वा० पूर्णादर्विं० सप्ततेअग्ने० धामंतेविश्वं० मूलमंत्रः नमोदेव्यैइत्यादिमंत्राश्च ॥ ततोवसोर्धारांहुत्वाप्रणीताविमोकादिकर्मशेषंसमाप्य ॥ मूलमंत्रेणहोमदशांशेनदुग्धेनजलेनवातर्पणंकृत्वातेनैवमंत्रेणतद्दशांशेनमार्जयेत् ॥ ततोयजमानआचार्यादीन्वस्त्राद्यैःसंपूज्यतेभ्योगोमिथुनानिहिरण्यंचदद्यात् ॥ ततआचार्यादिभ्योन्येभ्योवाकपिलागोनीलमणिश्वेताश्वछत्रचा

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

मरभूमिशय्यासप्तधान्यानियथासंभववंवादद्यात् ॥ ततआचार्योदयःकलशो
दकेनसपत्नीकंसकुटुंबंयजमानं समुद्रज्येष्ठाइत्यादिभिः सुरास्त्वेत्यादिभिर्ग्र
हमंत्रैश्चाभिषिंचेयुः ॥ ततोयजमानोग्रहाणामुत्तरपूजांकृत्वाचार्येणविसर्जने
कृतेग्रहपीठदानंकृत्वादेवींपंचोपचारैःसंपूज्यमहाबलिंदद्यात् ॥ तत्रक्षत्रिया
दिनाश्वमेषछागमहिषाणामन्यतरोदेयः ॥ विप्रेणतुकूष्मांडबिल्वमिक्षवश्च
देयाः ॥ सचेत्थं ॥ देवींद्रोणपुष्पबिल्वाम्रदलजातीचंपकैःसंपूज्यकर्ताउद
ङ्मुखःपूर्वमुखंदेवीमुखं वा बलिंगंधादिनाभ्यर्च्य ॥ पशुस्त्वंबलिरूपेणममभा
ग्यादुपस्थितः ॥ प्रणमामिततःसर्वरूपिणंबलिरूपिणं ॥ चंडिकाप्रीतिदानेन
दातुरापद्विनाशनं ॥ चामुंडाबलिरूपायबलेतुभ्यंनमोस्तुते ॥ यज्ञार्थेबलयः
सृष्टाःस्वयमेवस्वयंभुवा ॥ अतस्त्वांघातयाम्यद्यतस्माद्यज्ञेवधोवधः ॥ इति
बलिमभिमंत्र्य ऐं ह्रीं श्रीं इतिमंत्रपुष्पंक्षिप्त्वा ॥ रसनात्वंचंडिकायाःसुरलो
कप्रसाधकः ॥ ह्रांह्रींखड्गआंहुंफट् इतिखड्गमन्यद्वाशस्त्रंसंपूज्य ॐ कालिका
लियज्ञेश्वरिलोहदंडायैनमः ॥ इतिबलिंछेदयित्वा ॐ ह्रीं ऐं ह्रीं कौशिकिरु

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

धिरेणाप्यायतां इतिदेव्यैनिवेद्यततोमाषपिष्टमयंशत्रुंकृत्वाखड्गेनछेदयित्वा स्कंदायविशिखायचदत्वाबलिशेषंरक्षोभ्योहरेत् ॥ मंत्रस्तु ॐ ह्रींस्फुरस्फुर कुंभ २ सूनु २ गुलु २ धुनु २ मारय २ विद्रावय २ विदारय २ कंपय २ कंपातय २ पूरय २ ॐ ह्रीं ॐ हुं फट् २ हुं मर्दय २ हुं ॥ ततःशेषंबहिर्दद्यात् ॥ तत्रमंत्राः बलिंगृह्णंत्विमंदेवाइत्यादयःपूर्वोक्ताएव ॥ ततः स्नात्वातिलकंधृत्वादेवींप्रार्थयेत् ॥ तत्रमंत्राः ॥ खड्गिनीशूलिनीघोरा० १ शूलेनपाहिनोदेवि० ४ नमोदेव्यैमहादेव्यै० ६ रूपंदेहियशोदेहिभगंभ गवतिदेहिमे ॥ पुत्रान्देहिधनंदेहिसर्वान्कामांश्चदेहिमे ॥ महिषघ्निमहामाये चामुंडेमुंडमालिनी ॥ आयुरारोग्यमैश्वर्यंदेहिदेविनमोस्तुते ॥ इतिदेवींसं प्रार्थ्यगुह्यातिगुह्यगोप्त्रीत्वंगृहाणास्मत्कृतंजपं ॥ सिद्धिर्भवतुमेदेविप्रसादा त्त्वसुंदरि ॥ इतिदेव्यैजपंनिवेद्य ॥ कृतस्यकर्मणः सांगतासिद्ध्यर्थंकुमारी ब्राह्मणसुवासिनीः पूजापूर्वकंसंभोज्यसंकल्प्यवा न्यूनातिरिक्तदोषपरिहारा र्थंब्राह्मणेभ्योभूयसींदक्षिणांदत्वाग्निंसंपूज्यविभूतिंधृत्वागच्छगच्छेत्याग्निंविसृ

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

ज्यमूलमंत्रेणपुष्पेणदेवीमुद्वास्यतेनैवषडंगंकृत्वा उत्तिष्ठब्रह्मण० अभ्यार० उत्तिष्ठदेविचंडेशिशुभांपूजांप्रगृह्यच ॥ कुरुष्वममकल्याणमष्टाभिः शक्तिभिः सह ॥ इतिमंत्रैर्विसृज्याचार्यायदत्वामंत्रंपठेत् ॥ त्रैलोक्यमातर्देवि त्वं सर्व भूतदयान्विते ॥ दानेनानेनसंतुष्टासुप्रीतावरदाभव ॥ ततः यस्यस्मृत्या० प्रमादात्कुर्वतांकर्म० इत्यादिजपित्वाकर्मेश्वरार्पणंकृत्वासुहृद्युतोभुंजीत ॥ इदमेवपूजाहोमबल्यादिविधानंनवरात्रेपिज्ञेयं ॥ तत्रविशेषस्तुदशम्यांप्रातर्देवीविसर्जनं अन्यच्चमहानिबंधेभ्योऽवगंतव्यं ॥ इतिसंक्षेपेणनवचंडीशतचंडी सहस्रचंडीप्रयोगः ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

इदं पुस्तकं पणशीकरोपाह्वेन लक्ष्मणात्मजेन वासुदेवशर्मणा संशोधितं ।
तच्च जावजी दादाजी इत्येतेषां "निर्णयसागर" ख्यमुद्रणा-
लयाधिपतिना तुकाराम जावजी इत्यनेन मुद्रयित्वा
प्रकाशितम् । शके १८३०, सन १९०८.

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

॥ इति सप्तशती समाप्ता ॥

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry

Digitized by Sarayu Trust and eGangotri. Equipment: Heritage Foundation, Jalgaon

CC-0. Arthur Avalon Atal Bihari Ghosh Coll. at Sri Aurobindo Library, Pondicherry